ज्यो.पं.प्राणनाथ त्रिपाठिशर्मणा संस्थापितम्

रसनगाभ्रनेत्र २०७६ मितविक्रमाब्दस्य नेपालदेशीयम्

नेपालपञ्चाङ्गनिर्णायकसमितिनिर्णीतगणितव्रतपर्वादिसहितम्

हिमाल पञ्चाङ्गम्

राजा-शनिः मन्त्री-सूर्यः

श्रीशालिवाहनीयशकः १९४१
ईसवीय सन् २०१९-२०
परिधावीनाम संवत्सरः ४६
श्रीनेपालसंवत् ११३९-४०
सृष्टितोगताब्दाः १९५५८८५१२०
कलेर्गताब्दाः ५१२०
पञ्चाङ्ग स्थापिताब्दाः ६६

पञ्चाङ्गकर्ता-
पं.प्राणनाथतनुज पद्मनाभत्रिपाठि
सि.ज्यो.आचार्य पोखरा अघौं
पोखरा म.न.पा.-२६ बुढीबजार,
कास्की, गण्डकी प्रदेश, नेपाल
का.म.न.पा.-३२, कोटेश्वर
काठमाण्डौ, नेपाल
फो.नं. ०१-५१०००४२

श्रद्धापुष्पम्

येनाऽहं बहुपाठितोऽनवरतं त्रिस्कन्धकं ज्यौतिषं-
पञ्चाङ्गं प्रचलत्यदो बहुदिनाद्येनैव संस्थापितम् ।
स्वर्याते पितरि प्रसिद्धगणके श्री प्राणनाथाभिधे
श्रद्धापुष्पसमर्पणं प्रकुरुते श्री पद्मनाभः सुतः ॥

श्रीपद्मनाभ तनुजः
डा.विश्वनाथत्रिपाठिफलितसिद्धान्त
ज्योतिषाचार्येण-सम्पादितम् ।
डा.सन्तोषत्रिपाठिशर्मणा-प्रकाशितम् ।

पोखरा म.न.पा.-२८,अघौंकालिकास्थान निवासी स्व.पं.प्राणनाथ-तनुज-पं.पद्मनाभत्रिपाठिशर्मणा विरचितम्

सूचनाः पञ्चाङ्ग खरिदगर्दा यसमा टाँसिएको सरस्वतीको चित्र भएको बहुरङ्गी होलोग्राम स्टिकर अवश्य हेर्नुहोला ।→ मूल्य रु.८५।-

निरयण प्रथम लग्नसारिणी

अंशा	० मेष	१ वृष	२ मिथुन	३ कर्कट	४ सिंह	५ कन्या	६ तुला	७वृश्चिक	८ धनु	९ मकर	१० कुम्भ	११ मीन	अंशा
०	२।५०	६।५१	११।४२	१७।२०	२३।१०	२८।५२	३४।३१	४०।१८	४६।४	५१।१५	५५।३३	५९।१५	०
१	२।५८	७।०	११।५३	१७।३१	२३।२१	२९।३	३४।४२	४०।३०	४६।१५	५१।२४	५५।४१	५९।२२	१
२	३।५	७।९	१२।४	१७।४३	२३।३३	२९।१४	३४।५४	४०।४२	४६।२६	५१।३४	५५।४९	५९।२९	२
३	३।१३	७।१८	१२।१४	१७।५५	२३।४४	२९।२६	३५।५	४०।५३	४६।३७	५१।४३	५५।५७	५९।३६	३
४	३।२०	७।२७	१२।२५	१८।६	२३।५६	२९।३७	३५।१७	४१।५	४६।४८	५१।५२	५६।४	५९।४३	४
५	३।२८	७।३६	१२।३६	१८।१८	२४।८	२९।४८	३५।२८	४१।१७	४६।५९	५२।२	५६।१२	५९।५०	५
६	३।३६	७।४५	१२।४७	१८।३०	२४।१९	२९।५९	३५।४०	४१।२८	४७।१०	५२।११	५६।२०	५९।५७	६
७	३।४३	७।५४	१२।५८	१८।४१	२४।३०	३०।११	३५।५१	४१।४०	४७।२१	५२।२०	५६।२७	०।५	७
८	३।५१	८।३	१३।९	१८।५३	२४।४२	३०।२२	३६।३	४१।५२	४७।३२	५२।२९	५६।३५	०।१२	८
९	३।५९	८।१३	१३।२०	१९।५	२४।५३	३०।३३	३६।१४	४२।३	४७।४२	५२।३८	५६।४२	०।१९	९
१०	४।६	८।२२	१३।३१	१९।१७	२५।५	३०।४४	३६।२६	४२।१५	४७।५३	५२।४७	५६।५०	०।२६	१०
११	४।१४	८।३१	१३।४२	१९।२८	२५।१६	३०।५६	३६।३७	४२।२७	४८।४	५२।५६	५६।५७	०।३३	११
१२	४।२२	८।४१	१३।५३	१९।४०	२५।२८	३१।७	३६।४९	४२।३८	४८।१४	५३।४	५७।५	०।४०	१२
१३	४।३०	८।५१	१४।४	१९।५२	२५।३९	३१।१८	३७।०	४२।५०	४८।२५	५३।१३	५७।१२	०।४७	१३
१४	४।३८	९।०	१४।१६	२०।३	२५।५१	३१।२९	३७।१२	४३।१	४८।३५	५३।२२	५७।२०	०।५४	१४
१५	४।४६	९।१०	१४।२७	२०।१५	२६।२	३१।४१	३७।२३	४३।१३	४८।४६	५३।३०	५७।२७	१।१	१५
१६	४।५४	९।२०	१४।३८	२०।२७	२६।१३	३१।५२	३७।३५	४३।२५	४८।५६	५३।३९	५७।३४	१।९	१६
१७	५।२	९।२९	१४।५०	२०।३९	२६।२५	३२।३	३७।४७	४३।३६	४९।७	५३।४७	५७।४२	१।१६	१७
१८	५।१०	९।३९	१५।१	२०।५०	२६।३६	३२।१५	३७।५८	४३।४८	४९।१७	५३।५६	५७।४९	१।२३	१८
१९	५।१८	९।४९	१५।१२	२१।२	२६।४७	३२।२६	३८।१०	४३।५९	४९।२७	५४।४	५७।५६	१।३०	१९
२०	५।२६	९।५९	१५।२४	२१।१४	२६।५९	३२।३७	३८।२१	४४।११	४९।३७	५४।१३	५८।३	१।३७	२०
२१	५।३५	१०।९	१५।३५	२१।२५	२७।१०	३२।४९	३८।३३	४४।२२	४९।४७	५४।२१	५८।११	१।४४	२१
२२	५।४३	१०।१९	१५।४७	२१।३७	२७।२१	३३।०	३८।४५	४४।३४	४९।५७	५४।२९	५८।१८	१।५२	२२
२३	५।५१	१०।२९	१५।५८	२१।४९	२७।३३	३३।११	३८।५६	४४।४५	५०।७	५४।३७	५८।२५	१।५९	२३
२४	६।०	१०।४०	१६।१०	२२।०	२७।४४	३३।२३	३९।८	४४।५६	५०।१७	५४।४५	५८।३२	२।६	२४
२५	६।८	१०।५०	१६।२२	२२।१२	२७।५५	३३।३४	३९।२०	४५।८	५०।२७	५४।५३	५८।३९	२।१४	२५
२६	६।१७	११।०	१६।३३	२२।२३	२८।७	३३।४५	३९।३१	४५।१९	५०।३७	५५।२	५८।४६	२।२१	२६
२७	६।२५	११।११	१६।४५	२२।३५	२८।१८	३३।५७	३९।४३	४५।३०	५०।४६	५५।१०	५८।५४	२।२८	२७
२८	६।३४	११।२१	१६।५६	२२।४७	२८।२९	३४।८	३९।५५	४५।४२	५०।५६	५५।१७	५९।१	२।३६	२८
२९	६।४३	११।३२	१७।८	२२।५८	२८।४०	३४।१९	४०।६	४५।५३	५१।६	५५।२५	५९।८	२।४३	२९

नेपालदेशीय २४°।२६'। २९" अयनांशीया निरयण
प्रथम लग्नसारणी काठमण्डपनर्गयाः यत्राक्षांशाः २७°। ४२', पलभा ६।१८
परमक्रान्तिः २३° । २६' । १३"

आवश्यक परेका दिनको समयलाई इष्ट घ.प.मा बदल्ने अर्थात् इष्टकाल ल्याउने। त्यही समयको स्पष्टसूर्यको राशि तथा अंशानुसार सारणीबाट फल लिने। ठाडो (माथिबाट तल) सूर्यको राशि र तेर्सो (बाँयाबाट दाँया) स्पष्ट सूर्यको अंश हो। दुवैको मिलन भएको कोठामा रहेको अंक नै फल हो। उक्तफलमा इष्टकाल जोड्ने र त्यस योगफल बराबर को अङ्क सारिणीमा खोज्ने, जहाँ मिल्दछ त्यसैको आधारमा ठाडोजाँदा पाइएको अङ्क इष्ट लग्नको राशिको अङ्क तथा बायाँ जाँदा पाइएको अङ्क अंशको अङ्क हुन्छ। उक्त योग फलको तुल्य अङ्क नभेटिएमा नजिकको साना अङ्क लिने, उक्तयोगफल भन्दा धेरै (ठुलो) अङ्क लिनु हुदैन। योगफलतुल्य अङ्क ठ्याक्क मिलेमा कला विकला शून्य हुन्छन्। केही शेष रहेमा अनुपातद्वारा कला विकला ल्याउनुपर्दछ।

उदाहरण- मानौं कुनैदिनको सूर्योदय प्रातः ६।५० बजे छ, त्यही दिन १५।२० बजेको लग्नल्याउँदा- (१५।२०) - (६।५०) = ८।३०, अव ८।३० गुणा २।३० = २१।१५ इष्ट घ.प. भयो। कल्पित स्पष्टसूर्यको राशि सख्या ८ र अंश संख्या २ का आधारमा सारिणीबाट फल लिंदा ४६।२६ प्राप्त भयो, यसमा २१।१५ इष्ट घ.प.जोड्दा ७४१ भयो। यसको सबैभन्दा नजिकको अंक सारिणीमा खोज्दा ७३६ प्राप्त भयो।यसका आधारमा लग्नको राशि सं.१ र अंश सं. ५ प्राप्त भयो, अब आफ्नो अभिष्ट योगफल ७४१ र सारिणीबाट प्राप्त सं. ७३६ को अन्तर ५ छ सारिणीमा अभिष्ट कमागत दुई कोठाको अन्तर (७४५-७३६) = ९ छ, अब ५ अन्तरको फल कला विकलामा यसप्रकार निकाल्नु पर्दछ- (६०X ५ ÷ ९) = ३३ कला र २० विकला प्राप्त हुन्छ यस प्रकार प्राप्त सबै फललाई यथास्थानमा राख्दा अभिष्ट लग्न राश्यादि १।५।३३।२० हुन्छ। यस्तै रीतले अन्य बेलाको लग्न निकाल्न सकिन्छ।

विशेष- सारणीबाट लग्न ल्याउँदा धेरैले गतेलाई अंश मानेर सारणीको ठीक प्रयोग नगरेको पाईन्छ। सारणीका देखाइएको ०, १, २ ... २९ स्पष्टसूर्यको गतांश हो गते होइन। सारणीको प्रयोग स्पष्टसूर्यका आधारमा नै गर्नु पर्दछ। स्पष्टसूर्य निकाल्न अप्ठेरो भएमा यसै पञ्चाङ्गमा दिइएको दैनिक उदयकालिक स्पष्ट सूर्यको उपयोग गर्नु वेश हुन्छ। लग्न ल्याइ सकेपछि पनि यसै पञ्चाङ्गमा दिइएको दैनिक लग्नारम्भ तालिका अनुसार मिलान गर्नु राम्रो हुनेछ।

श्री संवत् २०७६ श्री शाके १९४१ ने. सं.११३९ **चैत्रशुक्लपक्षः** (चौलाश्व) पा. पूफा. (अप्रैल ४ सन् २०१९) उत्तरायणं, वसन्तर्तुः, परिधावीनामकः संवत्सरः

	ग.	बा.	ति.	घ.प.	बजेसम्म	न.	घ.प.	बजेसम्म	यो.	घ.प.	क.	घ.प.	योगाः	च.रा. घ.प.=बजेसम्म	दिनमान	सूर्योदय	सूर्यास्त	ता.
वै	१	आ.	९	१।५९ / ५६।१	६:३१ / ४:७	श्ले	५४।०३	३:२०	शू	५२।२०	तै	२९।०२	वज्र	५४।३=३:२०	३१।५०	५:४३	१८:२८	14
	२	सो.	११	४९।५८	१:४१	म	४९।५४	१:४०	गं	४४।३७	व	२३।०१	ध्वांक्ष	सिंह	३१।५४	५:४२	१८:२८	15
प्र.	३	मं.	१२	४४।०१	२३:१७	पू	४५।५१	०:०१	वृ	३६।५८	ब	१६।५९	धूम्र	५९।५२=५:३८	३१।५८	५:४१	१८:२८	16
	४	बु.	१३	३८।२१	२१:००	उ	४२।०६	२२:३०	धु	२९।३२	कौ	११।०९	प्रवर्द्ध	कन्या	३२।०२	५:४०	१८:२९	17
	५	बृ.	१४	३३।०९	१८:५५	ह	३८।५०	२१:११	व्या	२२।२८	ग	५।४२	रक्ष	कन्या	३२।०६	५:३९	१८:२९	18
	६	शु.	१५	२८।३७	१७:०५	चि	३६।१४	२०:०८	ह	१५।५५	भ	०।४९ / ५६।३८	मुसल	७।२७=८:३७	३२।१०	५:३८	१८:३०	19

व्रतपर्व तथा भद्रादि विवरणम् (घट्यादौ)

मेषेऽर्कः२७।११ (**वैशाख संक्रान्ति**), **नववर्षारम्भः**, भपु.विश्वध्वज ❶
भ२३।१उ.४९।५८या., **स्मार्त्तानां कामदा एकादशीव्रतं**, ❽
वैष्णवानां कामदा एकादशीव्रतं, भ.पुब्रम्हाणीयात्रा,
प्रदोषव्रतं, महावीरजयन्ती, भ.पुछुमागणेशयात्रा,
भ.३३।९उ., भक्तपुर भैरवभद्रकाली रथयात्रा,
भ.०।४९या., **पूर्णिमाव्रतं**, देवी पूर्णिमा, देवीयात्रा, वैशाखस्नानारम्भः ❹

❹(ल्हुतिस्नानं,ल्हुतिपुन्हि),श्रीहनुमज्जयन्ती, बालाजु २२ धारास्नानमेला, लमजुङ् यलुङपोखरीमेला, मन्वादिः,नवलपुर देउचुलीमेला,बौद्ध तेमाल जात्रा,
❽भ.पुमहाकालीमहालक्ष्मीयात्रा, मध्यपुरठिमी बालकुमारीयात्रा, टोखा चण्डेश्वरी मूलरथयात्रा, ❶पातनं (खायुसल्हु), चम्पादेवीमेला, टोखासपनतीर्थमेला, सौरात्प्रमादीनामसंवत्सरः प्रवेशः १४।९,

गतेक्रम ग्रह-सञ्चार (बजेमा)

१ अ.१ मेषेऽर्कः१६:३६
१ मीनेशुक्रः ५:११
४ उभायांशुक्रः २२:४९
४ अश्विन्यांरसूर्यः२:२४
५ रोहिण्यां ३ भौमः१७:४२

वक्रमार्गोदयास्तः
मं मा.उ., बु.मा.उ.पू., वृ.व.उ., शु.मा.उ.पू., श.मा.उ.

पापांशाः शनिः८, राहुः३-केतुः९,१सूर्यः१,४सूर२,५मं.३,

रा.प्रवेशः१रविः१,१शुक्रः१२

यता पनि हेरौं त !!

ओमप्रकाश अधिकारीद्वारा लिखित वा सम्पादित **सिर्जना पुस्तकमालाका** पुस्तकहरू कावासोती-१६, तीनघरेचोक, डण्डा, नवलपरासी, **मो.-९८४७०४१५५८** वा वाराणसीका नेपाली पुस्तक विक्रेतासँग उपलब्ध छन्-

१. **स्तोत्रपुष्पाञ्जलि** (स्तोत्रहरूको संग्रह) ने.रु. ९६
२. **त्रैलोक्यमङ्गलसूर्यस्तोत्र** (सूयर्उपासनापरिचय) " १६०
३. **पाञ्चायन स्तोत्राञ्जली** (स्तोत्रहरूको संग्रह) " १००
४. **बालबोधिनी रुद्राभिषेक पद्धति** (रुद्री) " ४००
५. **हिंसक कृषक तुलना** (**मासु र हलोको तुलना**) " २५
६. **श्रीमद्देवीभागवत् नवाह चन्द्रिका** (नेपालीमा) ४००
७. **धर्मोपदेशमाला** (पद्यमा) " २५
८. **संसारदेखि लाग्छ सारै डराठ** (पद्यमा) " १२
९. **सपनाफल विचार** (ठूलो) " ११०
१०. **ज्ञानरत्नमाला** (पद्यमा) " ५०
११. **तिलक रहस्य दर्पण** (तिलकबारे विवेचना) " ५५
१२. **कलियुग** (हास्यव्यंग्य) " १००
१३. **चाणक्यनीति दर्पण** (भाषास्लोक अर्थसहित) " १८०
१४. **कश्यप/काश्यप गोत्रीय अधिकारी : एक संक्षिप्त परिचय तथा कुलपूजा विधि** " १२०
१५. **चुड्का भजन संग्रह** (हरितालिका माहात्म्य र श्रीकृष्ण चरित्र, तीजको गीतको भाकामा) " ४०
१६. **आयुर्वेदसार दर्पण** (घरेलू वैद्य) २४०
१७. **सरस्वती उपासना परिचय एवं पूजा विधि**" १६०
१८. **शव संस्कार विधि** (नेपाली भाषा टीकासहित) ने.रु. ३०
१९. **ऋषिपञ्चमी पूजाविधि व्रतकथा** (ने.भा.टी) " ११०
२०. **अग्निस्थापना पद्धति** (नेपाली भाषा टीकासहित) " १३०
२१. **श्राद्धपद्धति** (नेपालीभाषाटीकासहित) " १५०
२२. **अन्त्यक्रिया पद्धति** (संशोधित सं.)(ने.भा.टी.) " ३५०
२३. **दिव्यमधु** (मौरीको गुनासो),(कविता संग्रह) १५
२४. **अष्टावक्र गीता** (नेपाली पद्यानुवादसहित) " ९५

अन्य पुस्तकहरूको लागि पनि सर्म्पक गर्न सक्नुहुनेछ ।

पृष्ठ २२को शेष

॥ संवत् २०७६ साल अग्निवास(हवन) जुर्ने दिन ॥

वैशाखे:१,३,५,७,८,१०,१२,१४,१६,१८,२०,२२,२४,२६,२८,३० गते ।
ज्येष्ठे:१,३,४,६,८,१०,१२,१४,१६,१८,१९,२२,२४,२७,२९,३१ गते ।
आषाढे:१,३,५,७,८,१०,१२,१४,१६,१९,२१,२२,२४,२६,२८,२९,गते ।
आश्विने: १४,१६,१८,२२,२४,२७,२९ गते ।
कार्तिके: १,३,५,७,१५,१८,१९,२१,२३,२४,२६,२८,३० गते ।
मार्गशीर्षे:२,४,६,७,९,१२,१४,१५,१७,१९,२१,२३,गते ।
पौषे: २९ गते ।
माघे:२,४,५,७,९,१२,१४,१६,१८,२०,२२,२४,२७,२९ गते ।
फाल्गुने: २,५,९,१२,१४,१६,१८,२०,२२,२५,२७,२९, गते ।
चैत्रे: १,२,६,८,१०,१३, १५,१६,१८,२०,२२,२४,२६,२९, गते ।

पञ्चाङ्गमा समावेश सामग्रीका विषयमा सजिलो व्याख्या गरि एको सरल तरिकाबाट सप्तवर्गी चिना बनाउन सिकाउने पुस्तक **पञ्चाङ्ग परिचय** पढ्नुहोस् ।

१	वैशाख १ रवौ २७।११	
सू.	०।०।०।०	५८।४३
मं.	१।१४।०।९	३९।४१
बु.	११।३।५७।४३	८३।६
वृ.	८।२।३२।४३	०।१९
शु.	१०।२९।२१।४१	७३।७
श.	८।२३।४५।२१	१।१८
रा.	२।२७।१६।२६	३।११

२म. बु.१२ ३रा. १ सू. शु.११ ४ १० ७ श.के.९ ५ ६ ८ गु.

विविध काल परिचय

ब्रम्हमूहुर्त्त(उषाकाल):- सूर्योदयभन्दा ५घडी अर्थात् २ घण्टा पहिलाको समय ।
अरुणोदयकाल:- सूर्योदयभन्दा ३ घडी अर्थात् १घण्टा १२ मिनट पहिलाको समय ।
सन्ध्याकाल:- सूर्यास्तपछि ३ घडी अर्थात् १घण्टा १२ मिनटसम्मको समय ।
प्रदोषकाल:- सूर्यास्तपछि ५ घडी अर्थात् २घण्टासम्मको समय ।

श्री संवत् २०७६ श्री शाके १९४१ ने. सं.११३९ **वैशाखकृष्णपक्षः** (चौलागा) पा.मू.पूषा.उषा.अभि.भ.(**अप्रैल ४/मई ५ सन् २०१९**) **उत्तरायणं, वसन्तर्तुः, परिधावीनामकः संवत्सरः**

	ग.	बा.	ति.	घ.प.	बजेसम्म	न.	घ.प.	बजेसम्म	यो.	घ.प.	क.	घ.प.	योगाः	च.रा. घ.प.=बजेसम्म	दिनमान	सूर्योदय	सूर्यास्त	ता.	व्रतपर्व तथा भद्रादि विवरणम् (घट्यादौ)
	७	श.	१	२४।५५	१५:३५	स्वा	३४।३०	१९:२५	व	१०।०१	तै	५३।२५	सिद्धि	तुला	३२।१४	५:३७	१८:३०	20	विशालनगरे श्रीवैष्णवीदेवीयात्रा, लपु.मत्स्येन्द्रनाथस्नानं, ❺
	८	आ.	२	२२।१३	१४:२९	वि	३३।४६	१९:०६	सि	४।५३	व	५१।१५	उत्पात	१८।५१=१३:९	३२।१७	५:३६	१८:३१	21	भ.५१।१५उ., त्रिपुष्कर:२२।१३या., छन्ददिवस:,
प्र.	९	सो.	३	२०।३८	१३:५०	अनु	३४।१०	१९:१५	व्य	०।३८/५७।१७	ब	५०।१७	मानस	वृश्चिक	३२।२१	५:३५	१८:३२	22	भ.२०।३८या.,साँखुयात्रा(सकोयात),
	१०	मं.	४	२०।१७	१३:४१	ज्ये	३५।४८	१९:५३	प	५५।००	कौ	५०।३४	मुद्गर	३५।४८=१९:५३	३२।२५	५:३४	१८:३२	23	**मङ्गल चतुर्थीव्रतम्,**
	११	बु.	५	२१।१३	१४:०२	मू	३८।४०	२१:०१	शि	५३।४२	ग	५२।०८	ध्वज	धनु	३२।२९	५:३३	१८:३३	24	❺(बुँगन्हवं), त्रिपुष्कर:३४।३०उ.,वृषेदृश्यार्क: ६।४४(८:१९बजे),
प्र.	१२	बृ.	६	२३।२४	१४:५४	पू	४२।४५	२२:३८	सि	५३।२१	भ	५४।५४	धाता	५८।५६=५:७	३२।३२	५:३२	१८:३३	25	भ.२३।२४उ.५४।५४या.,
	१३	शु.	७	२६।४४	१६:१३	उ	४७।५३	०:४१	सा	५३।५०	बा	५८।४५	आनन्द	मकर	३२।३६	५:३१	१८:३४	26	**अष्टमीव्रतं,** ❼दिन,चाँगुनारायणछिन्नमस्ताकिलेश्वरमूलरथयात्रा,
	१४	श.	८	३१।००	१७:५५	श्र	५३।५१	३:३	शु	५४।५६	तै	६०।००	स्थिर	मकर	३२।३९	५:३१	१८:३४	27	गोरखकालीपूजा,
	१५	आ.	९	३५।५६	१९:५२	ध	६०।००	समस्त	शु	५६।२७	तै	३।२६	मातङ्ग	२७।४=१६:१९	३२।४३	५:३०	१८:३५	28	ध.पं.प्रवृत्ति:२७।४, ❹विश्वप्रेसस्वतन्त्रतादिवस:,
	१६	सो.	१०	४१।०८	२१:५६	ध	०।२२	५:३८	ब्र	५८।०५	व	८।३२	शुभ	कुम्भ	३२।४७	५:२९	१८:३५	29	भ.८।३२उ.४१।८या.,
	१७	मं.	११	४६।०८	२३:५५	श	६।५६	८:१४	ऐं	५९।२८	ब	१३।४२	मृत्यु	५६।३९=४:७	३२।५०	५:२८	१८:३६	30	**वरुथिनी एकादशी व्रतं,** त्रिपुष्कर:४६।८उ.,
	१८	बु.	१२	५०।३३	१:४०	पू	१३।१०	१०:४३	वै	६०।००	कौ	१८।२७	पद्म	मीन	३२।५४	५:२७	१८:३६	1	**श्रमिकदिवस:** (मई५ता.३१),
प्र.	१९	बृ.	१३	५४।०५	३:०४	उ	१८।४३	१२:५५	वै	०।२४	ग	२२।२८	छत्र	मीन	३२।५७	५:२६	१८:३७	2	भ.५४।५उ., **प्रदोषव्रतम्,**
	२०	शु.	१४	५६।२९	४:०१	रे	२३।१७	१४:४४	वि	०।३५/५९।५१	भ	२५।२७	श्रीवत्स	२३।१७=१४:४४	३३।००	५:२६	१८:३८	3	भ.२५।२७या., मातातिचह्नेपूजा, ध.पं.निवृत्ति:२३।१७, ❹
	२१	श.	३०	५७।३८	४:२८	अ	२६।४२	१६:६	आ	५८।१२	च	२७।१४	सौम्य	मेष	३३।०४	५:२५	१८:३८	4	**दर्शश्राद्धं,** निशी-हलोबार्ने, **मातातीर्थस्नानं,** आमाको मुखहेर्ने❼

राशिप्रवेश: १७ग.बुध:१

गतेक्रम ग्रह-सञ्चार (बजेमा)

८ अश्विन्यां३सूर्य: १२:२४
९ रेवत्यां बुध: २२:५६
१० रोहिण्यां ४ भौम: १९:२६
११ अश्विन्यां४सूर्य: २२:३३
१२ पुन.२ राहु:
पूषायां४केतु: ३:२५
१३ वक्रीशनि: १८:२२
१५ भरण्यां१सूर्य: ८:५३
१५ रेवत्याशुक्र: २१:१०
१५ मृगे १ भौम: २१:२७
१७ मेषे बुध: १४:५९
१८ भरण्यां२सूर्य: १९:२४
२० पूर्वास्तोबुध: १५:३३
२० मृगे २ भौम: २३:४४

पापांशाः शनि:८,राहु:३-के९,८सू३,१०मं.४,११सू.४,१२ राहु:२-के८,१५सू.५-मं५,१८सू६,२०मं६,

वक्रमार्गोदयास्तः मं.मा.उ., बु.मा.२०अ.पू., बृ.व.उ., शु.मा.उ.पू., श.१३ व.उ.

कालसर्प योग विचार– कुनै कुण्डलीमा ग्रहहरूको विशिष्ट अवस्थितिलाई योग भनिन्छ, जसको फल सामान्य अवस्थाको भन्दा फरक हुन्छ। ज्योतिषशास्त्रमा शुभाशुभ ग्रह जनित अनेकौं योगहरूको सविस्तार चर्चा गरिएको छ। अहिले कालसर्प योगले फलितक्षेत्रमा व्यापक प्रचार पाएको छ यद्यपि फलित ज्योतिषशास्त्रका प्रामाणिक प्राचीन ग्रन्थहरूमा यसको त्यत्ति चर्चा भने गरिएको छैन। यो योग पछिल्लो पुस्ताका फलवक्ताहरूका प्रयासले चर्चामा आएको जस्तो देखिन्छ यद्यपि वराहमिहिर कल्याण वर्मा आदिले आफ्ना ग्रन्थमा यसको संकेत भने अवश्य गरेका छन्। लग्नकुण्डलीमा राहु तथा केतुका मध्यमा सबै ग्रहहरू रहेको योग वा अवस्थालाई कालसर्प योग भनिन्छ, यो राहु र केतुद्वारा जनित एक अशुभ योग हो,प्रकारान्तरले यसका अनेकौं भेदोपभेदहरू बताइएका छन्। यद्यपि यो पूर्वजन्मकृत कर्महरूको परिणाम हो र यसको प्रतिफल जातकले भोग्नै पर्ने हुन्छ तथापि शान्तिका विभिन्न उपायहरूले यसको अशुभत्वलाई अवश्य कम गर्न सकिन्छ। यो एक दुखदायी योग भएकाले व्यावसायिक फलवक्ता र कर्मकाण्डीहरूलाई आम्दानीको गतिलो स्रोत पनि बन्न पुगेको छ। यसबारे अनेक भ्रान्तिहरू पनि फैलाइएका छन् र यो भयादोहनको गतिलो माध्यम पनि बनेको छ। यसका शान्तिका विविध उपायहरू मध्ये कुनै एक सुयोग्य ब्राम्हणका निर्देशमा शुद्धता र विधिपूर्वक गरिएमा अशुभत्वमा निकै कमी पनि आउँछ र जातकले शान्ति प्राप्त गर्न सक्छ तर यसलाई कसैको भयादोहनको माध्यम बन्नबाट भने अवश्य रोक्ने प्रयास गरिनुपर्ने देखिन्छ।

हिमाल पञ्चांग पाइने ठेगाना : **अन्तर्राष्ट्रिय ज्योतिष धार्मिक पुस्तक तथा पत्रपत्रिका प्रकाशन केन्द्र, नेपाल,** (पोखरा-२, विन्ध्यवासिनीमन्दिर उत्तरगल्ली) मो. नं : ९८५६०२०९१४, ९८५६०३०९१४

२	वैशाख ८ रवौ	२७।२९
सू.	०।६।५०।१४	५८।२८
मं.	१।१८।३६।३२	३९।३५
बु.	११।१४।३५।१७	९७।७
बृ.	८।२।२४।५२	१।४४
शु.	११।७।५३।३८	७३।१२
श.	८।२३।५१।४८	०।३२
रा.	२।२६।५४।१०	३।११

२मं. | बु.शु. १२ | ३रा. | १ सू. | ११ | ४ | १० | ५ | ७ | के९ श.गु. | ६ | ८

३	वैशाख १५ रवौ	२७।४५
सू.	०।१३।३८।४२	५८।११
मं.	१।२३।१२।३	३९।२९
बु.	११।२६।३३।२५	१०५।४०
बृ.	८।२।७।१८	३।७
शु.	११।१६।२६।३	७३।१६
श.	८।२३।५२।५८	०।१६
रा.	२।२६।३१।५३	३।११

श्री संवत् २०७६ श्री शाके १९४१ ने. सं.११३९ **वैशाखशुक्लपक्षः** (वछलाश्व)पा.भ.मृ.आ.पुन.१६ (मई ५ सन् २०१९) उत्तरायणं, बसन्तर्तु/ग्रीष्मर्तुः, परिधावीनामकः संवत्सरः

	ग.	बा.	ति.	घ.प.	बजेसम्म	न.	घ.प.	बजेसम्म	यो.	घ.प.	क.	घ.प.	योगाः	च.रा. घ.प.=बजेसम्म	दिनमान	सूर्योदय	सूर्यास्त	ता.	**व्रतपर्व तथा भद्रादि विवरणम्** (घट्यादौ)
	२२	आ.	१	५७।३०	४:२४	भ	२८।५३	१६:५७	सौ	५५।३१	किं	२७।४५	काल	४४।१३=२३:५	३३।०७	५:२४	१८:३९	5	लपु. श्रीमत्स्येन्द्रनाथरथारोहणं (बुँगद्यःरथयतइगु), त्रिपु.५।७३०उ.,
	२३	सो.	२	५६।०८	३:५०	कृ	२९।४९	१७:१९	शो	५१।५२	बा	२६।५९	स्थिर	वृष	३३।१०	५:२३	१८:३९	6	चन्द्रोदयः, ❷विश्वरेडक्रसदिवसः,
	२४	मं.	३	५३।३६	२:४९	रो	२९।३४	१७:१२	अ	४७।१७	तै	२५।०१	मातङ्ग	५९।१=४:५९	३३।१४	५:२२	१८:४०	7	श्रीपरशुरामजयन्ती,**अक्षयतृतीया**, धर्मघटादिदानं,त्रेतायुगादिः❶
प्र.	२५	बु.	४	५०।०२	१:२३	मृ	२८।१५	१६:४०	सु	४१।५१	व	२१।५७	अमृत	मिथुन	३३।१७	५:२२	१८:४१	8	भ.२१।५७ उ.५०।२या., ल.पु.श्रीमत्स्येन्द्रनाथरथयात्रारम्भः, ❷
	२६	बृ.	५	४५।३६	२३:३५	आ	२६।०१	१५:४५	धृ	३५।४२	ब	१७।५६	काण	मिथुन	३३।२०	५:२१	१८:४१	9	आद्यश्रीशंकराचार्य एवं श्रीरामानुजाचार्यजयन्ती, **कानूनदिवसः**,
	२७	शु.	६	४०।२८	२१:३२	पुन.	२३।००	१४:३३	शू	२८।५८	कौ	१३।०७	लुम्ब	८।५०=८:५२	३३।२३	५:२०	१८:४२	10	❶युगादिश्राद्धं, लूभूमहालक्ष्मीभैरवयात्रा, किराँतसमाजसुधार❺
प्र.	२८	श.	७	३४।४९	१९:१५	ति	१९।२६	१३:०६	गं	२१।४६	ग	७।४२	मित्र	कर्कट	३३।२६	५:२०	१८:४२	11	भ.३४।४९उ.,गङ्गोत्पत्ति-श्रीगङ्गासप्तमी,
	२९	आ.	८	२८।४९	१६:५१	श्ले	१५।२८	११:३०	वृ	१४।१६	भ	१।५।१ / ५५।४५	वज्र	१५।२८=११:३०	३३।२९	५:१९	१८:४३	12	भ.१।५१या.,**अष्टमीव्रतं**, गो.का.पू., श्रीपशुपतेर्दमनार्पणम्,
	३०	सो.	९	२२।४२	१४:२३	म	११।१९	९:५०	धु	६।३६ / ५८।५६	तै	४९।३८	ध्वांक्ष	सिंह	३३।३२	५:१८	१८:४३	13	श्रीसीताजयन्ती, अगस्त्यास्तः ४४।२६,
	३१	मं.	१०	१६।३९	११:५७	पू	७।१२	८:११	ह	५१।२९	व	४३।४२	धूम्र	२१।१२=१३:४७	३३।३५	५:१८	१८:४४	14	भ.४३।४२उ., ❺दिवसः,कोटेश्वरमहादेवशिवपार्वतीविवाहोत्सवः,
ज्ये	१	बु.	११	१०।५३	९:३८	उ	३।२१ / ५९।५४	६:३८ / ५:१५	व	४४।२१	ब	३८।०९	प्रवर्द्ध	कन्या	३३।३८	५:१७	१८:४४	15	भ.१०।५३या.,**मोहिनीएकादशीव्रतं**, वृषेऽर्कः२४।२१,(**ज्येष्ठसंक्रान्तिः**),
प्र.	२	बृ.	१२	५।३५	७:३१	चि	५७।०७	४:०८	सि	३७।४२	कौ	३३।१०	चर	२८।२६=१६:३९	३३।४१	५:१७	१८:४५	16	**प्रदोषव्रतं**, कोकाकौशिकीसंगमे मत्स्यदर्शनम्,
	३	शु.	१३	०।५७ / ५७।६	५:३९ / ४:७	स्वा	५५।०९	३:२०	व्य	३१।४१	ग	२८।५५	गद	तुला	३३।४४	५:१६	१८:४६	17	भ.५७।६उ.,श्रीनृसिंहज.,स्याङ्जालसर्घाआलमदेवीपूजा,
	४	श.	१४	५४।१७	२:५८	वि	५४।१०	२:५५	व	२६।२४	भ	२५।३४	शुभ	३९।१९=२०:५९	३३।४६	५:१६	१८:४६	18	भ.२५।३४या.,**पूर्णिमाव्रतं**, चण्डीपूर्णिमा, **गौतमबुद्धजयन्ती**, ❹

वक्रमार्गोदयास्तः म.मा.उ., बु.मा.अ.पू., वृ.व.उ., श.मा.उ.प., श.व.उ. **पापांशाः** शनिः८,राहु२-केतु८, २२सू७,२५सू८-म७, २८सू९,३०म८,१सू१०,४सू११.

गतेक्रम ग्रह-सञ्चार (बजेमा)

२२ भरण्यां ३सूर्यः ६:४
२४ भरण्यां बुधः २०:२०
२५ भरण्यां४सूर्यः १६:५४
२५ मृगे३मिथुने भौमः २:१७
२६ अ.१मेषेशुक्रः १९:१४
२८ कृतिकायां१सूर्यः ३:५३
३० मृगे४ भौमः ५:६
३१ कृतिकायां बुधः २१:३
१ कृ.२ वृषेऽर्कः १५:२
२ कृ. २ वृषे बुधः १५:०
४ कृतिकायां३सूर्यः २:१९

ग्रहाणां राशिप्रवेशः

२५म.३,२६ शु.१,
१ सू.२,२ बु.२

वैशाखशुक्लतृतीयामा कर्त्तव्य विचारः यसमा स्नान, दान जप-तप जो गरिन्छ त्यसको अक्षयफल हुन्छ। यसैले अक्षय तृतीया नाम रहेको हो। पितृतर्पण,युगादि श्राद्ध,यवार्चन, यवदान यव (जौ)को सातु व्यञ्जनादि तथा गर्मीयाममा हितकारी वस्तुहरू जस्तै छाता,जुत्ता,पङ्खा इत्यादि दान गर्नाले स्वर्ग मिल्दछ। यस दिनमा जौको सातु, चीनी,शख्खर, सर्वत आदि जलपूर्ण माटाको घडा,गाग्री,अंखरा आदि दान गर्ने विधान छ। **धर्मघट दानमन्त्रः**-*एष धर्मघटो दत्तो ब्रम्हा विष्णु शिवात्मकः।*
अस्यप्रदानात्तृप्यन्तु पितरो प्रपितामहाः।
गन्धोदकं तिलैर्मिश्रं साऽन्नकुम्भं फलान्वितम्।
पितृभ्यः सम्प्रदास्यामि अक्षयं भवतु सदा ॥

वैशाखमासे नियमाः वैशाखमा एक भक्त वा नक्त अयाचित कुनै नियमले भोजन, प्रातः स्नानदान, पिपल दर्शन-पूजन, प्रदक्षिणा, जलार्पण, गौसेवा गर्नाले पापनाश भै कुलको उद्धार हुन्छ। **स्नानमन्त्रः** वैशाखं सकलंमासं मेषसंक्रमणेरवेः। प्रातः सनियमः स्नास्ये प्रीयतां मधुसूदनः ॥ मधुहन्तु प्रसादेन ब्राम्हणानामनुग्रहात्। निर्विघ्नमस्तु मे पुण्यं वैशाखस्नानमन्वहम् ॥ वैशाखे मेषगे भानौ मुरारे मधुसूदनः। प्रातः स्नानेन मे नाथ फलदो भव पापहन् ॥ **अर्घ्य दिने मन्त्रः**-वैशाखे मेषगे भानौ प्रातस्नान परायणः अर्घ्यान्तेऽहं प्रदास्यामि गृहाण मधुसूदनः ।।कृष्णपक्षको औंसीलाई मातातीर्थ औंसी(मातृ सम्मान दिवस) भनिन्छ। यस दिनमा आमा हुनेहरूले खानपान वस्त्र-आभुषण आदिद्वारा आमालाई प्रसन्न पार्नु, आमा नहुनेहरूले सम्भव भए मातातीर्थ कुण्ड नभए कुनै पवित्र तीर्थ वा नदीमा स्नान गरी माताको नाममा तर्पण, श्राद्धादि गरेर यथासम्भव ब्राम्हण भोजन दान आदिद्वारा ब्राम्हणलाई खुसी तुल्याउनाले मातृऋण मोचन हुन्छ भन्ने मान्यता छ। कुनै पनि अमावास्याको रात्रिमा भोजन नगर्नु, उक्तञ्च:- दश जन्मानि गृद्धश्च द्वादशो जन्म शूकरः। सप्तजन्मानि श्वानश्च ह्यमायां निशिभोजनात्॥ ***तर बाबुआमा हुनेहरूले औंशी बार्नुपर्दैन।***

❹वैशाखस्नानसमाप्तिः,(स्वाँयापून्हि), कूर्मजयन्ती, गोरखनाथजयन्ती, बन्दिकापुरे चण्डेश्वरीरथयात्रा, घाटुनृत्यविर्सर्जनं, उभौलीपर्व (किराँतसमूहको),लपु. गोटीखेल वैतरणीधामस्नानम्,

४	वैशाख २२रवौ २७।५९	
सू.	०।२०।२५।२७	५७।५८
म.	१।२७।४६।४४	३९।२३
बु.	०।९।१८।०	११०।३२
वृ.	८।१४।०।२६	४।२६
शु.	११।२४।५८।४९	७३।१९
श.	८।२३।४८।५४	१।२
रा.	२।२६।९।३७	३।११

३रा. २मं. शु. १२ १सू.बु. ११ ४ १० ५ ७ ९श. के. गु. ६ ८

५	वैशाख २९रवौ २८।११	
सू.	०।२७।१०।३६	५७।४४
मं.	२।२।२०।३६	३९।१७
बु.	०।२२।३०।६	११२।४१
वृ.	८।१।५।२	५।३७
शु.	०।३।३१।४९	७३।२१
श.	८।२३।३९।४१	१।४८
रा.	२।२५।४७।२१	३।११

श्री संवत् २०७६ श्री शाके १९४१ नै. सं.११३९ **ज्येष्ठकृष्णपक्षः** (वछलागा)पा.मू.पूषा..श्र.रो.(मई ५/जून ६ सन् २०१९) उत्तरायणं,ग्रीष्मर्तुः, परिधावीनामकः संवत्सरः

	ग.	बा.	ति.	घ.प.	बजेसम्म	न.	घ.प.	बजेसम्म	यो.	घ.प.	क.	घ.प.	योगाः	च.रा. घ.प.=बजेसम्म	दिनमान	सूर्योदय	सूर्यास्त	ता.	व्रतपर्व तथा भद्रादि विवरणम् (घट्यादौ)
	५	आ.	१	५२।३४	२:१७	अनु	५४।१७	२:५८	प	२१।५८	बा	२३।१७	मृत्यु	वृश्चिक	३३।४९	५:१५	१८:४७	19	
	६	सो.	२	५२।०५	२:०५	ज्ये	५५।३६	३:२९	शि	१८।२९	तै	२२।१०	पद्म	५५।३६=३:२९	३३।५२	५:१५	१८:४७	20	
	७	मं.	३	५२।५२	२:२३	मू	५८।१०	४:३०	सि	१६।००	व	२२।१९	छत्र	धनु	३३।५४	५:१४	१८:४८	21	भ.२२।१९उ.५२।५२या.,मिथुनेदृश्यार्कः ९।४६(९:८बजे),
प्र.	८	बु.	४	५४।५४	३:११	पू	६०।००	समस्त	सा	१४।३२	ब	२३।४४	श्रीवत्स	धनु	३३।५७	५:१४	१८:४८	22	
	९	बृ.	५	५८।०५	४:२७	पू	१।५८	६:०१	शु	१४।०१	कौ	२६।२२	धाता	१८।६=१२:२८	३३।५९	५:१३	१८:४९	23	
	१०	शु.	६	६०।००	समस्त	उ	६।५२	७:५८	शु	१४।२२	ग	३०।०४	काल	मकर	३४।०१	५:१३	१८:४९	24	
प्र.	११	श.	६	२।१५	६:०६	श्र	१२।३९	१०:१६	ब्र	१५।२४	भ	३४।३५	स्थिर	४५।४६=२३:३१	३४।०४	५:१३	१८:५०	25	भ.२।१५उ.३४।३५या.,द्विपुष्करः१२।३९उ.,ध.पं.प्रवृत्तिः४५।४६,
	१२	आ.	७	७।०३	८:०१	ध	१९।०१	१२:४९	ऐं	१६।५४	बा	३९।३४	मातङ्ग	कुम्भ	३४।०६	५:१२	१८:५०	26	**रविसप्तमीअष्टमीव्रतञ्च**,गोरखकालीपूजा, द्विपुष्करः७३या.,
	१३	सो.	८	१२।०८	१०:०३	श	२५।३५	१५:२६	वै	१८।३४	तै	४४।३८	अमृत	कुम्भ	३४।०८	५:१२	१८:५१	27	
	१४	मं.	९	१७।०३	१२:०१	पू	३१।५५	१७:५७	वि	२०।०५	व	४९।१९	काण	१५।२३=११:२१	३४।१०	५:१२	१८:५२	28	भ.४९।१९उ.,
	१५	बु.	१०	२१।२५	१३:४५	उ	३७।३७	२०:१४	प्री	२१।०९	ब	५३।१६	लुम्ब	मीन	३४।१२	५:११	१८:५२	29	भ.२१।२५या., **गणतन्त्रदिवसः**,
	१६	बृ.	११	२४।५३	१५:०८	रे	४२।२४	२२:०९	आ	२१।३२	कौ	५६।१३	मित्र	४२।२४=२२:९	३४।१४	५:११	१८:५३	30	**अपरा एकादशीव्रतं**, ध.पं.निवृत्तिः४२।२४,
प्र.	१७	शु.	१२	२७।१५	१६:०५	अ	४६।०५	२३:३७	सौ	२१।०५	ग	५७।५९	वज्र	मेष	३४।१६	५:११	१८:५३	31	**प्रदोषव्रतम्**, विश्वधुम्रपानरहितदिवसः,
	१८	श.	१३	२८।२३	१६:३२	भ	४८।३१	०:३५	शो	१९।३९	भ	५८।२८	ध्वांक्ष	मेष	३४।१७	५:११	१८:५४	1	भ.२८।२३उ.५८।२८या., (सिथिचःह्रेपूजा),(जून ६ ता.३०),
	१९	आ.	१४	२८।१४	१६:२८	कृ	४९।४३	१:०४	अ	१७।१४	च	५७।४१	धूम्र	३।५७=६:४५	३४।१९	५:१०	१८:५४	2	❸निशी तथा हलोवार्ने, श्रीशनिजयन्ती,
	३०	सो.	३०	२६।५०	१५:५४	रो	४९।४३	१:०३	सु	१३।४९	किं	५५।४२	प्रवर्द्ध	वृष	३४।२१	५:१०	१८:५४	3	**दर्शश्राद्धं**,स्नानदानादौ सोमवतीअमावास्या,वटसावित्रीव्रतं, ❸

गतेक्रम ग्रह-सञ्चार (बजेमा)

५ आर्द्रायां १ भौमः ८:९
६ भरण्यांशुक्रः १७:११
७ रोहिण्यां बुधः २१:२१
७ पुनः पूषा३ शनिः २२:२४
८ कृतिकायां४सूर्यः १३:४५
८ पुनः वृश्चिकेगुरुः २३:१०
१० आर्द्रायां २ भौमः ११:२७
११ रोहिण्यां१सूर्यः १:१९
१४ मृगे बुधः १:२७
१५ आर्द्रायां ३ भौमः १४:५९
१५ रोहिण्यां२सूर्यः१३:१
१७ कृत्तिकायांशुक्रः १५:५
१८ पश्चिमोदितोबुधः ५:४०
१८ रोहिण्यां३सूर्यः ०:५०
१८मृ ३ मिथुनेबुधः १८:४०
२० कृ २ वृषेशुक्रः ८:३४
२० आर्द्रायां ४ भौमः १८:४५

राशिप्रवेशः

८वृ.८,१८ बु ३,२०शु २

वटसावित्रीव्रतः- वैधव्यदोष निवारण तथा सौभाग्य प्राप्ति निमित्त गरिने यो व्रत ज्येष्ठकृष्ण त्रयोदशीबाट प्रारम्भ भई अमावास्यामा पुरा हुन्छ। यस तीन दिनका व्रतको **पहिलो दिनमा**- व्रतालु महिलाले पूजास्थल (वट वृक्ष तल)-मा पुगी आसन आचमन गरी प्रायश्चित्त गोदान गर्ने, बिधिवत् प्रतिज्ञा संकल्प गरी दीप,कलश,गणेश,शङ्ख,घण्ट पूजनपूर्वक अर्घ्य थाप्ने, सावित्री-सत्यवान्को मूर्त्ति बनाई पूजा गरी वरको वृक्षलाई काँचो धागोले एकसय आठ वा सात वा पाँचपटक बेरी प्रदक्षिणा गरी यो **स्तोत्र** पाठ गर्नू वटमूले स्थितो ब्रम्हा वटमध्ये जनार्दनः। वटाग्रे तु शिवो देवो सावित्री वटसंश्रिता॥ सम्भव भए रात्रि जागरण गर्ने। **दोस्रो दिनमा**- व्रतालुले पहिलो दिनमा जस्तै पूजा गरीं अयाचित (थप्नु वा माग्नु नहुने) हविष्यान्न भोजन गर्ने। **तेस्रो दिनमा**- व्रती नारीले मध्यान्हकालमा पूजा थलोलाई गाईका गोबरले लिप्ने र बालुवामाथि तामाको कलश त्यसमाथि नाङ्लो थाप्ने, नाङ्लामा शुद्ध पहेंलो कपडा ओछ्याएर अष्टदल बनाई सप्तधान्य राखी सावित्री प्रतिमा राखी विधिपूर्वक प्राणप्रतिष्ठा गरी षोडषोपचारले पूजा गरी प्रार्थना गर्ने।

वक्रमार्गोदयास्तः मं.मा.उ., बु.मा.१८ उ.प.,बृ.व.उ., शु.मा.उ.पू.,श.व.उ.

पापांशाः शनिः८,राहुः२-केन्द्र, ५मं९,७श७, ८सू१२,१०मं१०,११सू१, १५मं११, सू२,१८सू३,२०मं१२,

६	ज्येष्ठ ५ रवौ २८।२१	
सू.	१।३।५४।१५	५७।३२
मं.	२।६।५३।४२	३९।११
बु.	१।५।५०।१२	११२।२०
बृ.	८।०।२२।१२	६।३८
शु.	०।१२।४।५५	७३।२२
श.	८।२३।२५।३१	२।३२
रा.	२।२५।२५।४	३।११

७	ज्येष्ठ १२ रवौ २८।२९	
सू.	१।१०।३६।३१	५७।२१
म.	२।११।२६।५	३९।५
बु.	१।१८।५९।६	१०९।२८
बृ.	७।२९।३३।२०	७।२६
शु.	०।२०।३८।५	७३।२३
श.	८।२३।६।४७	३।१२
रा.	२।२५।२।४८	३।११

३मं
१शु
४
रा
सू.
२बु.
१२
५
११
६
बृ.८
१०
७
के.श.९

८	ज्येष्ठ १९ रवौ २८।३३	
सू.	१।१७।१७।३५	५७।११
मं.	२।१५।५७।४६	३९।०
बु.	२।१।३६।१०	१०३।३३
बृ.	७।२८।४०।७	८।०
शु.	०।२९।११।१४	७३।२३
श.	८।२२।४३।५४	३।४८
रा.	२।२४।४०।३२	३।११

श्री संवत् २०७६ श्री शाके १९४१ ने. सं.११३९ **ज्योष्ठशुक्लपक्षः** (तछलाथ्व) पा. आ.पुन.मू.(जून ६ सन् २०१९) उत्तरायणं, ग्रीष्मर्तुः, परिधावीनामकः संवत्सरः

	ग.	बा.	ति.	घ.प.	बजेसम्म	न.	घ.प.	बजेसम्म	यो.	घ.प.	क.	घ.प.	योगाः	च.रा. घ.प.=बजेसम्म	दिनमान	सूर्योदय	सूर्यास्त	ता.
	२१	मं.	१	२४।१७	१४:५३	मृ	४८।३६	०:३७	धृ	९।२६	बा	५२।३६	रक्ष	१९।१८=१२:५३	३४।२२	५:१०	१८:५५	4
	२२	बु.	२	२०।४२	१३:२७	आ	४६।३२	२३:४७	शू	४।१२ / ५८।१२	तै	४८।३४	मुसल	मिथुन	३४।२४	५:१०	१८:५५	5
प्र.	२३	बृ.	३	१६।१४	११:३९	पु	४३।४०	२२:३८	वृ	५१।३६	व	४३।४३	सिद्धि	२९।२७=१६:५७	३४।२५	५:१०	१८:५६	6
	२४	शु.	४	११।०४	९:३५	ति	४०।११	२१:१४	ध्रु	४४।३०	ब	३८।१६	उत्पात	कर्कट	३४।२६	५:१०	१८:५६	7
	२५	श.	५	५।२० / ५९।१९	७:१८ / ४:५१	श्ले	३६।१६	१९:४०	व्या	३७।०४	कौ	३२।२२	मानस	३६।१६=१९:४०	३४।२८	५:१०	१८:५७	8
प्र.	२६	आ.	७	५३।०७	२:२४	म	३२।०७	१८:००	ह	२९।२७	ग	२६।१३	मुद्गर	सिंह	३४।२९	५:०९	१८:५७	9
	२७	सो.	८	४६।५९	२३:५७	पू	२७।५८	१६:२०	व	२१।४८	भ	२०।०२	ध्वज	४१।५६=२१:५६	३४।३०	५:०९	१८:५७	10
	२८	मं.	९	४१।०८	२१:३७	उ	२४।००	१४:४५	सि	१४।१८	बा	१४।०१	धाता	कन्या	३४।३१	५:०९	१८:५८	11
	२९	बु.	१०	३५।४४	१९:२७	ह	२०।२६	१३:२०	व्य	७।०६	तै	८।२२	आनन्द	४८।५२=०:४२	३४।३२	५:०९	१८:५८	12
	३०	बृ.	११	३०।५९	१७:३३	चि	१७।२८	१२:०९	व	०।२२ / ५४।१२	व	३।१६ / ५८।१५	चर	तुला	३४।३३	५:०९	१८:५८	13
प्र.	३१	शु.	१२	२७।०२	१५:५८	स्वा	१५।१७	११:१६	शि	४८।४७	कौ	५५।२६	गद	५९।१४=४:५१	३४।३३	५:१०	१८:५९	14
	३२	श.	१३	२४।०४	१४:४७	वि	१४।०१	१०:४६	सि	४४।१२	ग	५३।००	शुभ	वृश्चिक	३४।३४	५:१०	१८:५९	15
आ	१	आ.	१४	२२।१३	१४:०३	अनु	१३।५१	१०:४२	सा	४०।३२	भ	५१।४४	मृत्यु	वृश्चिक	३४।३४	५:१०	१८:५९	16
	२	सो.	१५	२१।३४	१३:४७	ज्ये	१४।५१	११:०६	शु	३७।५२	बा	५१।४४	पद्म	१४।५१=११:६	३४।३५	५:१०	१९:००	17

ज्योतिष विषयको प्रारम्भिक ज्ञानका निम्ति पं. प्राणनाथ त्रिपाठीद्वारा संकलित पंचांग परिचय पुस्तक अवश्य पढ्नुहोस् ।

व्रतपर्व तथा भद्रादि विवरणम् (घट्यादौ)

चन्द्रोदयः, **दशहरास्नानारम्भः**, गोसाँइकुण्डस्नानारम्भः, ⓿
विश्ववातावरणदिवसः, ⓿द्विपु.२४।१७उ.४८।३६या.,
भ.४३।४३उ., ❻गौतमगोत्रीय त्रिपाठीवन्धूनां कूलपूजनम्,
भ.११।४या., ❹वज्रगुरुपद्मसंभवजयन्ती,बेहडाबाबाजलार्पणम्,
कुमारषष्ठी (सिथिनख), भ.पु.चण्डीभगवतीयात्रा,
भ.५३।७उ., **रविसप्तमीव्रतं**, कुमारयात्रा,
भ.२०।२या., **अष्टमीव्रतं**, वायुः८, गोरखकालीपूजा, ❻
❸स्नानसमाप्तिः, रुरु(रिडी)क्षेत्रे हृषीकेशोत्सवः, ❹
गंगादशहरा, रामेश्वपूजा, हत्यामोचनस्नानं, गोसाँइकुण्ड❸
भ.३।१६उ.३०।५९या., **निर्जला एकादशीव्रतं**, तुलसीवीजारोपणम्,
प्रदोषव्रतम्,
मिथुनेऽर्कः ४९।५२, ❶सद्गुरुकबीरदासजयन्ती
भ.२२।१३उ.५१।४४या., **पूर्णिमाव्रतं**, (**आषाढ संक्रान्ति**),
मष्टोपूर्णिमा(ज्यापून्हि),(लामोदिनसम्बद्धपूर्णिमा)गैंडूपूजा, ❺
❺मन्वादिः,पनौतीस्नानं,पनौती भैरवभद्रकाली इन्द्रेश्वरयात्रा, ❶

गतेक्रम ग्रह-सञ्चार (बजेमा)

२२ रोहिण्यां४सूर्यः १२:४५
२२ आर्द्रायां बुधः १५:२६
२५ पुनर्वसौ १ भौमः २२:४३
२५ मृगे १ सूर्यः ०:४७
२८ रोहिण्यांशुक्रः १३:०
२९ मृगशीर्षेरसूर्यः १२:५४
३० पुनर्वसौ २ भौमः २:५३
३० पुनर्वसौ बुधः ४:४८
३२ मृ.३ मिथुनेऽर्कः १:६

वक्रमार्गोदयास्तः मं.मा.उ. बु.मा.उ.प.वृ.व.उ., शु.मा.उ.पू.,श.व.उ.

राशिप्रवेशः ३२ सूर्यः ३,

अथ दशहरास्नानम्- ज्येष्ठशुक्ल (शुद्ध वा अधिक) प्रतिपदादेखि दशमीसम्म दशहरा हुन्छ, यसमा प्रतिदिन असमर्थ भएमा दशमीमा मात्र भए पनि गंगा नदी वा जलाशयमा स्नान गरी गंगापूजन गर्नू । **तन्मंत्रः- नमो भगवत्यै दशपापहरायै गंगायै नारायण्यै रेवत्यै शिवायै दक्षायै अमृतायै विश्वरुपिण्यै ते नमोनमः॥ नमामि गंगे तव पादपंकजं सुरासुरै वंदितदिव्यरूपम् । भुक्तिं च मुक्तिं च ददासि नित्यं भावानुसारेण सदानराणाम् ॥** ज्येष्ठ पूर्णिमाका दिन दक्षिणासहित तिलदान गरे अश्वमेध यज्ञका समान फल मिल्ने शास्त्रमा बताइएको छ। यस पर्वमा विधिपूर्वक दशहरा स्नान गरेमा दश प्रकारका पापबाट मुक्ति पाइने मान्यता छ ती दश पाप यस प्रकार छन्–**अदत्तानामुपादानं हिंसा चैवाविधानतः । परदारोपसेवा च शारीरं त्रिविधं स्मृतम् ॥
पारुष्यमनृतं चैव पैशून्यं चापि सर्वशः । असम्बद्धप्रलापश्च वाङ्मयं स्याच्चतुर्विधम् ॥
परद्रव्येष्वभिध्यानं मनसानिष्टचिन्तनम् । वितथाभिनिवेशश्च त्रिविधं कर्ममानसम् ॥**

अर्थात् अर्काको वस्तु हरण, शास्त्रवर्जित हिंसा तथा परस्त्रीगमन यी तीन कायिक (शारीरिक) पाप हुन् । रुखो बोली, झुटो बोली, परोक्षमा (पीठपछि) कसैको कुरा काट्नु तथा निष्प्रयोजन कुरा गर्नु, यी चार वाचिक पाप हुन् । अर्काको धनलाई अन्यायपूर्वक लिने विचार गर्नु, अर्काको कुभलो चिताउनु र नास्तिक विचार राख्नु यी तीन मानसिक पाप हुन् ।
श्रीतुलसीपत्रचयनेनिषिद्धः- वैधृतौ च व्यतिपाते भौम भार्गव भानुषु । पर्वद्वये(१५/३०)च संक्रान्तौ द्वादश्यां सूतकद्वये ॥

स्थानविशेषेण ग्रहाणां विफलत्वमाह-सभानुरिन्दुः शशिजश्चतुर्थे गुरुः सुतेभूमिसुतः कुटुम्बे। भृगुः सपत्ने रविजकलत्रे विलग्न सस्ते विफला भवन्ति ॥ **अथ तिथिनिर्णयः** या तिथि समनुप्राप्य उदयं यातिभास्करः सा तिथिसफलाज्ञेयादानाध्ययनकर्मसु ॥ **अथ उषाकाल ज्ञानम्**-पञ्चपञ्च उषः कालः षड्पञ्चादरुणोदयःसप्त पञ्च भवेत्प्रातःशेषसूर्योदय स्मृताः॥

पापांशाः शनिः७, राहुः२-केतुः८, २२सू४,२५मं१-सू५, २९सू६,३०मं२,३२सू७,

९	ज्येष्ठ २६ रवौ २८।३५	
सू.	१।२३।५७।३६	५७।४
मं.	२।२०।२८।४९	३८।५५
बु.	२।१३।१५।५९	९३।२७
बृ.	७।२७।४४।२६	८।१६
शु.	१।७।४४।२१	७३।२४
श.	८।२२।१७।२७	४।१९
रा.	२।२४।१८।१७	३।११

मं.बु.रा ३ | १ | शु.सू. २ | ४ | १२ | ५ | ११ | बृ.८ | ६ | १० | ७ | ९के. श.

१०	आषाढ १ रवौ २८।३५	
सू.	२।०।३६।४६	५६।५७
मं.	२।२४।५९।१८	३८।५०
बु.	२।२३।२१।४७	७६।५९
बृ.	७।२६।४८।९	८।१७
शु.	१।१६।१७।२६	७३।२४
श.	८।२१।४८।७	४।४३
रा.	२।२३।५६।१	३।११

श्री संवत् २०७६ श्री शाके १९४१ ने. सं.११३९ **आषाढकृष्णपक्षः**(तछलागा)पा.मू.पूषा.उषा.आ.(**जून** ६/जुलाई ७ सन् २०१९) उत्तरायणं, ग्रीष्मर्तुः, परिधावीनामकः संवत्सरः

	ग.	बा.	ति.	घ.प.	बजेसम्म	न.	घ.प.	बजेसम्म	यो.	घ.प.	क.	घ.प.	योगाः	च.रा. घ.प.=बजेसम्म	दिनमान	सूर्योदय	सूर्यास्त	ता.	व्रतपर्व तथा भद्रादि विवरणम् (घट्यादौ)
	३	मं.	१	२२।१२	१४:०३	मू	१७।०७	१२:०१	शु	३६।१२	तै	५२।५९	छत्र	धनु	३४।३५	५:१०	१९:००	18	
	४	बु.	२	२४।०५	१४:४८	पू	२०।३६	१३:२५	ब्र	३५।३१	व	५५।२८	श्रीवत्स	३६।४०=१९:५०	३४।३५	५:१०	१९:००	19	भ.५५।२८ उ.,
प्र.	५	बृ.	३	२७।०७	१६:०१	उ	२५।१४	१५:१६	ऐं	३५।४३	ब	५९।०२	सौम्य	मकर	३४।३६	५:१०	१९:००	20	भ.२७।७या., ❺सायनकर्कटसंक्रान्तिः,
	६	शु.	४	३१।०८	१७:३८	श्र	३०।४९	१७:३०	वै	३६।३९	कौ	६०।००	धूम्र	मकर	३४।३६	५:१०	१९:०१	21	कर्कटेदृश्यार्कः३८।५९(२०:४६बजे),सबैभन्दा लामो दिन,❺
	७	श.	५	३५।५०	१९:३०	ध	३७।०३	२०:००	वि	३८।०६	कौ	३।२५	प्रवर्द्ध	३।५२=६:४३	३४।३६	५:११	१९:०१	22	भूमिरज, धपंप्रवृत्तिः३।५२,
प्र.	८	आ.	६	४०।५१	२१:३१	श	४३।३६	२२:३७	प्री	३९।४६	ग	८।१९	रक्ष	कुम्भ	३४।३६	५:११	१९:०१	23	भ.४०।५१उ., त्रिपु.४३।३६उ.,
	९	सो.	७	४५।४४	२३:२८	पू	४९।५९	१:११	आ	४१।२१	भ	१३।१९	मुसल	३३।२५=१८:३३	३४।३६	५:११	१९:०१	24	भ.१३।१९या.,
	१०	मं.	८	५०।०४	१:१३	उ	५५।५१	३:३१	सौ	४२।३२	बा	१७।५९	सिद्धि	मीन	३४।३५	५:११	१९:०१	25	**भौमाष्टमीव्रतं**, गोरखकालीपूजा, भलभल अष्टमी, देवपत्तने ❸
	११	बु.	९	५३।३३	२:३७	रे	६०।००	समस्त	शो	४३।०५	तै	२१।५६	उत्पात	मीन	३४।३५	५:११	१९:०१	26	❸त्रिशूलयात्रा, भूमिपूजा,
	१२	बृ.	१०	५५।५७	३:३५	रे	०।५०	५:३२	अ	४२।४९	व	२४।५४	मित्र	०।५०=५:३२	३४।३४	५:१२	१९:०२	27	भ.२४।५४उ.५५।५७या.,ध.पं.नि.०।५०, नक्वा:दिसि,
	१३	शु.	११	५७।०७	४:०३	अ	४।४५	७:०६	सु	४१।३६	ब	२६।४१	वज्र	मेष	३४।३४	५:१२	१९:०२	28	स्मार्त्तानां **योगिनी एकादशी व्रतम्**,
	१४	श.	१२	५७।०१	४:०१	भ	७।२८	८:११	धृ	३९।२२	कौ	२७।१३	ध्वांक्ष	२२।५७=१४:२३	३४।३३	५:१२	१९:०२	29	वैष्णवानां **योगिनी** ११ **व्रतं**,त्रिपु.७।२८ उ.५७।१या.,
प्र.	१५	आ.	१३	५५।३९	३:२८	कृ	८।५५	८:४७	शू	३६।०८	ग	२६।२९	धूम्र	वृष	३४।३३	५:१३	१९:०२	30	भ.५५।३९उ., **प्रदोषव्रतं**, दहीच्यूरा खानेदिन,
	१६	सो.	१४	५३।०८	२:२८	रो	९।१०	८:५३	गं	३१।५७	भ	२४।३२	प्रवर्द्ध	३८।५२=२०:४६	३४।३२	५:१३	१९:०२	1	भ.२४।३२या., दिलाचःद्धेपूजा, (जुलाई ७ ता.३१),
	१७	मं.	३०	४९।३५	१:०३	मृ	८।१७	८:३२	वृ	२६।५२	च	२१।२८	रक्ष	मिथुन	३४।३१	५:१३	१९:०२	2	**दर्शश्राद्धं**,निशी तथा हलोबार्ने,

गतेक्रम ग्रह-सञ्चार (बजेमा)

४ मृगशीर्षे४सूर्यः१३:२३
४ पुनर्वसौ ३ भौमः ७:१४
७ पुन.४ कर्कटे बुधः १५:१
७ आर्द्रायां१सूर्यः १:४३
७ मृगे शुक्रः १०:५८
९ पुन.४ कर्कटे भौमः११:४६
११ आर्द्रायां२सूर्यः १४:६
११ तिष्ये बुधः ३:१५
१२ पुन.१ राहुः पूषायां ३ केतुः ०:२७
१२ मृ.३मिथुनेशुक्रः २१:५७
१४ आर्द्रायां३सूर्यः२:३१
१४ तिष्ये १ भौमः १६:२७
१७ वक्री बुधः ६:३३

मं.मा.उ., बु.१७ व.उ.प., वृ.व.उ., शु.मा.उ.पू., श.व.उ.

यदि आषाढकृष्ण अष्टमी र आ.शुक्ल पूर्णिमाको रातमा बादल नलागी आकाश सफा रहेमा त्यसवर्ष पानी कम पर्नेछ। आषाढ मासको स्वाती नक्षत्रमा बिजुली चम्क्यो वा वर्षा भयो भने धेरअन्न फल्नेछ। श्रावणशुक्ल पंचमीमा बादलमात्र लागी वर्षा नभए अन्न महगो होला।श्रावणशुक्ल पूर्णिमा वा श्रवण नक्षत्रको सन्ध्याकालमा बादलमा चन्द्रोदय भएमा वा वर्षा भएमा सुभिक्ष होला। आश्विनकृष्ण अष्टमीमा बादल लागेमा वा हावा चलेमा कुनै अनिष्टको भय रहला। बालबालिकालाई कुनै संक्रामक रोगको भय होला। आश्विनशुक्ल सप्तमी वा अष्टमीमा वर्षा भएमा समय राम्रो हुने मत पनि प्रचलित छ। चैत्रमासको अन्तिम अश्विनी नक्षत्रको दिनमा पानी परेमा चौमासाको अन्त्यमा सुखा पर्छ। चैत्रसंक्रान्तिमा पानी परेमा बैशाख र ज्येष्ठमा पशुआहार सुलभ हुन्छ। चैत्रकृष्ण अष्टमी र चतुर्दशीमा पानी नपरी उत्तरी वायु चलेमा अन्न सस्तो होला।

परदेशी प्रश्नः प्रश्न समयको तिथि, प्रहर, नक्षत्र, वारको संख्या जोडी ७ ले भागगर्दा शेष १ मा बसेको ठाउँमा,२ शेष बाटोमा, ३ शेष अर्ध बाटोमा, ४ शेष ग्राममा, ५ शेष फर्केको, ६ शेष रोगलागेको, ७ वा ० शेषमा फल शून्य जान्नू।(तिथि संख्या भन्नाले शुक्ल प्रतिपदाबाट पूर्णिमासम्म क्रमशः १,२,...१५तथा कृष्णप्रतिपदाबाट औंसीसम्म क्रमशः १६,१७...३०। नक्षत्र संख्या भन्नाले अश्विनीबाट रेवतीसम्म क्रमशः १,२,...२७ प्रहर संख्या भन्नाले दिनमानको ४ भाग गरी क्रमशः १,२,३,४ तथा रात्रिमानका४ भाग गरी क्रमशः ५,६,७,८ प्रहर हुन्छ।नामाक्षर भन्नाले नाममा रहेका अक्षरको संख्या बुझ्नुपर्दछ।)

यस पञ्चाङ्गका वितरक
दुर्गा पुस्तक तथा पूजा सामग्री भण्डार, बुटवल

पापांशाः शनिः ७, राहु २-केतु८,४रविः८-मं३, ७ रविः९,९मं४,११सू.१०, १२राहु १-केतु७,१४ रविः११-मं५,

राशिप्रवेशः ७ बु४,९मं४, १२शु.३

द्रष्टव्यः—सूर्य आद्रा नक्षत्रमा सरेका दिनमा भूमिरज हुन्छ यो गतेले हुने होइन।

११	आषाढ ८ रवौ २८।३२	
सू.	२।७।१५।१७	५६।५३
मं.	३।२९।२९।१४	३८।४५
बु.	३।०।५६।२५	५०।४६
वृ.	७।२५।५२।१५	८।४
शु.	१।२४।५०।३०	७३।२५
श.	८।२१।१६।३८	५।१
रा.	२।२३।३३।४६	३।११

४बु.
२शु.
५
रा. मं.सू.३
१
६
१२
७
के.श.९
वृ.८
१०
११

१२	आषाढ १५ रवौ २८।२८	
सू.	२।१३।५३।२१	५६।५१
मं.	३।३।५८।४१	३८।४१
बु.	३।४।३६।५४	१२।८
वृ.	७।२४।५८।३०	७।३५
शु.	२।३।२३।३३	७३।२६
श.	८।२०।४३।५१	५।१०
रा.	२।२३।११।३०	३।११

श्री संवत् २०७६ श्री शाके १९४१ ने. सं.११३९ **आषाढशुक्लपक्षः** (दिल्लाथ्व)पा.आ.पुन.ति.ज्ये.मू.पूषा(जुलाई ७ सन् २०१९) उत्तरायणं, गीष्मर्तुः परिधावीनामकः संवत्सरः

	ग.	बा.	ति.	घ.प.	बजेसम्म	न.	घ.प.	बजेसम्म	यो.	घ.प.	क.	घ.प.	योगाः	च.रा. घ.प.=बजेसम्म	दिनमान	सूर्योदय	सूर्यास्त	ता.	व्रतपर्व तथा भद्रादि विवरणम् (घट्यादौ)
	१८	बु.	१	४५।०८	२३:१७	आ	६।२४	७:४७	धु	२१।०१	किं	१७।२७	मुसल	४९।२६=१:०	३४।३०	५:१४	१९:०२	3	
	१९	बृ.	२	३९।५८	२१:१३	पु	३।४१	६:४२	व्या	१४।३१	बा	१२।३७	सिद्धि	कर्कट	३४।२९	५:१४	१९:०२	4	चन्द्रोदयः ,श्रीजगन्नाथरथयात्रा,
प्र.	२०	शु.	३	३४।१६	१८:५७	ति	०।१८ / ५९।२८	५:२२ / ३:५०	ह	७।३०	तै	७।१०	उत्पात	५६।२८=३:५०	३४।२८	५:१४	१९:०२	5	❻(दिलापुन्हि)श्रीपशुपतेर्गुरुदक्षिणा, दक्षिणामूर्त्तिपूजा,❼
	२१	श.	४	२८।१२	१६:३२	म	५२।२०	२:११	व	०।७ / ५२।३१	व	१।१५ / ५५।६	पद्म	सिंह	३४।२७	५:१५	१९:०१	6	भ.११५उ.२८।१२या.,
	२२	आ.	५	२१।५९	१४:०३	पू	४८।०८	०:३०	व्य	४४।५२	कौ	४८।५३	छत्र	सिंह	३४।२६	५:१५	१९:०१	7	❼मन्वादिः, भक्तपुर वीरनदीस्नानं,मानसव्रतारम्भः,⓿
प्र.	२३	सो.	६	१५।४८	११:३५	उ	४४।०५	२२:५४	वं	३७।१९	ग	४२।४९	श्रीवत्स	२।५=६:६	३४।२४	५:१६	१९:०१	8	❺तुलसीरोपणं,चातुर्मास्यव्रतारम्भः,
	२४	मं.	७	९।५४	९:१३	ह	४०।२४	२१:२६	प	३०।०३	भ	३७।०६	सौम्य	कन्या	३४।२३	५:१६	१९:०१	9	भ.९।५४उ.३७।६या., सूर्यपूजा, देवपत्तने श्रीगंगामाईरथयात्रा,
	२५	बु.	८	४।२५ / ५९।३६	७:३ / ५:७	चि	३७।१६	२०:११	शि	२३।१२	बा	३१।५५	काल	८।४५=८:४६	३४।२१	५:१६	१९:०१	10	**बुधाष्टमीव्रतं**, गोरखकालीपूजा,
	२६	बृ.	१०	५५।३४	३:३०	स्वा	३४।५२	१९:१४	सि	१६।५५	तै	२७।२८	स्थिर	तुला	३४।२०	५:१७	१९:०१	11	मन्वादिः, विश्वजनसंख्यादिवसः,
	२७	शु.	११	५२।२९	२:१७	वि	३३।२२	१८:३८	सा	११।२०	व	२३।५३	मातङ्ग	१८।३८=१२:४५	३४।१८	५:१७	१९:००	12	भ.२३।५३उ.५२।२९या., **हरिशयनी एकादशीव्रतं**,❺
	२८	श.	१२	५०।३१	१:३०	अनु	३२।५४	१८:२८	शु	६।३४	ब	२१।२१	अमृत	वृश्चिक	३४।१६	५:१८	१९:००	13	तुलसीपिये,
प्र.	२९	आ.	१३	४९।४५	१:१२	ज्ये	३३।३८	१८:४५	शु	२।४३ / ५९।५२	कौ	१९।५८	काण	३३।३८=१८:४५	३४।१४	५:१८	१९:००	14	**प्रदोषव्रतं**, भानुजयन्ती, **रा.प्रवे.२६बु३,**
	३०	सो.	१४	५०।१५	१:२५	मू	३५।३५	१९:३३	ऐं	५८।००	ग	१९।५०	लुम्ब	धनु	३४।१३	५:१९	१९:००	15	भ.५०।१५उ.,
	३१	मं.	१५	५२।०२	२:०८	पू	३८।४७	२०:५०	वै	५७।०८	भ	२०।५९	मित्र	५४।४६=३:१४	३४।११	५:१९	१८:५९	16	भ.२०।५९या., **पूर्णिमाव्रतं**, **गुरुपूर्णिमा**, गुरु(व्यासः)पूजा,❻ ⓿**रात्रौ चन्द्रग्रहणं खण्डग्रासः**,

ज्योतिष विषयको प्रारम्भिक ज्ञानका निम्ति पं. प्राणनाथ त्रिपाठीद्वारा संकलित पंचांग परिचय पुस्तक अवश्य पढ्नुहोस् ।

गतेक्रम ग्रह-सञ्चार (बजेमा)

१८ आर्द्रायांशुक्रः ८:५५
१८ आर्द्रायां४सूर्यः १४:५७
१९ तिष्ये २ भौमः २१:१८
२१ पुनर्वसौं१सूर्यः ३:२४
२२ पुनर्वसौबुधः ८:३४
२२ पश्चिमास्तो बुधः १०:४०
२४ तिष्ये ३ भौमः २:१७
२४ पुनःपूषा२शनिः २२:४
२५ पुनर्वसौं२सूर्यः १५:५०
२५ पश्चिमास्तो भौमः २०:३९
२६पुनः पुन.३मिथुनेबुधः १:५२
२८ पुनर्वसौं३सूर्यः ४:१४
२९ पुनर्वसौंशुक्रः ६:४७
३० तिष्ये ४ भौमः ७:२३

पापांशाः शनिः७, राहुः१-केतुः७, १८रविः१२, १९भौमः६, २१रविः१, २४भौमः७, २४शनिः६, २५रविः२, २८रविः३, ३०मं८

चातुर्मास्य व्रतविधिः-आषाढशुक्ल दशमीदेखि एकचित्त एकभक्त रहेर विधिवत् संकल्पपूर्वक चतुर्मास व्रत गर्ने विधान छ, सम्भव भए पुरै चार महिना एकादशीमा निराहार अन्य दिनमा एक समय हविष्यान्न खाई ब्रम्हचर्य पालन गरी भूमिशायी भई व्रत गर्नुपर्दछ। **प्रार्थनामन्त्रः** इमं करिष्ये नियमं निर्विघ्नं कुरुमेऽच्युतः ।इदं व्रतं मयादेव गृहितपुरतस्तव । निर्विघ्नसिद्धिमायांतु प्रसादात्तवकेशव ।गृहितेऽस्मिन्व्रते देव पंचत्वं यदि मे भवेत् ।तदा भवतु तत्सर्वं त्वत्प्रसादाज्जनार्दनः। **चतुर्मासमा त्याज्यपदार्थहरूः** श्रावण-साग, भाद्रपद-दही,आश्विन-दुग्ध, कार्त्तिक- द्विदल (मास आदि) । **चतुर्मासमा** व्रतीहरूले मधु-गुड, मास, तैल कुलत्थ(गहत), मूला, कुष्माण्ड(कुभिण्डो) नछुनू(नखानू), क्षौरकर्म, खाटमा शयन, बदरीफल(बयर) यी पनि वर्जित छन् । **चतुर्मासमा** तुलसीको पूजाको विशेष महत्व छ । तुलसी भगवती लक्ष्मी कै अंश हुन् इनको दर्शनमात्रले पनि मनुष्य विष्णुप्रिय हुन्छ । **तुलसी प्रार्थनामन्त्रः-वृन्दा वृन्दावनी विश्व पूजिता विश्वपावनी । पुष्पसारा नन्दिनी च तुलसी कृष्णजीवनी । प्रसीद मम देवेशी कृपया परया सदा । अभिष्टफल सिद्ध्यर्थं कुरु मे माधवप्रिये ॥** यसपक्षको पूर्णिमामा आफ्ना गुरुको विशेष पूजन गरी गुरुपर्व मनाइन्छ। **साउने संक्रान्तिको बेलुका उल्काप्रक्षेपण (अगुल्टो फाल्ने) मन्त्रः** कप्डारक सुराधीश गृहाण दीपदत्तमम् । सरलेन्धनसम्भूतं ममारिष्ट विनाशय॥ कण्डारक रात्रिचर रूतादि भयनाशन । उल्कामिमां प्रक्षिपामि मास्तु लूताभयं मम ॥

चैत्रशुक्ल प्रतिपदाबाट सांवत्सरिक नयाँवर्ष शुरु हुन्छ साथै वासन्तिक नवरात्र पनि प्रारम्भ हुन्छ । वर्षमा जम्मा चार नवरात्र हुन्छन् वासन्तिक र शारदीय दुई प्रत्यक्ष र आषाढशुक्ल प्रतिपदाबाट नवमीसम्म र माघशुक्ल प्रतिपदाबाट नवमीसम्म दुई गुप्त नवरात्र हुन्छन् ।

वक्रमार्गोदयास्तः मं.मा२५अ.,बु.व.२२अ.प, वृ.व.उ.,शु.मा.उ.पू., श.व.उ.,

१३	आषाढ २२ रवौ २८।२१	
सू.	२।२०।३१।१५	५६।५१
मं.	३।८।२७।४३	३८।३७
बु.	३।३।८।५४	३०।१७
वृ.	७।२४।८।४७	६।४९
शु.	२।११।५६।४०	७३।२७
श.	८।२०।१०।३५	५।१३
रा.	२।२२।४९।१५	३।११

मं.४बु. | शु. | २ | ५ | रा.सू.३ | १ | ६ | १२ | ७ | केश.९ | ११ | वृ.८ | १०

१४	आषाढ २९ रवौ २८।१४	
सू.	२।२७।९।१९	५६।५३
मं.	३।१२।५६।२२	३८।३४
बु.	२।२७।५१।२९	४३।२१
वृ.	७।२३।२४।५१	५।५१
शु.	२।२०।२९।५८	७३।३०
श.	८।१९।३७।२२	५।१०
रा.	२।२२।२७।०	३।११

श्री संवत् २०७६ श्री शाके १९४१ ने. सं.११३९ **श्रावणकृष्णपक्षः** (दिल्लागा)पा. आ.पुन.ति.श्ले. (जु.७ अग.८ सन् २०१९) **दक्षिणायनं वर्षर्तुः परिधावीनामकः संवत्सरः**

	गा.	बा.	ति.	घ.प.	बजेसम्म	न.	घ.प.	बजेसम्म	यो.	घ.प.	क.	घ.प.	योगाः	घ.रा.घ.प.=बजेसम्म	दिनमान	सूर्योदय	सूर्यास्त	ता.	व्रतपर्व तथा भद्रादि विवरणम् (घट्यादौ)
श्रा	१	बु.	१	५४।५८	३:१९	उ	४३।०९	२२:३५	वि	५७।१०	बा	२३।२१	वज्र	मकर	३४।०९	५:२०	१८:५९	17	कर्कटेऽर्कः२८।८, **श्रावणसंक्रान्ति**, दक्षिणायनारम्भः, कण्डारक❷
	२	बृ.	२	५८।५४	४:५४	श्र	४८।३१	०:४४	प्री	५७।५८	तै	२६।४९	ध्वज	मकर	३४।०६	५:२०	१८:५९	18	❷पूजा,रात्रौ लुतनिक्षेपणं(लुतोफाल्ने),गुरियापर्व (थारुजातिको),
	३	शु.	३	६०।००	समस्त	ध	५४।३७	३:११	आ	५९।१८	व	३१।०९	धाता	२१।२९=१३:५६	३४।०४	५:२१	१८:५८	19	भ.३१।९उ., ध.पं.प्रवृत्तिः२१।२९,
प्र.	४	श.	३	३।३१	६:४६	श	६०।००	समस्त	सौ	६०।००	ब	३६।०१	आनन्द	कुम्भ	३४।०२	५:२१	१८:५८	20	भ.३।३१या.,पूर्वास्तः शुक्रः ३७५८,(२०:३३बजे),
	५	आ.	४	८।३१	८:४६	श	१।०६	५:४८	सौ	०।५६	कौ	४१।०१	रक्ष	५०।५९=१:४५	३४।००	५:२२	१८:५७	21	
	६	सो.	५	१३।२६	१०:४४	पू	७।३३	८:२३	शो	२।३२	ग	४५।४३	मुसल	मीन	३३।५७	५:२२	१८:५७	22	
प्र.	७	मं.	६	१७।४९	१२:३०	उ	१३।३३	१०:४८	अ	३।४८	भ	४९।४४	सिद्धि	मीन	३३।५५	५:२३	१८:५७	23	भ.१७४९उ.४९।४४या., सिंहेदृश्यार्कः१७०(१२:१०बजे),
	८	बु.	७	२१।२३	१३:५६	रे	१८।४६	१२:५३	सु	४।२८	बा	५२।४८	उत्पात	१८।४६=१२:५३	३३।५३	५:२३	१८:५६	24	**अष्टमीव्रतं**, ध.पं.निवृत्तिः१८।४६,
	९	बृ.	८	२३।५३	१४:५७	अ	२२।५६	१४:३४	धृ	४।२०	तै	५४।४१	मानस	मेष	३३।५०	५:२४	१८:५६	25	गोरखकालीपूजा,
	१०	शु.	९	२५।०९	१५:२८	भ	२५।५५	१५:४६	शू	३।१७	व	५५।१९	मुद्गर	४१।२९=२२:०	३३।४७	५:२४	१८:५५	26	भ.५५।१९उ.,
	११	श.	१०	२५।०९	१५:२८	कृ	२७।४०	१६:२८	गं	१।१२ ५८।१९	ब	५४।४२	ध्वज	वृष	३३।४५	५:२५	१८:५५	27	भ.२५।९या.,
	१२	आ.	११	२३।५४	१४:५९	रो	२८।१०	१६:४१	ध्रु	५४।०८	कौ	५२।५१	धाता	५८।०=४:३७	३३।४२	५:२५	१८:५४	28	**कामिका एकादशी व्रतं**, द्विपु.२८।१०उ.,
प्र.	१३	सो.	१२	२१।२९	१४:०१	मृ	२७।३१	१६:२६	व्या	४९।१२	ग	४९।५३	आनन्द	मिथुन	३३।३९	५:२६	१८:५३	29	**सोमप्रदोषव्रतम्**,
	१४	मं.	१३	१८।०१	१२:३८	आ	२५।५१	१५:४७	ह	४३।२८	भ	४५।५६	चर	मिथुन	३३।३६	५:२६	१८:५३	30	भ.१८।१उ.४५।५६या., **घण्टाकर्ण** १४ (गथाँमुग चःह्रेपूजा),
	१५	बु.	१४	१३।३८	१०:५४	पु	२३।१८	१४:४६	व	३७।०३	च	४१।११	गद	९।१=९:३	३३।३४	५:२७	१८:५२	31	**दर्शश्राद्धं**, निशीबार्ने, *खीर खाने दिन*,
	१६	बृ.	३०	८।३२	८:५२	ति	२०।०३	१३:२९	सि	३०।०६	किं	३५।४७	शुभ	कर्कट	३३।३१	५:२७	१८:५१	1	स्नानदानादौ अमावाश्या, हलोबार्ने,(अगस्त ८ ता.३१),

वक्रमार्गोदयास्तः मं.मा.अ.,
बु.९मा.७उ.पू.,बृ.व.उ.,शु.मा.४अ.पू.,
श.व.उ.

गतेक्रम ग्रह-सञ्चार (बजेमा)

१ पु.४कर्कटेऽर्कः १६:३५
४ तिष्ये१सूर्यः ४:५३
४ अश्लेषायां१भौमः १२:३६
४ पूर्वास्तः शुक्रः २०:३३
६ कर्कटे शुक्रः १०:५७
७ पूर्वोदितोबुधः १०:२७
८ तिष्ये२सूर्यः १७:६
८ तिष्येशुक्रः ४:१६
९ मार्गी बुधः ६:४३
९ अश्लेषायां२भौमः १७:५५
११ तिष्ये३सूर्यः ५:१६
१४ अश्ले.३भौमः २३:१९
१५ तिष्ये४सूर्यः १७:१९

पापांशाः शनिः६, राहुः१-केतुः७, १रविः४,४भौमः९, ४रविः५,८रविः६, ९भौमः१०,११रविः७, १४भौमः११,१५रविः८,

रा.प्रवे.१सू.४, ६शु.४

नागपूजने विशेषः श्रावण शुक्लपंचमीमा नागपंचमी हुन्छ यस दिन गोमय(गाईको गोबरको) नागबनाई नागको मानपात्र(नागको चित्र)मा दीप कलश गणेश पूजनपूर्वक दही, दुबो,कुश,सिन्दूर,गन्धादिले नागको पूजा गरी घरको द्वार (ढोका)मा टाँस्नाले सर्प, चट्याङ, बाढी-पहिरोसमेतको भय हुँदैन ।विशेष आवश्य अवस्थामा प्रत्येक महिनाको शुक्लपंचमीमा पनि नाग पूजा गर्न सकिन्छ। **सर्पविषनाशन मन्त्रः** ॐ कुरुकुलये हुँ फट्स्वाहा । यो मन्त्र जपी फुकिदिनाले सर्पको विषनाश हुन्छ । **नागपूजने गृहारम्भे नागशिरो ज्ञानम्-** भाद्र,आश्विन,कार्तिकमा पूर्वशीर, मार्ग,पौष,माघ दक्षिण, फाल्गुन, चैत्र,वैशाखमा पश्चिम, ज्येष्ठ, आषाढ, श्रावणमा उत्तर दिशामा नागको शीर हुन्छ। विशेषतः घरको जग खन्दा नाग शीर विचार गर्नुपर्दछ। नागपञ्चमी श्रावणमा हुनेहुनाले यस दिन उत्तरतर्फ फर्केर नाग पूजा गर्नुपर्दछ। घरको जग खन्दा नागको शीरमा खने स्वयं वा गृहकर्त्तालाई पीडा,पछाडि वा पुच्छरतर्फ खने छोरा र पत्नीलाई पीडा हुन्छ भनिन्छ अतः जग खन्दाको महिना अनुसार विचार गरी खन्न शुरु गर्नुपर्छ।

सोमवारे व्रतंकार्यं श्रावणे वै यथाविधिः । शक्तेनोपोषणं कार्यमथवा निशिभोजनम् ॥
अपुत्रो लभते पुत्र निर्धनो धनवान् भवेत् । अविद्यो लभते विद्यामिति धर्मविदो विदुः॥

१५	श्रावण ५ रवौ २८।५	
सू.	३।३।४७।४९	५६।५७
मं.	३।१७।२४।४१	३८।३१
बु.	२।२३।५७।२	११।४७
बृ.	७।२२।४८।६	४।४१
शु.	२।२९।३।४९	७३।३४
श.	८।१९।४।४६	४।५९
रा.	२।२२।४।४४	३।११

५
रा. बु. शु.३
६
सू.मं.४
७
२
८वृ.
१
१०
१२
के.९श.
११

१६	श्रावण १२ रवौ २७।५६	
सू.	३।१०।२६।५७	५७।३
मं.	३।२१।५२।४५	३८।२९
बु.	२।२४।५८।५३	३०।५५
बृ.	७।२२।१९।४४	३।२४
शु.	३।७।३८।२१	७३।३९
श.	८।१८।३३।३९	४।४१
रा.	२।२१।४२।२९	३।११

श्री संवत् २०७६ श्री शाके १९४१ ने. सं.११३९ **श्रावणशुक्लपक्षः** (गुलाश्व) पा. श्ले.अनु.मू.पूषा.२२,२३ (अगस्त ८ सन् २०१९) **दक्षिणायनं वर्षर्तुः परिधावीनामकः संवत्सरः**

	ग.	वा.	ति.	घ.प.	अंग्रेजीसमय	न.	घ.प.	अंग्रेजीसमय	यो.	घ.प.	क.	घ.प.	योगाः	च.रा.घ.प.=अंग्रेजीसमय	दिनमान	सूर्योदय	सूर्यास्त	ता.	व्रतपर्व तथा भद्रादि विवरणम् (घट्यादी)
	१७	शु.	१	२।५३ / ५६।५३	६:३७ / ४:१३	श्ले	१६।१७	११:५९	व्य	२२।४५	बा	२९।५५	मृत्यु	१६।१७=११:५९	३३।२८	५:२८	१८:५१	2	चन्द्रोदयः, **गुँलाधर्मारम्भः**,
	१८	श.	३	५०।४१	९:४४	म	१२।१२	१०:२१	व	१५।०९	तै	२३।४७	पद्म	सिंह	३३।२५	५:२८	१८:५०	3	वराहजयन्ती, (४)एवं टौदहनागदहमेला,नक्सालनागपोखरीमेला,(१)
प्र.	१९	आ.	४	४४।३१	२३:१७	पू	७।५९	८:४०	प	७।२८ / ५९।५३	व	१७।३४	छत्र	२१।५७=१४:१६	३३।२२	५:२९	१८:४९	4	भ.१७।३४उ.४४।३१या.,(२)**संस्कृतदिवसः**,मानसव्रतसमाप्तिः,
	२०	सो.	५	३८।३६	२०:५६	उ	३।५३	७:०३	सि	५२।३१	ब	११।३०	श्रीवत्स	कन्या	३३।१९	५:२९	१८:४९	5	**नागपञ्चमी**, नागपूजनं(नागटाँस्ने), ल.पु.दानघाट(धापाखेल)(९)
प्र.	२१	मं.	६	३३।०७	१८:४४	ह	०।१६ / ५६।५०	५:२३ / ४:१४	सा	४५।३३	कौ	५।४७	सौम्य	२८।२३=१६:५१	३३।१५	५:३०	१८:४८	6	द्विपु.३३।७ उ.५६।५०या., (१)कल्कीजयन्ती,
	२२	बु.	७	२८।१५	१६:४८	स्वा	५४।१४	३:१२	शु	३९।०७	ग	०।३५ / ५६।१६	धूम्र	तुला	३३।१२	५:३०	१८:४७	7	भ.२८।१५उ.५६।६या.,गोस्वामी तुलसीदासजयन्ती,
	२३	बृ.	८	२४।१०	१५:११	वि	५२।३१	२:३१	शु	३३।२२	बा	५२।२९	प्रवर्द्ध	३७।५१=२०:३९	३३।०९	५:३१	१८:४६	8	**अष्टमीव्रतं**, गोरखकालीपूजा (यलपञ्चदानं),
	२४	शु.	९	२१।०३	१३:५६	अनु	५१।४८	२:१५	ब्र	२८।२४	तै	४९।५४	रक्ष	वृश्चिक	३३।०६	५:३१	१८:४६	9	विश्वआदिवासीदिवसः, (६)कुलायनपूजाप्रारम्भः (सिंजा), (२)
	२५	श.	१०	१९।०१	१३:०८	ज्ये	५२।१५	२:२६	ऐं	२४।२०	व	४८।२८	मुसल	५२।१५=२:२६	३३।०२	५:३२	१८:४५	10	भ.४८।२८उ.,(७)हयग्रीवोत्पत्तिः,बाजुरा बडीमालिकामेला,
	२६	आ.	११	१८।१२	१२:४९	मू	५३।५५	३:०६	वै	२१।१४	ब	४८।१७	सिद्धि	धनु	३२।५९	५:३२	१८:४४	11	भ.१८।१२ या., **पुत्रदा एकादशी व्रतम्**,
प्र.	२७	सो.	१२	१८।४०	१३:०१	पू	५६।४९	४:१७	वि	१९।०८	कौ	४९।२३	उत्पात	धनु	३२।५६	५:३३	१८:४३	12	**सोमप्रदोषव्रतं**, (वहिद्यःव्यय),
	२८	मं.	१३	२०।२३	१३:४३	उ	६०।००	समस्त	प्री	१८।०२	ग	५१।४३	मानस	१२।४४=१०:३९	३२।५२	५:३३	१८:४२	13	(५) धपंप्र.३८।५९,श्री मुक्तिनाथ यातौड,ल.पु.कुम्भेश्वरमे.,(६)
	२९	बु.	१४	२३।१८	१४:५३	उ	०।५५	५:५६	आ	१७।५१	भ	५५।१०	मुद्गर	मकर	३२।४९	५:३४	१८:४१	14	भ.२३।१८उ.५५।१०या., **पूर्णिमाव्रतं**,शिवस्यपवित्रारोपणं,(७)
	३०	बृ.	१५	२७।१३	१६:२८	श्र	६।०४	८:००	सौ	१८।२८	बा	५९।२९	ध्वज	३८।५९=२१:१०	३२।४५	५:३४	१८:४०	15	ऋषितर्पणी, **रक्षाबन्धनं**, **जनैपूर्णिमा**, (गुँपुन्हिब्याँजानके)(५)

गतेक्रम ग्रह-सञ्चार (बजेमा)

१८ श्लेषायां१सूर्यः ५:१७
१८ पुन.४ कर्कटे बुधः २:५४
१९ श्लेषायांशुक्रः १:१२
१९ अश्ले.४भौमः ४:४७
२१ तिष्ये बुधः २:५५
२२ श्लेषायां२सूर्यः १७:९
२५ श्लेषायां३सूर्यः ४:५३
२५ मघायां१सिंहे भौमः १०:१९
२९ श्लेषायां४सूर्यः १६:३०
२९ मार्गी गुरुः ३:१०
३० मघायां२ भौमः१५:५३
३० म.१सिंहेशुक्रः २१:३२

वक्रमार्गोदयास्तः मं.मा.अ., बु.मा.उ.पू., बृ.२९मा.उ., शु.मा.अ.पू., श.व. उ.

राशिप्रवेशः१८ बु.४ २५म.५,३०शु.५

पापांशाः शनिः६, राहु:१-केतुः७, १८रविः९,१९भौमः१२, २२रविः१०,२५रविः११-मं१, २९रविः१२,३०भौमः२,

श्रावणशुक्ल पूर्णिमा रक्षावन्धन वा जनैपूर्णिमा हो। यस दिन विधिपूर्वक श्रावणी उपाकर्म (स्नान) गरेमा वर्षभरी अज्ञान वा विस्मृतिले गरिएका त्रुटिहरू (पापकर्म) नाश हुन्छन् भन्ने मान्यता छ। उपाकर्म(स्नान)पछि विधिपूर्वक बनाएको जनै शास्त्रविधिले संस्कार गरी अभिमन्त्रित गरी लगाउनुपर्छ। **जनै लगाउनेमन्त्र-** यज्ञोपवीतं परमं पवित्रं प्रजापतेर्यत्सहजं पुरस्तात्। आयुष्यमग्र्यं प्रतिमुञ्च शुभ्रं यज्ञोपवीतं बलमस्तु तेजः॥ **पुरानो जनै त्यागनेमन्त्र-**एतावद्दिनपर्यन्तं ब्रम्हत्वं धारितं मया। जीर्णत्वात्त्वत्परित्यागो गच्छ सूत्र यथासुखम्॥ **पुरानो जनै त्यागने निर्णय-**सूतके मृतके चैव गते मासचतुष्टये। नवयज्ञोपवीतानि धृत्वा जीर्णानि संत्यजेत्॥ अर्थात् जनन तथा मरण दुवै आशौचमा, लगाएको चार महिना पुगेपछि पुरानो जनै त्यागी नयाँ लगाउनू, नयाँ जनै फेरेपछि यथाशक्य गायत्री जप्नुपर्छ। **रक्षाबन्धन(डोरो) लगाउने मन्त्र-**येनबद्धो बलीराजा दानवेन्द्रो महाबलः। तेनत्वां प्रतिबद्ध्नामि रक्षे माचल माचल॥

काकस्पर्श फलः कागले शीरमा छोयो भने दारिद्र्य-मरण कुनै होला। कटिमा छोए ठुलो भय अरिष्ट होला। स्त्रीको शीर-मा छोयो भने पति वा पुत्रको मरण वा अरिष्ट होला। रुखमुनि, खाने चीजको संयोगले छोए दोष हुँदैन। काक मैथुन देखियो भने ६ महिना भित्र अनिष्ट हुन्छ। काक शान्ति गर्नुपर्छ।

श्रावणे शिवपूजने विशेषः- श्रावण महिनामा शिवको पूजा-आराधना र सोमवारको व्रतको अत्यन्त महत्व छ। यसबाट धर्म, अर्थ, काम र मोक्ष पाइने मान्यता छ। कर्कट राशिको सूर्य भएकाबेला श्रा.शुक्ल तृतीया र सोमवार परेमा त्रिवेणी योग हुन्छ यस्तोमा शिवपूजन, रुद्री आदि गरेमा गौरीशङ्कर प्रसन्न हुन्छन्।

१७	श्रावण १९ रवौ २७४७	
सू.	३।१७।६।५७	५७।११
मं.	३।२६।२०।३४	३८।२७
बु.	३।०।३५।३४	६३।९
बृ.	७।२२।०।३१	२।१
शु.	३।१६।१३।३६	७३।४४
श.	८।१८।४।५०	४।१५
रा.	२।२९।२०।१४	३।११

५ ३रा. मं.शु. बु.४सू. ६ २ ७ १ ८वृ. १० १२ ९के.श. ११

१८	श्रावण २६ रवौ २७३८	
सू.	३।२३।४७।५९	५७।२१
मं.	४।०।४८।१४	३८।२६
बु.	३।९।१७।२८	८३।४८
बृ.	७।२१।५०।५७	०।३६
शु.	३।२४।४९।३८	७३।४९
श.	८।१७।३९।२	३।४४
रा.	२।२०।५७।५९	३।११

श्री संवत् २०७६ श्री शाके १९४१ ने. सं.११३९ **भाद्रपदकृष्णपक्षः** (गुँलागा)पा: २३,भ.आ.पु.न.म. (अगस्त ८ सन् २०१९) दक्षिणायनं वर्षर्तुः, परिधावीनामकः संवत्सरः

	ग.	बा.	ति.	घ.प.	बजेसम्म	न.	घ.प.	बजेसम्म	यो.	घ.प.	क.	घ.प.	योगाः	च.रा. घ.प.=बजेसम्म	दिनमान	सूर्योदय	सूर्यास्त	ता.	व्रतपर्व तथा भद्रादि विवरणम् (घटचादौ)
	३१	शु.	१	३१।५३	१८:२०	ध	१२।०२	१०:२४	शो	१९।४१	तै	६०।००	धाता	कुम्भ	३२।४२	५:३५	१८:४०	16	गोयात्रा, **गाईजात्रा** (सापारु), ❶सिंहेऽर्कः५६।०,
	३२	श.	२	३६।५५	२०:२१	श	१८।२८	१२:५९	अ	२१।१५	तै	४।२२	आनन्द	कुम्भ	३२।३८	५:३५	१८:३९	17	रोपाइँयात्रा, (दथुसायामतया), त्रिपुष्करः१८।२८उ.३६।५५या., ❶
भा.	१	आ.	३	४१।५४	२२:२२	पू	२४।५९	१५:३५	सु	२२।५०	व	९।२६	चर	८।२२=८:५७	३२।३५	५:३६	१८:३८	18	भ.९।२६उ.४१।५४या., **भाद्रसंक्रान्तिः**, वल्केपर्व,
प्र.	२	सो.	४	४६।२४	०:१०	उ	३१।०७	१८:०३	धृ	२४।०९	ब	१४।१४	गद	मीन	३२।३१	५:३६	१८:३७	19	❻ल.पु.उपाकँल सायाँ नृसिंहजात्रा, ध.पं.निवृत्तिः३६।३२,
	३	मं.	५	५०।०५	१:३९	रे	३६।३२	२०:१४	शू	२४।५४	कौ	१८।२१	शुभ	३६।३२=२०:१४	३२।२७	५:३७	१८:३६	20	**विरुढापञ्चमी**, डाँक्षी कोलमतिघाटस्नानं,❻
	४	बु.	६	५२।४३	२:४२	अ	४०।५८	२२:००	गं	२४।५५	ग	२१।३२	मृत्यु	मेष	३२।२४	५:३७	१८:३५	21	भ.५२।४३उ., ❸ **मोहरात्रि**, मन्वादिः, गोरखकालीपूजा,❾
प्र.	५	बृ.	७	५४।०७	३:१७	भ	४४।१४	२३:१९	वृ	२४।००	भ	२३।३४	पद्म	५९।५२=५:३५	३२।२०	५:३८	१८:३४	22	भ.२३।३४या.,अमुक्ताभरण ७ व्रतं, गौरासप्तमी,
	६	शु.	८	५४।१५	३:२०	कृ	४६।१६	०:०९	धु	२२।०७	बा	२४।२०	छत्र	वृष	३२।१६	५:३८	१८:३३	23	**अष्टमीव्रतं, श्रीकृष्णजन्माष्टमीव्रतं, दूर्वाष्टमी,गौरापर्व,** ❸
	७	श.	९	५३।०८	२:५४	रो	४७।०३	०:२८	व्या	१९।१३	तै	२३।५०	श्रीवत्स	वृष	३२।१३	५:३९	१८:३२	24	श्रीकृष्णरथयात्रा, पाल्पा (तानसेन) भगवतीयात्रा,❹
	८	आ.	१०	५०।५०	१:५९	मृ	४६।४०	०:१९	ह	१५।२०	व	२२।०६	सौम्य	१६।५९=१२:२७	३२।०९	५:३९	१८:३१	25	भः२२।६उ.५०।५०या., ❹डोटी (शीलगढी) मष्टजाँच,❺
	९	सो.	११	४७।२८	०:३९	आ	४५।१३	२३:४५	व	१०।३२	व	१९।१६	काल	मिथुन	३२।०५	५:४०	१८:३०	26	**अजा एकादशी व्रतम्**, ❺विराटनगरे राधाकृष्णरथयात्रा,❷
प्र.	१०	मं.	१२	४३।१२	२२:५७	पु	४२।५१	२२:४९	सि	४।१५।४ / ५८।१।६	कौ	१५।२५	स्थिर	२८।३१=१७:५	३२।०१	५:४०	१८:२९	27	त्रिपुष्करः४२।५१या. ❷ल.पु.भीमयात्रा, गूँगानवमी,
	११	बु.	१३	३८।११	२०:५७	ति	३९।४५	२१:३५	व	५१।४३	ग	१०।४६	मातङ्ग	कर्कट	३१।५७	५:४१	१८:२८	28	भ.३८।११उ.,**प्रदोषव्रतं**, जुगः यें पञ्चदानं,
	१२	बृ.	१४	३२।३६	१८:४४	श्ले	३६।०६	२०:०७	प	४४।२४	भ	५।२६ / ५९।४०	अमृत	३६।६=२०:७	३१।५४	५:४१	१८:२७	29	भ.५।२६या., जुगः चङ्गेपूजा, ❾कन्यायांदृश्यार्क ४०।४५ (२१:५६बजे)
	१३	शु.	३०	२६।३९	१६:२१	म	३२।०४	१८:३१	शि	३६।४८	किं	५३।३६	काण	सिंह	३१।५०	५:४२	१८:२६	30	**दर्शश्राद्धं**, कुशग्रहणं(कुशेऔंशी),गोकर्णस्नानं, मन्वादिः, ❼

❼**बाबुको मुख हेर्ने, मोतीरामजयन्ती**, निशीतथाहलोबार्ने,

शेष पर्वहरूलाई ❺,❼आदि चिन्हहरूले जोडी पृष्ठमा अन्यत्र राखिएको हुन्छ, सोही अनुसार पढ्नुहुन अनुरोध गरिन्छ।

गतेक्रम ग्रह-सञ्चार (बजेमा)

३१ अश्लेषायां बुधः १५:४९
३२ म.१सिंहेऽर्कः ३:५९
३ मघायां३ भौमः२१:३०
३ पूर्वास्तोबुधः १९:२७
४ मघायां२सूर्यः १५:२०
७ मघायां३सूर्यः २:३२
७ मघायां १ सिंहेबुधः१८:१५
८ मघायां४ भौमः३:७
९ पू.फा.यांशुक्रः १७:२२
११ मघायां४सूर्यः १३:३५
१२ आर्द्रायां ४ राहुः
पूषायां२ केतुः २२:१९

वक्रमार्गोदयास्तः मं.मा.अ., बु.मा.३अ.पू., बृ.मा.उ., शु.मा.अ.पू., श.व.उ.

रा प्रवेशः ३२सू५,७बु५

पापांशाः शनिः६, राहुः१-केतुः७,

३२ रविः१, ३भौमः३, ४रविः२, ७रविः३, ८भौमः४, ११रविः४,१२राहुः१२-केतुः६

चार विशेष रात्रिहरूको परिचय – भाद्रकृष्ण अष्टमी(मध्यरात्रिव्यापिनी)लाई मोहरात्रि भनिन्छ, यो भगवान् श्रीकृष्णको जन्मतिथि हो, भगवानको जन्महुँदा कंशका कारागारमा(जेलमा) रहेका पालेहरू भगवान्का मायाले मोहित भई बेहोश भएका र वसुदेवले श्रीकृष्णलाई सकुशल गोकुल नन्दयशोदाका घरमा पुगाएको आख्यान छ, यसकारण यस रात्रिको नाम मोहरात्रि भएको हो। आश्विनं शुक्लअष्टमी(मध्यरात्रिव्यापिनी)लाई कालरात्रि भनिन्छ, यो रात्रि देवी आराधना र विशेष अनुष्ठानका लागि प्रसिद्ध छ। कार्तिक कृष्णअमावाश्या (सायंकालव्यापिनी) सुखरात्रिका नामले प्रसिद्ध छ यसलाई दीपावली पनि भनिन्छ, यो पर्व सुख ऐश्वर्य आदिकी अधिष्ठात्री भगवती लक्ष्मीको आराधनाका लागि प्रसिद्ध छ। फाल्गुन कृष्ण चतुर्दशी (मध्यरात्रिव्यापिनी) शिवरात्रि हो, यो पर्व भगवान् शिवको आराधनाका लागि प्रसिद्ध छ। उक्त रात्रिकालिक पर्वहरू उदयकालिक तिथिमा आधारित नभई कालव्यापी हुन्छन् साथै यी पर्वहरूमा गरिने पूजा रात्रिमै हुन्छन् र रात्रिमा जागरण पनि गरिन्छ। जस्तै भा.कृ. सप्तमी उदय भएर मध्यरात्रिमा अष्टमी प्राप्त हुन्छ र भोलिपल्ट उदय व्यापी अष्टमी भए तापनि मध्यरात्रि भेट्दैन भने अघिल्लै दिन (सप्तमी उदयका दिन) मोहरात्रि हुन्छ। (यद्यपि श्रीकृष्णजन्माष्टमी व्रतमा भने आ-आफ्ना स्थान,आम्नाय परम्पराअनुसार केही विशेष नियम पनि छन्।) आश्विन शुक्ल सप्तमी उदयातिथि भई मध्यरात्रिकालमा अष्टमी आउँछ र भोलिपल्ट उदय अष्टमीले मध्यरात्रि भेट्दैन भने सोही दिन कालरात्रि हुन्छ। (आफ्नो परम्पराअनुसार कसै कसैको उदय अष्टमीमा पनि कालरात्रि पूजा गर्ने चलन छ।)

अथ कुशच्छेदन मन्त्रः–विरञ्चिना सहोत्पन्नपरमेष्ठी निसर्गतः। नुदः सर्वाणि पापानि दर्भ स्वस्तिकरो भव। यो मन्त्रले प्रार्थना गरी ॐ हुँ फट्स्वाहा यो मन्त्रले पूर्वोत्तरमुख गरी ग्रहण गर्नु।

१९	भाद्र १ रवौ २७।२९	
सू.	४।०।३०।१३	५७।३२
म.	४।५।१५।४६	३८।२५
बु.	३।१९।५३।८	९६।२४
बृ.	७।२१।५१।१६	०।४९
शु.	४।३।२६।१९	७३।५५
श.	८।१७।१६।५४	३।७
रा.	२।२०।३५।४४	३।११

६ ४बु. ७ शु. मं.सू.५ ३रा. वृ.८ २ ९के.श. ११ १ १० १२

२०	भाद्र ८ रवौ २७।२१	
सू.	४।७।१३।५०	५७।४४
मं.	४।९।४३।१४	३८।२५
बु.	४।१।३६।११	१०३।४५
वृ.	७।२२।१।२५	२।१२
शु.	४।१२।३।४०	७४।०
श.	८।१६।५९।०	२।२७
रा.	२।२०।१३।२८	३।११

श्री संवत् २०७६ श्री शाके १९४१ ने. सं.११३९ **भाद्रपदशुक्लपक्षः**(अलाथ्व) पाः पूफा.पूषा. (अग.८,सितं ९ सन् २०१९) **दक्षिणायनं वर्षर्तुः परिधावीनामकः संवत्सरः**

	ग	वा.	ति.	घ.प.	बजेसम्म	न.	घ.प.	बजेसम्म	यो.	घ.प.	क.	घ.प.	योगाः	च.रा. घ.प.=बजेसम्म	दिनमान	सूर्योदय	सूर्यास्त	ता.	व्रतपर्व तथा भद्रादि विवरणम् (घट्यादी)
	१४	श.	१	२०।३०	१३:५४	पू	२७।५२	१६:५१	सि	२९।०४	बा	४७।२६	लुम्ब	४१।४९=२२:२६	३१।४६	५:४२	१८:२४	31	चन्द्रोदयः, गुँलाधर्मसमाप्तिः,त्रिपु.२७।५२ उ., ⓪ **थकाली फालापर्व**
	१५	आ.	२	१४।२३	११:२८	उ	२३।४३	१५:१२	सा	२१।२३	तै	४१।२५	मित्र	कन्या	३१।४२	५:४३	१८:२३	1	तीजको दरखाने, त्रिपु.१४।२३या.,**(सितं ९ता.३०)**
प्र.	१६	सो.	३	८।३०	९:०७	ह	१९।५०	१३:३९	शु	१३।५५	व	३५।४३	वज्र	४८।४=०:५७	३१।३८	५:४३	१८:२२	2	भ.३५।४३उ.,**हरितालिकाव्रतं (तीज)**,**गणेश४व्रतं**, चन्द्रदर्शनदोषः, ❷
	१७	मं.	४	३।१ / ५८।११	६:५७ / ५:१	चि	१६।२६	१२:१८	शु	६।४९	ब	३०।३३	ध्वांक्ष	तुला	३१।३४	५:४३	१८:२१	3	भ.३।३या., **मंगल४व्रतं**, **ऋषिपञ्चमीव्रतं**, सप्तर्षिपूजा,(क्वखजावियें),
	१८	बु.	६	५४।१०	३:२४	स्वा	१३।४०	११:१२	ब्र	०।१३ / ५४।१६	कौ	२६।०४	धूम्र	५७।८=४:३५	३१।३०	५:४४	१८:२०	4	सूर्यषष्ठी, ❷ चथा,सामवेदिनामुपाकर्मः,मन्वादिः,धर्मसभादिवसः,
प्र.	१९	वृ.	७	५१।०३	२:१०	वि	११।४३	१०:२६	वै	४९।०५	ग	२२।२८	प्रवर्द्ध	वृश्चिक	३१।२६	५:४४	१८:१९	5	भ.५१।३उ.,भ.पु.मङ्गलकुण्डमेला,अगस्त्योदयः११।२४(१०:१८बजे)
	२०	शु.	८	४९।०२	१:२२	अनु	१०।४६	१०:०३	वि	४४।४५	भ	१९।५४	रक्ष	वृश्चिक	३१।२२	५:४५	१८:१८	6	भ.१९।५४या., **अष्टमीव्रतं**, **महालक्ष्मीव्रतारम्भः**, गोकापू ❸
	२१	श.	९	४८।१४	१:०३	ज्ये	१०।५६	१०:०८	प्री	४१।२३	बा	१८।२८	मुसल	१०।५६=१०:८	३१।१८	५:४५	१८:१७	7	अदुःखनवमीव्र., ❸ कागेश्वरी८,कायजस्नानं, कागेश्वरमेला., ⓪
	२२	आ.	१०	४८।४३	१:१५	मू	१२।१९	१०:४१	आ	३९।००	तै	१८।१८	सिद्धि	धनु	३१।१४	५:४६	१८:१६	8	**निजामतिसेवादिवसः**, **शिक्षादिवसः**, ❹ चेपाडे चोनामपर्व,
	२३	सो.	११	५०।२७	१:५७	पू	१४।५७	११:४५	सौ	३७।३८	व	१९।२५	उत्पात	३०।४८=१८:५	३१।१०	५:४६	१८:१४	9	भ.१९।२५उ.५०।२७या, **हरिपरिवर्तिनी एकादशीव्रतम्**,
	२४	मं.	१२	५३।२४	३:०८	उ	१८।४८	१३:१८	शो	३७।१२	ब	२१।४७	मानस	मकर	३१।०६	५:४७	१८:१३	10	वामनद्वादशी,दधिदानं,इन्द्रध्वजोत्थानं,(मतछ्योयके)त्रिपु.१८।४८या.,
प्र.	२५	बु.	१३	५७।२२	४:४४	श्र	२३।४४	१५:१७	अ	३७।३६	कौ	२५।१६	छत्र	५६।३३=४:२४	३१।०२	५:४७	१८:१२	11	**प्रदोषव्रतं**, (न्हुँगया), ध.पं.प्रवृत्तिः५६।३३,
	२६	वृ.	१४	६०।००	समस्त	ध	२९।३२	१७:३६	सु	३८।३८	ग	२९।३९	श्रीवत्स	कुम्भ	३०।५८	५:४८	१८:११	12	अनन्तचतुर्दशीव्रतं, ❾ भ.पु.सिद्धपोखरीमेला, (वंगःमगया), ❹
	२७	शु.	१४	२।०४	६:३८	श	३५।५४	२०:१०	धृ	४०।०४	भ	३४।३७	सौम्य	कुम्भ	३०।५४	५:४८	१८:१०	13	भ.२।४उ.३४।३७या., **पूर्णिमाव्रतं**, **कुमारीइन्द्रयात्रा**, (स्वाच्छ्या),
	२८	श.	१५	७।१२	८:४१	पू	४२।२६	२२:४७	शू	४१।३७	बा	३९।४७	काल	२५।४८=१६:८	३०।५०	५:४८	१८:०९	14	इन्द्रदहस्नानं, यँयापुन्हि,**षोडशश्राद्धारम्भः प्रतिपच्छ्राद्धं**, ❾

गतेक्रम ग्रह-सञ्चार (बजेमा)

१४ पू.फा.यां१सूर्यः ०:२९
१४ पूफायां१ भौमः८:४३
१५ पूफायां बुधः ८:२७
१८ पू.फा.यां२सूर्यः ११:१२
१९ पूफायां२ भौमः१४:१७
१९ पुनःपूषा१शनिः १:१३
२० उ.फा.यांशुक्रः १२:४१
२१ पू.फा.यां३सूर्यः २१:४६
२२ उफायां बुधः १८:१६
२२ उ.२कन्यायांशुक्रः ५:२६
२४ उफा२कन्यायांबुधः१४:३९
२४ पूफायां३ भौमः१९:४७
२५ पू.फा.यां४सूर्यः ८:१०
२८ उ.फा.यां१सूर्यः १८:२४

रा.प्रवे.२२शु६, २४बु.६

मं.मा.अ.,बु.मा.अ.पू.,बृ.मा.उ., शु.मा.अ.पू., श.व.उ.

अथ पाक्षिकव्रत विचारः भाद्रशुक्ल तृतीया हरितालिका-चतुर्थी सहितायातु सा तृतीयाफलप्रदाः अवैधव्यकरा स्त्रीणां पुत्रपौत्र प्रवर्धिनी । चतुर्थीसहितको हरितालिका तृतीया व्रत गर्नाले अखण्ड सौभाग्य र धन पुत्रकलत्रादिको बृद्धि हुन्छ । भाद्रशुक्ल चतुर्थी गणेश चतुर्थी हो, चतुर्थीबाट अनन्त चतुर्दशीसम्म दश दिनको गणेशोत्सव मनाउने विधान छ । यसमा गणेश आराधनाको अत्यन्त महत्व बताइएको छ । चतुर्थीमा चन्द्रमाको दर्शन निषेध छ भएमा अनाश्यक झुठो लाञ्छन लाग्दछ, चन्द्रमा देखिएमा यो मन्त्र पढ्नुपर्दछ । **चन्द्रदर्शन दोषशान्ति मन्त्रः**-सिंहप्रसेनमवधीत् सिंहो जाम्बवताहतः । सुकुमारकमारोदी तव ह्येष श्यमन्तकः **पञ्चमीमा दतिवन ग्रहण मन्त्रः** आयुर्बलं यशोवर्च प्रजापशुवसुनि च । ब्रम्ह प्रज्ञां च मेधां च त्वन्नो देही वनस्पते॥ **दाँत माझ्ने मन्त्रः** मुखदुर्गन्धनाशाय दन्तानाञ्च विशुद्धये। ष्ठीवनाय च गात्राणां कुर्वेऽहं दन्तधावनम् ॥ **पञ्चमीमा** विधिपूर्वक स्नान गरी सप्तर्षिको पूजन र व्रत गर्नाले रजस्वलामा अज्ञानतावश भएका छुवाछुतादि दोष नाश हुन्छन् । **द्वादशीमा विष्णुपरिवर्तनोत्सव मनाइन्छ यसदिन** रात्रिकालमा षोडशोपचारले भगवान् विष्णुको पूजा गरेर प्रार्थना गर्नू-**वासुदेव जगन्नाथ प्राप्तेयं द्वादशी तव । पार्श्वेन परिवर्तस्व सुखं स्वपीहि माधव । द्वादशीमा** वामन भगवान्को पूजा गर्ने विधान छ । **चतुर्दशीमा** अनन्त भगवान्को व्रत पूजा गर्ने विधान छ यसमा गरिएको दान, व्रत, पूजाको अनन्त फल प्राप्त हुन्छ । यसै दिन काठमाण्डौ उपत्यकामा गणेश, कुमारी र भैरवको यात्रा गरी इन्द्रजात्रा पर्व मनाइन्छ यो अत्यन्त प्राचीनकालदेखि चल्दै आएको एक सांस्कृतिक पर्व हो ।

सिंहार्कगोप्रसव नारदः-भानौ सिंहगते चैव यस्य गौं संप्रसूयते।मरणंतस्य निर्दिष्टं षड्भिर्मासैः नसंशयः। सिंहराशिमा सूर्य भएका समयमा व्याएकी गाईलाई विधिपूर्वक पूजा गरी दान गर्नुपर्दछ ।

पापांशाः शनिः६, राहुः१२-केतुः६, १४र विः५-मं५, १८रविः६,१९भौमः६-श५, २१र विः७, २४भौमः७,२५सू.८, २८रविः९,

२१	भाद्र १५ रवौ २७।१३	
सू.	४।१३।५८।५६	५७।५८
मं.	४।१४।१०।४६	३८।२६
बु.	४।१३।५६।२६	१०७।३१
वृ.	७।२२।२१।११	३।३३
शु.	४।२०।४१।४१	७४।५
श.	८।१६।४५।४५	१।४३
रा.	२।१९।५१।१३	३।११

६ बु.म ४ ७ शु५सू. ३रा. ८वृ. २ ९के. श ११ १२ १ १०

२२	भाद्र २२ रवौ २७।५	
सू.	४।२०।४५।३९	५८।१२
मं.	४।१८।३८।२५	३८।२७
बु.	४।२६।३२।२६	१०८।३३
वृ.	७।२२।५०।९	४।४९
शु.	४।२९।२०।२०	७४।११
श.	८।१६।३७।२८	०।५७
रा.	२।१९।२८।५८	३।११

श्री संवत् २०७६ श्री शाके १९४१ ने. सं.११३९ **आश्विनकृष्ण(पितृ)पक्षः** (त्रलागा)पा. रे.अ.आ.उफा.ह(सितम्वर ९ सन् २०१९) दक्षिणायनं वर्षर्तुः,शरदृतुः, परिधावीनामकः संवत्सरः

	ग.	वा.	ति.	घ.प.	बजेसम्म	न.	घ.प.	बजेसम्म	यो.	घ.प.	क.	घ.प.	योगाः	च.रा. घ.प.=बजेसम्म	दिनमान	सूर्योदय	सूर्यास्त	ता.	व्रतपर्व तथा भद्रादि विवरणम् (घट्यादौ)
	२९	आ.	१	१२।१७	१०:४४	उ	४८।४२	१:१८	ग	४२।५७	तै	४४।४१	स्थिर	मीन	३०।४६	५:४९	१८:०७	15	**द्वितीयाश्राद्धं**, पुञ्चलीभूजा, **बालदिवसः**,
	30	सो.	२	१६।५३	१२:३५	रे	५४।१८	३:३३	वृ	४३।४७	व	४८।५५	मातङ्ग	५४।१८=३:३३	३०।४२	५:४९	१८:०६	16	भ. ४८।५५उ.,**तृतीयाश्राद्धं**, ध.पं.निवृत्तिः५४।१८,
प्र.	३१	मं.	३	२०।४२	१४:०७	अ	५८।५९	५:२५	धृ	४३।५४	ब	५२।१३	अमृत	मेष	३०।३८	५:५०	१८:०५	17	भ.२०।४२या.,इन्द्रध्वजपातनं,नानीचाया:,गातिला,कन्यायामर्कः५६।३३,
आ	१	बु.	४	२३।२६	१५:१३	भ	६०।००	समस्त	व्या	४३।०९	कौ	५४।२२	काण	मेष	३०।३४	५:५०	१८:०४	18	**आश्विनसंक्रान्तिः**,**चतुर्थीश्राद्धं**, विश्वकर्मापूजा, वास्तुदिवसः,
	२	वृ.	५	२४।५८	१५:५०	भ	२।३१	६:५१	ह	४१।२६	ग	५५।१६	पद्म	१८।१३=१३:८	३०।३०	५:५१	१८:०३	19	**पञ्चमीश्राद्धं**, ❶ तुलायादृश्यार्कः३५।६(१९:५५ बजे),
प्र.	३	शु.	६	२५।१३	१५:५७	कृ	४।५०	७:४७	व	३८।४२	भ	५४।५३	छत्र	वृष	३०।२६	५:५१	१८:०२	20	भ.२५।१३उ.५४।५३या.,**षष्ठीश्राद्धं**,**संविधानदिवसः**,
	४	श.	७	२४।१३	१५:३३	रो	५।५४	८:१३	सि	३४।५९	बा	५३।१६	श्रीवत्स	३५।५९=२०:१५	३०।२२	५:५२	१८:००	21	**सप्तमीश्राद्धं**,**अष्टमीव्रतं**,महालक्ष्मीव्रतपूर्तिः,द्विपु.५।५४उ.२४।१३या.,
	५	आ.	८	२२।०१	१४:४०	मृ	५।४६	८:११	व्य	३०।१९	तै	५०।३१	सौम्य	मिथुन	३०।१८	५:५२	१७:५९	22	**अष्टमीनवमीश्राद्धे**,गो.का.पूजा,जीवत्पुत्रिकाव्रतं(**जितियापर्व**),
	६	सो.	९	१८।४५	१३:२३	आ	४।३३	७:४२	व	२४।५०	व	४६।४६	काल	४८।२=१:५	३०।१४	५:५३	१७:५८	23	भ.४६।४६उ.**मातृनवमी**, **दशमीश्राद्धं**❶
	७	मं.	१०	१४।३४	११:४३	पु	३।२४ / ५९।२८	६:५१ / ५:४०	प	१८।३६	ब	४२।१२	स्थिर	कर्कट	३०।१०	५:५३	१७:५७	24	भ.१४।३४या., **एकादशीश्राद्धं**, ❺ नलाशनेचन्द्रेपूजा, ❾
	८	बु.	११	९।३८	:४५	श्ले	५५।५५	४:१६	शि	११।४७	कौ	३६।५७	रक्ष	५५।५५=४:१६	३०।०५	५:५४	१७:५६	25	**इन्दिरा एकादशी व्रतं**, **द्वादशीश्राद्धं**,फर्पिङ्ग हरिशङ्करयात्रा,
प्र.	९	वृ.	१२	४।१८ / ५८।१६	[illegible]	म	५१।५७	२:४१	सि	४।१० / ५६।५५	ग	३१।१४	मुसल	सिंह	३०।०१	५:५४	१७:५५	26	भ.५८।१६उ.,**प्रदोषव्रतं**,**त्रयोदशीश्राद्धं**, **मघाश्राद्धं** ❷
	१०	शु.	१४	५२।१२	:४७	पू	४७।४६	१:०१	शु	४९।०९	भ	२५।१४	सिद्धि	सिंह	२९।५७	५:५५	१७:५३	27	भ.२५।१४या.,**चतुर्दशीश्रा.**, शस्त्रादिभिर्हतानां **चतुर्दशीश्राद्धं**, ❺
	११	श.	३०	४६।०८	०:२२	उ	४३।३६	२३:२१	शु	४१।२३	च	१९।०८	उत्पात	१।४२=६:३६	२९।५३	५:५५	१७:५२	28	**दर्शश्राद्धं**,निशी/हलोबार्ने, **पितृविसर्जनम्**, ❾ **पश्चिमोदितः शुक्रः** ५२।३५, ❷ कलियुगादिः,जुम्ला(खलङ्गा) चन्दननाथलिङ्गोत्थानम्,

शेष पर्वहरूलाई ❺,❼ आदि चिन्हहरूले जोडी पृष्ठमा अन्यत्र राखिएको हुन्छ, सोही अनुसार पढ्नुहुन अनुरोध गरिन्छ।

गतेक्रम ग्रह-सञ्चार (बजेमा)

२९ पूफायां४ भौमः१:१४
२९ हस्तर्क्षे बुधः ४:५९
३० मार्गी शनिः १४:३३
३१ हस्तर्क्षेशुक्रः ७:३१
३१ उ.२कन्यायांमर्कः ४:२७
१पश्चिमोदितोबुधः७:२७
४ उ.फा.यां३सूर्यः १४:२०
४ उफायां१ भौमः६:३७
६ चित्रर्क्षे बुधः २२:१४
७ उ.फा.यां४सूर्यः ०:२
९उफा२कन्यायांभौमः११:५५
९ पूषा२शनिः १४:५३
१० चि.३तुलायां बुधः २३:४९
१० चित्रर्क्षेशुक्रः १:५४
१०पश्चिमोदितः शुक्रः २:५७
११ हस्तभे१सूर्यः ९:३४

राप्रः ३१सूर्यः६,९ मं ६, १० बु.७

अथ महालयश्राद्धनिर्णयः कन्याराशिमा सूर्य सरेका पक्षमा पितृका निमित्त श्रद्धापूर्वक तर्पण श्राद्ध,सिधादान गर्नू, नगरे धन,पुत्रनाश हुन्छ यो आफ्ना दिवंगत पितृहरूप्रतिको सम्मान र कृतज्ञता पनि हो। **श्राद्ध काल निर्णयः** प्रातकालमा नान्दी श्राद्ध, पूर्वान्हकालमा दैविक(नित्य)श्राद्ध, अपरान्ह कालमा पार्वण(महालय) र एकापार्वण (पितृपक्षमा नै पर्ने तिथि) श्राद्ध, मध्यान्हकालमा एकोदिष्ट (तिथि) श्राद्ध गर्नुपर्दछ। तीर्थस्थलमा पुगेर गरिने तीर्थ श्राद्धमा समयको बन्धन नहुने वचन छ। **श्राद्ध विघ्न निर्णयः**- श्राद्धविघ्ने समुत्पन्ने अविज्ञाने मृतेऽहनि।
एकादश्यांतु कर्तव्यं कृष्णपक्षे विशेषतः॥

अज्ञानवश, तिथि थाहा नभएर आदि कुनै कारणले श्राद्ध गर्न छुटेकोमा एकादशीमा गर्नू। जुठो, सूतकले रोकिएको श्राद्ध चोखिएपछि गर्नू। एकोदिष्ट श्राद्ध अपत्निक, पत्नी रजस्वला,गर्भीणी भए पनि गर्नहुन्छ भने महालय (सोढ)श्राद्ध सपत्निक नै गर्नुपर्छ, पत्नी रजस्वला भए चोखिएपछि गर्नु, गर्भीणी भए सिधादान मात्र गरे पनि हुन्छ। **श्राद्धेग्राह्यपुष्पाणिः** अगस्त्यं भृङ्गराजञ्च तुलसी शतपत्रिका। चम्पकं तिल पुष्पञ्च षडेते पितृवल्लभाः॥ **श्राद्धे निषिद्ध पुष्पाणिः** केतकीं करवीरं च वकुलं कुन्दकं तथा पाटलीं चैव जातीं च श्राद्धे यत्नेन वर्जयेत्॥

वक्रमार्गोदयास्तः मं.मा.अ., बु.मा.१ उ.प., वृ.मा.उ., शु.मा.१०उ.प.,श.३०मा.उ.

पापांशाःशनिः५,रा.१२के.६,२९भौमः८, ३१रविः१०,४रविः११-मं९,७रविः१२, ९भौमः१०,९शनिः६,११रविः१,

२३	भाद्र २९ रवौ २६।५७	
सू.	४।२७।३४।४	५८।२७
मं.	४।२३।६।१३	३८।२८
बु.	५।९।५।८	१०६।५२
वृ.	७।२३।२७।४९	६।०
शु.	५।७।५९।३७	७४।१६
श.	८।१६।३४।२२	०।१०
रा.	२।१९।६।४३	३।११

६शु.बु.
४
७
सू.
मं.५
३रा
८ वृ.
२
९के.
श.
१
११
१२
१०

२४	आश्विन ५ रवौ २६।४९	
सू.	५।४।२४।१५	५८।४३
मं.	४।२७।३४।१३	३८।३१
बु.	५।२१।१५।५	१०२।२४
वृ.	७।२४।१३।३७	७।६
शु.	५।१६।३९।३०	७४।२१
श.	८।१६।३६।३०	०।३७
रा.	२।१८।४४।२८	३।११

श्री संवत् २०७६ श्री शाके १९४१ ने. सं.११३९ **आश्विनशुक्ल(दुर्गा)पक्षः(कौलाश्व)** पा.ह.पूपा.पूभा.उभा.(सितं ९ अक्टु.१० सन् २०१९) **दक्षिणायनं शरदृतुः, परिधावीनामकः संवत्सरः**

	ग.	बा.	ति.	घ.प.	बजेसम्म	न.	घ.प.	बजेसम्म	यो.	घ.प.	क.	घ.प.	योगाः	चं.रा. घ.प.=बजेसम्म	दिनमान	सूर्योदय	सूर्यास्त	ता.	व्रतपर्व तथा भद्रादि विवरणम् (घट्यादौ)
	१२	आ.	१	४०।१९	२२:०३	ह	३९।३८	२१:४७	ब्र	३३।४७	किं	१३।११	मानस	कन्या	२९।४९	५:५५	१७:५१	29	**मातामहश्राद्धं,घटस्थापना,**(नवरात्रारम्भः),नलास्वने,द्विपु.४०।१९उ.,
	१३	सो.	२	३४।५५	१९:५४	चि	३६।०६	२०:२२	ऐं	२६।३१	बा	७।३३	मुद्गर	७।४८=९:३	२९।४५	५:५६	१७:५०	30	चन्द्रोदयः, ❹शमीदर्शनं, खड्गयात्रा-चॉल,
प्र.	१४	मं.	३	३०।०८	१८:००	स्वा	३३।१०	१९:१२	वै	१९।४३	तै	२।२६ ५८।१२	ध्वज	तुला	२९।४१	५:५६	१७:४९	1	भ.५८।२उ., (अक्टो.१०ता.३१)
	१५	बु.	४	२६।०८	१६:२४	वि	३१।०१	१८:२१	वि	१३।३२	ब	५४।३०	धाता	१६।२८=१२:३२	२९।३७	५:५७	१७:४८	2	भ.२६।८या., ❷ध.पं.प्रवृत्तिः १४।८,
	१६	बृ.	५	२३।०५	१५:१२	अनु	२९।५०	१७:५३	प्री	८।०४	कौ	५१।५९	आनन्द	वृश्चिक	२९।३३	५:५७	१७:४७	3	उपाङ्गललिताव्रतं, पचलीभैरवयात्रा,
प्र.	१७	शु.	६	२१।०८	१४:२५	ज्ये	२९।४४	१७:५१	आ	३।२७ ५९।४७	ग	५०।३७	चर	२९।४४=१७:५१	२९।२९	५:५८	१७:४५	4	विल्वनिमन्त्रणम्,
	१८	श.	७	२०।२४	१४:०८	मू	३०।४९	१८:१८	शो	५७।०६	भ	५०।३१	गद	धनु	२९।२५	५:५८	१७:४४	5	भ.२०।२४उ.५७।३१या., सरस्वत्यावाहनं, नवपत्रिकाप्रवेशः, **फूलपाति,**
	१९	आ.	८	२०।५७	१४:२२	पू	३३।१०	१९:१५	अ	५५।२३	बा	५१।४३	शुभ	४८।५७=१:३४	२९।२१	५:५९	१७:४३	6	**अष्टमीमहाष्टमीव्रतञ्च,** गोरखकालीपूजा, कुलछिम्वय,
	२०	सो.	९	२२।४६	१५:०६	उ	३६।४४	२०:४१	सु	५४।३९	तै	५४।०९	मृत्यु	मकर	२९।१६	६:००	१७:४२	7	**महानवमीव्रतं,** मन्वादिः, बौद्धावतारः, (स्याक्व ट्याक्व),
	२१	मं.	१०	२५।४८	१६:१९	श्र	४१।२६	२२:३४	धृ	५४।४६	व	५७।४४	लुम्ब	मकर	२९।१२	६:००	१७:४१	8	भ.५७।४४उ.,देवीविसर्जनं, **विजयादशमी (दशैंटीका)**❹
	२२	बु.	११	२९।५२	१७:५७	ध	४७।०३	०:५०	शू	५५।३४	ब	६०।००	मित्र	१४।८=११:४०	२९।०८	६:०१	१७:४०	9	भ.२९।५२या.,**पापाङ्कुशा एकादशी व्रतं,**अन्नपूर्णयात्रा (असँचालँ),❷
प्र.	२३	बृ.	१२	३४।४१	१९:५३	श	५३।१९	३:२१	गं	५६।५२	ब	२।११	वज्र	कुम्भ	२९।०४	६:०१	१७:३९	10	❼आकाशदीपदानारम्भः,कतिःपुन्हि, योसिमतवियगु,
	२४	शु.	१३	३९।५४	२१:५९	पू	५९।५१	५:५८	वृ	५८।२०	कौ	७।१५	ध्वांक्ष	४३।१३=२३:१९	२९।००	६:०२	१७:३८	11	**प्रदोषव्रतं,** अर्घाखाँचीमा सरॉयपर्व,
	२५	श.	१४	४५।०४	०:०४	उ	६०।००	समस्त	ध्रु	५९।३९	ग	१२।३१	धूम्र	मीन	२८।५६	६:०२	१७:३७	12	भ४५।५उ.,अखिलवलीपूर्त्तिः, सिघया, (राशिप्रवेशः१६ शुक्रः७)
	२६	आ.	१५	४९।४७	१:५८	उ	६।११	८:३१	व्या	६०।००	भ	१७।३०	स्थिर	मीन	२८।५२	६:०३	१७:३६	13	भ.१७।३०या.,**पूर्णिमाव्रतं, कोजाग्रतव्रतं,**कार्तिकस्नानारम्भः,❼

गतेक्रम ग्रह-सञ्चार (बजेमा)

१४ उफायां३भौमः १७:७
१४ हस्तभे२सूर्यः १८:५५
१५ स्वात्यां बुधः ७:१२
१६ चि.३तुलायांशुक्रः १०:५६
१७ हस्तभे३सूर्यः ४:५
१९ उफा.४भौमः २२:१२
२१ हस्तभे४सूर्यः १३:५
२१ स्वात्यांशुक्रः १९:५३
२४ चित्रर्क्षे१सूर्यः २१:५५
२४ हस्तर्क्षे१भौमः ३:१०
२५ विशाखायां बुधः १४:६

पापांशाः शनिः६, राहु:१२-केतुः६, १४रविः२-मं११,१७रविः३, १९भौमः१२, २१रविः४, २४रविः५, २४भौमः१,

वक्रमार्गोदयास्तः मं.मा.अ., बु.मा.उ.प., बृ.मा.उ., शु.मा.उ.प., श.मा.उ.

अथ दुर्गानुसन्धानम्- प्रतिपदामा घटस्थापना गरी नवमीसम्म दुर्गापूजा एकोत्तरवृद्धिले कुमारीपूजा, महाकाली, महालक्ष्मी, महासरस्वतीपूजा, सप्तशतीपाठ नक्तभोजन दशमीमा विर्सजन गरी प्रसाद (टीका) लगाउनाले वर्षभर सुखशान्ति मिल्दछ । जगन्माता भगवती जीवबलीले मात्र खुशी हुने होइनन्, श्रद्धाभक्तिले पनि प्रसन्न हुनुहुन्छ।
स्मार्त्तबलिदानम्-
कुष्माण्डनारीकेलञ्च श्री फलञ्चेक्षुमेव च। वस्त्रेण वेष्टितं कृत्वा छेदयेच्छुरिकाभिदिः।एष स्मार्त्त बलिं प्रोक्तः धर्मशास्त्रानुगामिभिः।यस्ययत्राधिकाभक्तिस्तेन तुष्यन्ति देवता।। **चन्द्रोदयपछि चन्द्रदर्शन मन्त्रः** निष्कलङ्क कलाधार गङ्गाधर शिरोमणे । मुक्ताहारनिभाभास बालचन्द्र नमोऽस्तुते॥

आश्विनशुक्ल १० तिथिमा विजया दशमीका लागि राम्रा वार-बेलाहरू– बिहानको १०:२३ देखि ११:५० बजेसम्म लाभ बेला, दिवा ११:५१ देखि१:१८बजेसम्म अमृतबेला, अभिजित् मुहूर्त्त ११:२७ बाट १२:१४ सम्म रहने छ यो अत्यन्त शुभ समय हो। यस दिन चन्द्रमा दक्षिण दिशामा रहन्छन् अतः पूर्वमुख गरी टीका थाप्नु शुभ छ।

आश्विनशुक्लपूर्णिमादेखि कार्त्तिक शुक्लपूर्णिमासम्म कार्त्तिक महिनामा व्रत,स्नान,आकाशदीप दानको विशेष महत्व छ, यसमासमा व्रतालुहरूले मासपर्यन्त वा सम्भव नभए भीष्मपञ्चक (शुक्ल एकादशीबाट पूर्णिमासम्म)द्विदल,साग,तेल आदि त्याग गरी सूर्यास्तपूर्व एकपटक मात्र भोजन गरी दुवै सन्ध्यामा आकाशवत्ती बाल्ने गर्दछन्। **अथ कार्त्तिकस्नान मन्त्रः**- कार्तिकेऽहंकरिष्यामि प्रातः स्नानं जनार्दनः । प्रीत्यर्थं तव देवेश दामोदर मयासह ॥ इमं मन्त्रः समुच्चार्य मौनी स्नायाद् व्रती नरः ॥

२५	आश्विन १२ रवौ २६।४०	
सू.	५।११।१६।१५	५८।५९
मं.	५।२।२।२८	३८।३३
बु.	६।२।४१।७	९४।१७
बृ.	७।२५।६।५५	८।७
शु.	५।२५।१९।५६	७४।२५
श.	८।१६।४३।५३	१।२३
रा.	२।१८।२२।१२	३।११

२६	आश्विन १९ रवौ २६।३२	
सू.	५।१८।१०।६	५९।१५
मं.	५।६।३१।२	३८।३६
बु.	६।१२।५३।४२	८०।४३
बृ.	७।२६।७।५	९।२
शु.	६।४।०।५२	७४।२९
श.	८।१६।५६।२४	२।८
रा.	२।१७।५९।५७	३।११

७ | बु.शु. | सू. | ५ | ८वृ. | मं.६ | ४ | ३रा | ९श के | २ | १० | ११ | १२ | १

२७	आश्विन २६ रवौ २६।२२	
सू.	५।२५।५।४७	५९।३१
मं.	५।१०।५९।५७	३८।४०
बु.	६।२१।७।२७	५८।३८
बृ.	७।२७।१३।२६	९।५१
शु.	६।१२।४२।१५	७४।३२
श.	८।१७।१३।५२	२।५१
रा.	२।१७।३७।४२	३।११

श्री संवत् २०७६ श्री शाके १९४१ ने. सं.११३९ **कार्तिककृष्णपक्षः** (कौलागा)पा.आ.ह.स्वा. (अक्टुबर १० सन् २०१९) दक्षिणायनं, शरदृतुः, परिधावीनामकः संवत्सरः

	ग.	बा.	ति.	घ.प.	बजेसम्म	न.	घ.प	बजेसम्म	यो.	घ.प.	क.	घ.प.	योगाः	च.रा. घ.प.=बजेसम्म	दिनमान	सूर्योदय	सूर्यास्त	ता.	व्रतपर्व तथा भद्रादि विवरणम् (घट्यादौ)
	२७	सो.	१	५३।४०	३:३२	रे	११।५८	१०:५०	व्या	०।३२	बा	२१।५०	मातङ्ग	११।५८=१०:५०	२८।४८	६:०३	१७:३५	14	घ.प.निवृत्तिः११।५८,
	२८	मं.	२	५६।३१	४:४०	अ	१६।५२	१२:४९	ह	०।४७	तै	२५।१३	अमृत	मेष	२८।४४	६:०४	१७:३४	15	
	२९	बु.	३	५८।०७	५:१९	भ	२०।४१	१४:२१	व	०।११/५८।४०	व	२७।२७	काण	३६।२८=२०:४०	२८।४०	६:०५	१७:३३	16	भ.२७।२७उ.५८।७या.,
प्र.	३०	बृ.	४	५८।२६	५:२७	कृ	२३।१७	१५:२४	व्य	५६।०८	ब	२८।२५	लुम्ब	वृष	२८।३६	६:०५	१७:३२	17	❼(स्वन्तिचःहे पूजा),
का	१	शु.	५	५७।२९	५:०५	रो	२४।३८	१५:५७	व	५२।३६	कौ	२८।०६	मित्र	५४।५२=४:२	२८।३२	६:०६	१७:३१	18	तुलायामर्कः२२।२५,(**कार्तिकसंक्रान्तिः**),
	२	श.	६	५५।२१	४:१५	मृ	२४।४६	१६:०१	प	४८।०७	ग	२६।३३	वज्र	मिथुन	२८।२८	६:०६	१७:३०	19	भ.५५।२१उ., ❷हलोबार्ने, म्हपूजा,
प्र.	३	आ.	७	५२।०९	२:५८	आ	२३।४८	१५:३८	शि	४२।४७	भ	२३।५२	ध्वांक्ष	मिथुन	२८।२४	६:०७	१७:२९	20	भ.२३।५२या., **रविसप्तमीव्रतं**, त्रिपुष्करः २३।४८उ.५२।९या.,
	४	सो.	८	४८।०१	१:२०	पुन	२१।५०	१४:५१	सि	३६।४०	बा	२०।११	धूम्र	७।२४=९:५	२८।२१	६:०८	१७:२८	21	**अष्टमीव्रतं**, राधाष्टमी, गोरखकालीपूजा,
	५	मं.	९	४३।०९	२३:२४	ति	१९।०२	१३:४५	सा	२९।५६	तै	१५।३९	प्रवर्द्ध	कर्कट	२८।१७	६:०८	१७:२७	22	❺दीपमालिका, **सुखरात्रि**, निशीबार्ने,
	६	बु.	१०	३७।४२	२१:१४	श्ले	१५।३६	१२:२३	शु	२२।४१	व	१०।२८	रक्ष	१५।३६=१२:२३	२८।१३	६:०९	१७:२६	23	भ.१०।२८उ.३७।४२या.,वृश्चिकेदृश्यार्कः५४।२७(३:५५ बजे),
	७	बृ.	११	३१।५३	१८:५५	म	११।४३	१०:५१	शु	१५।०६	व	४।४९/५८।१५	मुसल	सिंह	२८।०९	६:०९	१७:२५	24	**रमा एकादशीव्रतं**, गोवत्सद्वादशी, **संयुक्तराष्ट्रसंघदिवसः**,
प्र.	८	शु.	१२	२५।५२	१६:३१	पू	७।३४	९:११	ब्र	७।१७/५९।२८	ग	५२।५२	सिद्धि	२१।३१=१४:४६	२८।०५	६:१०	१७:२४	25	**प्रदोषव्रतं**, यमदीपदानं, धनत्रयोदशी,
	९	श.	१३	१९।५२	१४:०८	उ	३।२१/५९।२१	७:३९/५:५५	वै	५१।४५	भ	४६।५८	उत्पात	कन्या	२८।०१	६:११	१७:२३	26	भ.१९।५२उ.४६।५८या.,(**कागतिहार**),काकवलि,(धन्वन्तरीजयन्ती), ❼
	१०	आ.	१४	१४।०७	११:५०	चि	५५।४९	४:२८	वि	४४।१९	च	४१।२४	पद्म	२७।२७=१७:१०	२७।५८	६:११	१७:२२	27	**दर्शश्राद्धं**नरक १४,प्रत्युषेभ्यङ्गस्नानं (**कुकुरतिहार**),श्वपूजा, **लक्ष्मीपूजा**, ❺
	११	सो.	३०	८।४८	९:४३	स्वा	५२।३५	३:१४	प्री	३७।१८	किं	३६।२२	छत्र	तुला	२७।५४	६:१२	१७:२२	28	स्नानदानादौ सोमवतीअमावाश्या, गो-वलिपूजा, (**गाईगोरुतिहार**), ❷

गतक्रम ग्रह-सञ्चार (बजेमा)

२८ चित्रर्क्षे२सूर्यः ६:३४
३० हस्तर्क्षे२भौमः ७:५९
१ चि.३तुलायांमर्कः १५:४
२ विशाखायांशुक्रः १३:३४
४ चित्रर्क्षे४सूर्यः २३:२३
४ पश्चिमोदितोभौमः १०:३३
५ हस्तर्क्षे३भौमः १२:३९
७ वक्री बुधः १३:३०
८ स्वात्यां१सूर्यः ७:३३
१० हस्तर्क्षे४भौमः १७:१०
१० वि.४वृश्चिकेशुक्रः १४:४०
११ स्वात्यां२सूर्यः १५:३३

मं.मा.४उ.,बु.७व.उ.प., बृ.मा.उ., शु.मा.उ.प., श.मा.उ.,

राशिप्रवेशः १ रविः७, १०शुक्रः ८

नरक चतुर्दशीमा दीप दानगर्ने मन्त्रः- दत्तादीपश्चतुर्दश्यां नरक प्रीतये मया । चतुर्वत्तिसमायुक्ताः सर्वपापमनुत्तये ॥ **सोही दिन माषको पातखाने मन्त्रः**-नुदसर्वाणि पापानि नरकादर्शनं कुरु । प्राश्नामि तव पत्राणि माषदेहि यशोवलम्॥ **काकबलिदान मन्त्रः**- ऐन्द्रवारुणवायव्यां याम्यां वै निऋतिस्तथा। वायव्या प्रतिगृह्णन्तु मयादत्तं वलित्वियम् ॥ **श्वबलिदान मन्त्रः**- द्वौश्वानौ श्यामधवलौ वैवश्वत कुलोद्भवौ। ताभ्यामन्नं प्रदास्यामि रक्षतां पथि सर्वदा॥

अथ भूकम्पोलग्नफलम्- भूकम्प समये कर्क,मकर,मीन लग्नेषु कूर्मचलति फलं-मरणम् । मिथुन,सिंह, तुला लग्नेषु सर्पश्चलति फलं- अनिकालः । कुम्भ,धनु,कन्या लग्नेषु पृथ्वी चलति फलं- समर्घ्यम् । मेष,वृश्चिक,वृष लग्नेषु हरिस्तचलति फलं- कल्याणदायकम् । पृथ्वीको आन्तरिक संरचना अत्यन्तै जटिल प्रकारको छ, यसै संर-चनाको व्यवस्थामा केही परिवर्तन हुँदा भूमिको बाहिरी संरचनामा समेत प्रतिक्रिया भई भूमि कम्पमान हुन्छ जसलाई सामान्य भाषामा भूकम्प भन्दछन् । यसको अन्तस्तलमा अनेक क्रियाकलापहरू भइरहन्छन् तथा यसको गर्भमा अनेक खनिज र विस्फोटक चीजहरू पनि छन् तिनबाट ग्यास पैदा भएर त्यो ग्यास बाहिर निस्कन लाग्दा पृथ्वी फाटेर अत्यन्त तातो लावा निस्कन्छ,जसलाई ज्वालामुखी भनिन्छ जसको जोडले पनि पृथ्वी कम्प हुन्छ । यो कुनै गणितबाट आउने र ग्रहबलले हुने होइन ! यो एक उत्पात हो । त्यस्तो उत्पात भए पछि ३ दिनसम्मको समय अशुद्ध हुन्छ, शुभकार्य गर्नुहुँदैन । यो वचन *दैवज्ञ विनोद* भन्ने ग्रन्थमा उल्लेख गरिएको छ ।

पापांशाः शनिः६,राहुः१२-केतुः६,२८रविः६,३०मं२,१रविः७, ४रविः८,५भौमः३,८रविः९, १०भौमः४, ११रविः१०,

२८	कार्तिक ३ रवौ २६।१२	
सू.	६।२।३।१७	५९।४७
मं.	५।१५।२९।१७	३८।४४
बु.	६।२६।१३।१०	२४।५
बृ.	७।२८।२५।२०	१०।३५
शु.	६।२१।२३।५९	७४।३५
श.	८।१७।३६।३	३।३२
रा.	२।१७।१५।२७	३।११

८वृ. म.६ ९श. के. बुशु ७सू. ५ १० ४ ११ १ रा. १२ २ ३

२९	कार्तिक १० रवौ २६।१	
सू.	६।९।२।३५	६०।३
मं.	५।१९।५९।५	३८।४८
बु.	६।२६।४७।५०	२१।४०
बृ.	७।२९।४२।८	११।१४
शु.	७।०।६।०	७४।३६
श.	८।१८।२।४०	४।१०
रा.	२।१६।५३।१२	३।११

श्री संवत् २०७६ श्री शाके १९४१ ने. सं.११४० **कार्तिकशुक्लपक्षः** (कच्छलाश्व)पा. पूषा.शत.पूभा. ३ (अक्टु.१०/नवं ११ सन् २०१९) **दक्षिणायनं, शरदृतुः, परिधावीनामकः संवत्सरः**

ग.	बा.	ति.	घ.प.	बजेसम्म	न.	घ.प.	बजेसम्म	यो.	घ.प.	क.	घ.प.	योगाः	च.रा. घ.प.=बजेसम्म	दिनमान	सूर्योदय	सूर्यास्त	ता.	व्रतपर्व तथा भद्रादि विवरणम् (घट्यादौ)
१२	मं.	१	४।०५	७:५१	वि	५०।१५	२:१९	आ	३०।५१	बा	३२।०२	श्रीवत्स	३५।४५=२०:३१	२७।५०	६:१३	१७:२१	29	चन्द्रोदयः, गोवर्द्धनपूजा,यमद्वितीया/भातृद्वितीया,(**भाईटीका-किजापूजा**), (7)
१३	बु.	२	०।११ ५७।१५	६:१८ ५:८	अनु	४८।४८	१:४५	सौ	२५।०६	तै	२८।३५	सौम्य	वृश्चिक	२७।४६	६:१३	१७:२०	30	(7) त्रिपु ४।५उ.५०।१५या., **नेसं.११४० प्रारम्भः,**
प्र. १४	बृ.	४	५५।२५	४:२४	ज्ये	४८।२६	१:३७	शो	२०।१०	व	२६।१०	काल	४८।२६=१:३७	२७।४३	६:१४	१७:१९	31	भ. २६।१०उ.५५।२५या., (3) मेलारम्भः,खोटाङ्गे वराहपोखरीमेला,
१५	शु.	५	५४।४७	४:१०	मू	४९।१४	१:५७	अ	१६।०८	ब	२४।५६	स्थिर	धनु	२७।३९	६:१५	१७:१८	1	(नव.११ ता.३०) (5) भीष्मपञ्चकारम्भः, वराहक्षेत्रे धार्मिक (3)
१६	श.	६	५५।२७	४:२६	पू	५१।१७	२:४६	सु	१३।०४	कौ	२४।५६	मातंग	धनु	२७।३५	६:१५	१७:१८	2	**डालाषट्पूजा**,त्रिपु५५।२७उ. (6) रिडीक्षेत्रे हृषीकेशरथयात्रा,
प्र. १७	आ.	७	५७।२३	५:१४	उ	५४।३४	४:०६	धृ	११।०१	ग	२६।१५	अमृत	६।५८=९:३	२७।३२	६:१६	१७:१७	3	भ.५७।२३उ.,त्रिपु५४।३४या.,**रवि सप्तमीव्रतम्,**
१८	सो.	८	६०।००	समस्त	श्र	५९।०१	५:५३	शू	९।५५	भ	२८।४८	सिद्धि	मकर	२७।२८	६:१७	१७:१६	4	भ. २८।४८या.,**अष्टमीव्रतं**, मुखःअष्टमी-गोपाष्टमी, गोकापू.,
१९	मं.	८	०।३१	६:३०	ध	६०।००	समस्त	गं	९।४३	बा	३२।३०	उत्पात	३१।३६=१८:५६	२७।२५	६:१८	१७:१६	5	ध.पं.प्रवृत्तिः३१।३६, (4) हेटौडाकुष्माण्डसरोवरमेला,
२०	बु.	९	४।४१	८:११	ध	४।२५	८:०४	वृ	१०।१६	तै	३७।०५	मित्र	कुम्भ	२७।२१	६:१८	१७:१५	6	**कुष्माण्डनवमी**, सत्ययुगादिः (सक्वचँगुवने), (4)
२१	बृ.	१०	९।३७	१०:१०	श	१०।३३	१०:३२	धु	११।२१	व	४२।१६	वज्र	कुम्भ	२७।१८	६:१९	१७:१४	7	भ. ४२।१६उ.,बलम्बुमहालक्ष्मीयात्रा,धादिङ्फूलखर्क गंगाजमुनामेला,
२२	शु.	११	१४।५६	१२:१८	पू	१७।०३	१३:०९	व्या	१२।४२	ब	४७।३६	ध्वांक्ष	०।२४=६:३०	२७।१४	६:२०	१७:१४	8	भ.१४।५६या.,**हरिबोधिनी एकादशीव्रतं**, तुलसीविवाह, (5)
प्र. २३	श.	१२	२०।११	१४:२५	उभा	२३।२८	१५:४४	ह	१४।०१	कौ	५२।४०	धूम्र	मीन	२७।११	६:२१	१७:१३	9	**शनिप्रदोषव्रतं**,मन्वादिः,चाँगुनारायणअखण्डदीपदर्शनं, (6)
२४	आ.	१३	२४।५७	१६:२०	रे	२९।२५	१८:०७	व	१५।००	ग	५७।०३	प्रवर्द्ध	२९।२५=१८:७	२७।०८	६:२१	१७:१२	10	**विष्णुवैकुण्ठ१४व्रतं**,पाल्पा(दर्लम)महाकाली भगवतीयात्रा, (1)
२५	सो.	१४	२८।५३	१७:५५	अ	३४।३२	२०:११	सि	१५।२३	भ	६०।००	रक्ष	मेष	२७।०५	६:२२	१७:१२	11	भ. २८।५३उ., **शिववैकुण्ठचतुर्दशीव्रतं**,डोटी दीपायलजाँत, (0)
२६	मं.	१५	३१।४४	१९:०४	भ	३८।३७	२१:५०	व्य	१४।५९	भ	०।२६	मुसल	५४।२७=४:१०	२७।०१	६:२३	१७:११	12	भ.०।२६या.,**पूर्णिमाव्रतं**, चातुर्मास्यव्रतकार्तिकस्नानञ्चसमाप्तिः, (9)

गतेक्रम ग्रह-सञ्चार (बजेमा)

१२ मू१ धनुषि गुरुः ६:२०
१३ अनुभे शुक्रः ७:१
१३ प.अ. बुधः २३:४६
१४ आर्द्रा ३ राहुः पूषायां १ केतुः २०:१५
१४ स्वात्यां३सूर्यः २३:२४
१५ चित्रर्क्षे१भौमः २१:३०
१८ स्वात्यां४सूर्यः ७:६
२० पुनः स्वात्यां बुधः २१:१६
२० चित्रर्क्षे२भौमः १:३८
२१ विशाखायां१सूर्यः १४:३९
२३ ज्येष्ठर्क्षेशुक्रः ०:२३
२४ विशाखायां२सूर्यः २२:४
२५ चित्रर्क्षे३ तुलायां भौमः ५:३४

वक्रमार्गोदयास्तः म.मा.उ., बु.व.१३अ.प., वृ.मा.उ., शु.मा.उ.प., श.मा.उ.

कार्तिकशुक्ल द्वितीया तिथिमा भाइटीकाका लागि राम्रा वारबेलाहरू बिहानको १०:२३ देखि ११:४७ बजेसम्म लाभ बेला, त्यसपछि दिन १३:१० बजेसम्म अमृत बेला, अभिजित् मुहूर्त्त ११:२५ बाट १२:९ सम्म रहने छ यो अत्यन्त शुभ समय हो। यस दिन चन्द्रमा पश्चिम दिशामा हुन्छन् अतः पश्चिममुख गरी टीका थाप्नु शुभ छ।

(9) सकिमनापुन्हि, त्रिपुरोत्सवः, मन्वादिः, स्थानकोट वाणस्थली त्रिवेणीस्नानं, वराहक्षेत्रे धार्मिकमेला समाप्तिः, शीलगढी शैलेश्वरी जाँत, निम्वार्काचार्य एवं गुरुनानक जयन्ती, (1) डोटीकेदारमेला, ध.पं.निवृत्तिः२९।२५,

(राशिप्रवेशः १२ वृ..९, २५ म.७)
पापांशाःशनिः६,१४रा.११-केतुः५,१४सू.११, १५भौमः५,१८रविः१२,२०भौमः६,२१रविः१, २४रविः२,२५भौमः७,

औषधिसेवनमन्त्रः

अच्युतानन्दगोविन्द नामोच्चारणभेषजात्। नश्यन्ति सकलारोगाः सत्यंसत्यंवदाम्यहम्।
धन्वन्तरिर्वृकोदासः काशीराजश्च वीर्यवान्। नकुलः सहदेवश्च पञ्चैते व्याधिघातकाः।
शरीरञ्च नवच्छिद्रं व्याधिग्रस्तं कलेवरम्।औषधं जान्हवीतोयं वैद्यो नारायणोहरिः।
अच्युतानन्द गोविन्द विष्णो धन्वन्तरे हरे। वासुदेवाखिलानस्य रोगान् नाशय नाशय।

(11) केदारपूजा, भागेश्वरमेला, धादिङ् किराञ्चोक कालिका भगवती यात्रा, फाल्गुनन्द जयन्ती,

३०	कार्तिक १७ रवौ २५।४९	
सू.	६।१६।३।३५	६०।१७
मं.	५।२४।२९।२४	३८।५३
बु.	६।२२।३९।५१	५५।२८
वृ.	८।१।३।१४	११।४८
शु.	७।८।४८।१०	७४।३६
श.	८।१८।३३।२२	४।४४
रा.	२।१६।३०।५७	३।११

९शु, ६मं, ९वृ. के.श., बु. सू. ७, ५, १०, ४, ११, ३रा., ९, २, १२

३१	कार्तिक २४ रवौ २५।३६	
सू.	६।२३।६।११२	६०।३१
मं.	५।२९।०।१८	३८।५८
बु.	६।१७।१२।५२	४२।१३
वृ.	८।२।२८।२	१२।१८
शु.	७।१७।३०।२४	७४।३५
श.	८।१९।७।४७	५।१६
रा.	२।१६।८।४२	३।११

श्री संवत् २०७६ श्री शाके १९४१ ने. सं.११४० **मार्गशीर्षकृष्णपक्षः** (कछलागा) पा.३.आ.स्वा.अनु.(नवं.११ सन् २०१९) दक्षिणायनं शरद-हेमन्तर्तुः, परिधावीनामकः संवत्सरः

	ग.	वा.	ति.	घ.प.	बजेसम्म	न.	घ.प.	बजेसम्म	यो.	घ.प.	क.	घ.प.	औदा.	चं.रा. घ.प.=बजेसम्म	दिनमान	सूर्योदय	सूर्यास्त	ता.	**व्रतपर्व तथा भद्रादि विवरणम्** (घट्यादौ)
	२७	बु.	१	३३।२१	१९:४४	कृ	४१।२९	२२:५९	व	१३।४०	बा	२।४१	सिद्धि	वृष	२६।५८	६:२४	१७:११	13	त्रिजटार्घ्यदानं, स्थानकोटे महालक्ष्मीयात्रा,
	२८	बृ.	२	३३।४२	१९:५३	रो	४३।०७	२३:३९	प	११।२१	तै	३।४०	उत्पात	वृष	२६।५५	६:२४	१७:१०	14	विश्वमधुमेहदिवसः,
प्र.	२९	शु.	३	३२।४५	१९:३१	मृ	४३।३१	२३:५०	शि	८।०३	व	३।२२	मानस	१३।२७=११:४८	२६।५२	६:२५	१७:१०	15	भ.३।२२उ.३२।४५या.,
	३०	श.	४	३०।३८	१८:४१	आ	४२।४६	२३:३३	सि	३।४७ / ५८।३९	व	१।४९ / ५९।१०	मुद्गर	मिथुन	२६।४९	६:२६	१७:१०	16	⑩खोटाङ्गे-हलेसीमहादेवमेला, झापा सताक्षीधाम अर्जुनधारामेला,
मं.	१	आ.	५	२७।२६	१७:२५	पु	४१।०१	२२:५१	शु	५२।४२	ग	५५।३०	ध्वज	२६।३२=१७:४	२६।४६	६:२७	१७:०९	17	वृश्चिके र्कः१५।१० (**मार्गशीर्षसंक्रान्तिः**),
प्र.	२	सो.	६	२३।२०	१५:४७	ति	३८।२४	२१:४९	शु	४६।०५	भ	५१।००	धाता	कर्कट	२६।४३	६:२८	१७:०९	18	भ.२३।२०उ.५१।०या.,
	३	मं.	७	१८।२८	१३:५२	श्ले	३५।०५	२०:३०	ब्र	३८।५६	बा	४५।५१	आनन्द	३५।५=२०:३०	२६।४०	६:२८	१७:०८	19	**अष्टमीव्रतं**, सायं भैरवोत्पत्तिः,
	४	बु.	८	१३।०४	११:४३	म	३१।१७	१९:००	ऐं	३१।२२	तै	४०।१३	चर	सिंह	२६।३७	६:२९	१७:०८	20	**भैरवाष्टमी**, गोरखकालीपूजा, ④धनुषिदृश्यार्क ४१।४८(२३:१४बजे),
	५	बृ.	९	७।१६	९:२४	पू	२७।११	१७:२२	वै	२३।३३	व	३४।१९	गद	४१।७=२२:५७	२६।३५	६:३०	१७:०८	21	भ.३४।१९उ., ② श्री गुह्येश्वरीयात्रा, ④
	६	शु.	१०	१।१८ / ५५।२४	७:२ / ४:४०	उ	२२।५६	१५:४१	वि	१५।३९	ब	२८।२०	शुभ	कन्या	२६।३२	६:३१	१७:०८	22	भ.११।१८या.,स्मार्त्तानां **उत्पत्तिका एकादशीव्रतं**, ②
	७	श.	१२	४९।४३	२:२५	ह	१८।५०	१४:०४	प्री	७।४९	कौ	२२।३०	मृत्यु	४६।५५=१:१८	२६।२९	६:३२	१७:०७	23	वैष्णवानां उत्पत्तिका **एकादशीव्रतं**,द्वि.पु.१८।५०उ.४९।४३या.,
प्र.	८	आ.	१३	४४।२९	०:२०	चि	१५।०४	१२:३४	आ	०।१३ / ५६।१३	ग	१७।०१	पद्म	तुला	२६।२७	६:३२	१७:०७	24	भ.४४।२९उ.,**प्रदोषव्रतं**, ⑩
	९	सो.	१४	३९।५३	२२:३०	स्वा	११।४९	११:१७	शो	४६।२१	श	१२।०४	छत्र	५४।५२=४:३०	२६।२४	६:३३	१७:०७	25	भ.१२।४या.,बालाचतुर्दशी, **शतबीजरोपणं**, वालाचःक्षेपूजा,
	१०	मं.	३०	३६।०४	२१:००	वि	९।१७	१०:१७	अ	४०।१९	च	७।५१	श्रीवत्स	वृश्चिक	२६।२२	६:३४	१७:०७	26	**दर्शश्राद्ध**, निशी तथा हलोबार्ने,

***नोटः** रात्रि १ बजेबाट दिनको १२ बजेसम्मलाई १, २, ..१२ बजे, दिन १ बाट रात्रि ११ बजेसम्मलाई १३, १४, ..२३ बजे र रात्रि १२ बजेलाई ० बजेले संकेत गरिएको छ।*

गतैक्रम ग्रह-सञ्चार (बजेमा)

२७ विशाखायां३सूर्यः ५:२१
२८ पू.उ.बुधः २२:१६
३० मार्गी बुधः २१:३०
१ वि. ४वृश्चिके र्कः १२:३१
१ चित्रायां४भौमः ९:१७
३ पूषा.३ शनिः ५:४०
४ मू.१धनुषिशुक्रः १७:४९
४ अनुराधायां१सूर्यः१९:३३
६ स्वात्यां १ भौमः१२:४७
७ अनुराधायां२सूर्यः २:२८
१० विशाखायां बुधः १८:३६

पापांशाः शनिः६, राहुः११-केतुः५, २७रविः३,१रविः४-भौमः८, ३शनिः७,४रविः ५, ६भौमः९,७ रविः६,

राशिप्रवेशः

१सूर्यः८, ४शु.९

केही उपयोगी जानकारी

पञ्चामृत – दुध, दही, घृत, मह, शर्करा(चीनी), **पञ्चरत्न** – सुन, चाँदी, निलक, मोती, मूँगा,(यसमा अरु विकल्प-विधान पनि छन्)। **पञ्चगव्य** – गोमुत्र, गोबर, दुध, दही, घृत,(गाईको)। **पञ्चपल्लव**– आँप, वर, पिपल, डुम्री, प्लक्ष (पाखी)-का पात। **पञ्चोपचार**– गन्ध, पुष्प, धुप, दीप, नैवेद्य। **पञ्चमहायज्ञ**– अध्ययन-अध्यापन ब्रम्हयज्ञ, तर्पण पितृयज्ञ, होम देवयज्ञ, बलि भूतयज्ञ, अतिथि सत्कार नृयज्ञ। **पञ्चपर्व** – कृष्ण अष्टमी,चतुर्दशी, अमावास्या, पूर्णिमा तथा सूर्य संक्रान्तिको तिथि पर्व संज्ञक हुन्छन्,मांगलिक कार्यमा यथासम्भव वर्ज्य छन्। **पञ्चधेनु** – पापान्तधेनु, ऋणधेनु, मोक्षधेनु, उत्क्रान्तिधेनु , वैतरणीधेनु। **सप्तधान्य** –जौ, तिल, धान, गहुँ, कागुनु, साँवा, चना। **सप्तमृत्तिका** – घोडाको तवेला, हात्तीसार, धमिराको गोलाको, नदी संगम, ह्रद(कुवा, तलाउ)को, राजद्वार(चौबाटोको), गाईको गोठको यी सात स्थानको माटो। **सर्वौषधी** – मुरा, जटामाषी, बोजो, कुट, शैलेय, शटी, चम्पक, मुस्ता(मोथे)। **दशमहादान** – गाई, भूमि, तिल, सुन, घृत, वस्त्र, धान, गुँड(शक्कर),चाँदी तथा नुन। **त्रिमधु(मधुपर्क)**– दही, घृत, मह।

यस पञ्चाङ्गका प्राप्ति स्थानहरु:

विद्या कुटिर उर्लाबारी, मोरङ्
श्रेष्ठ बुक्स एण्ड न्यूज दमक, झापा

वैदिक संस्कार तथा सामाग्री प्रतिष्ठान
बिर्तामोड, झापा,

वक्रमार्गोदयास्तः मं.मा.उ., बु.३०मा.२८उ.पू.,बृ.मा.उ., शु.मा.उ.प., श.मा.उ.

३२	मार्ग १ रवौ २५।२२	
सू.	७।०।१०।२०	६०।४३
मं.	६।३।३१।५०	३९।४
बु.	६।१५।१८।२२	२।२२
बृ.	८।३।५२।५९	१२।४३
शु.	७।२६।१२।३०	७४।३२
श.	८।१९।४५।३२	५।४४
रा.	२।१५।४६।२७	३।११

के.श.
९गु.
७बु.मं.
१०
८ सू.श.
६
११
५
१२
२
४
१
३रा.

३३	मार्ग ८ रवौ २५।८	
सू.	७।७।१५।५०	६०।५४
मं.	६।८।४।२	३९।१०
बु.	६।१८।१८।२७	४३।१०
बृ.	८।५।२६।३१	१३।३
शु.	८।४।५४।१९	७४।२७
श.	८।२०।२६।१३	६।८
रा.	२।१५।२४।१२	३।११

श्री संवत् २०७६ श्री शाके १९४१ ने. सं.११४० **मार्गशीर्षशुक्लपक्षः** (थिंल्लाथ्व)पा.अनु.पूषा.शत.(नवं११-दिसं.१२ सन् २०१९) **दक्षिणायनं, हेमन्तर्तुः, परिधावीनामकः संवत्सरः**

	ग.	बा.	ति.	घ.प.	बजेसम्म	न.	घ.प.	बजेसम्म	यो.	घ.प.	क.	घ.प.	योगाः	च.रा. घ.प.=बजेसम्म	दिनमान	सूर्योदय	सूर्यास्त	ता.	व्रतपर्व तथा भद्रादि विवरणम् (घट्यादौ)
	११	बु.	१	३३।१५	१९:५३	अनु	७।३७	९:३८	सु	३५।०३	किं	४।३१	सौम्य	वृश्चिक	२६।२०	६:३५	१७:०७	27	गढीमाई मेलाप्रारम्भः, ❷ डोटी पोखरीजाँत,
	१२	बृ.	२	३१।३२	१९:१२	ज्ये	६।५९	९:२३	धृ	३०।४०	बा	२।१३	काल	६।५९=९:२३	२६।१७	६:३५	१७:०६	28	चन्द्रोदयः,
प्र.	१३	शु.	३	३१।०३	१९:०१	मू	७।३०	९:३६	शू	२७।१४	तै	१।७	स्थिर	धनु	२६।१५	६:३६	१७:०६	29	❶ आबाल ब्रह्मचारी षडानन्दजयन्ती,(दिसम्बर १२ ता.३१), विश्वएड्सदिवसः
	१४	श.	४	३१।५१	१९:२२	पू	९।१६	१०:१९	गं	२४।४८	व	११।१६	मातङ्ग	२४।५४=१६:३५	२६।१३	६:३७	१७:०६	30	भ.१।१६उ.३१।५१या., ❸ कुठीधान्यलक्ष्मीपूजा, नुवाकोट दुप्चेश्वमेला,
	१५	आ.	५	३३।५७	२०:१३	उ	१२।१६	११:३२	वृ	२३।२०	ब	२।४४	मुसल	मकर	२६।११	६:३८	१७:०६	1	**विवाहपञ्चमी** (जनकपुरे श्री सीतारामविवाहमेला), ❶
प्र.	१६	सो.	६	३७।१५	२१:३२	श्र	१६।२७	१३:१३	ध्रु	२२।४८	कौ	५।२६	सिद्धि	४८।५७=२:१४	२६।०९	६:३९	१७:०६	2	ध.पं.प्रवृत्तिः ४८।५७, ❺ गढीमाई विशेषपूजा,
	१७	मं.	७	४१।३३	२३:१७	ध	२१।४०	१५:१९	व्या	२३।०४	ग	९।१६	उत्पात	कुम्भ	२६।०७	६:३९	१७:०६	3	भ.४१।३३उ., द्विपु.२१।४०या., विश्व अपाङ्गतादिवसः, ❻
	१८	बु.	८	४६।३५	१:१८	श	२७।४०	१७:४४	ह	२३।५७	भ	१३।५९	मानस	कुम्भ	२६।०६	६:४०	१७:०६	4	भ.१३।५९या., बुधाष्टमीव्रतं, (बखुमद), गोरखकालीपूजा, ⓿
	१९	बृ.	९	५१।५९	३:२९	पू	३४।०७	२०:२०	व	२५।११	बा	१९।१५	मुद्गर	१७।२९=१३:४०	२६।०४	६:४१	१७:०६	5	पाङ्गा श्रीवैष्णवीदेवीयात्रा, धनगढी दुर्गाजाँत, ❷
	२०	शु.	१०	५७।१७	५:३६	उ	४०।३६	२२:५६	सि	२६।३०	तै	२४।४०	ध्वज	मीन	२६।०२	६:४२	१७:०७	6	कीर्तिपुरे श्रीइन्द्राणीयात्रा, ❹ गढीमाई विशेषपूजा,
	२१	श.	११	६०।००	समस्त	रे	४६।४१	१:२३	व्य	२७।३४	व	२९।४५	धाता	४६।४१=१:२३	२६।०१	६:४२	१७:०७	7	भ.२९।४५उ., ध.पं.निवृत्तिः ४६।४१,
	२२	आ.	११	२।०२	७:३२	अ	५२।०१	३:३२	व	२८।०७	ब	३४।०८	आनन्द	मेष	२५।५९	६:४३	१७:०७	8	भ.२।२या., **मोक्षदा एकादशीव्रतं**, गीताजयन्ती,
प्र.	२३	सो.	१२	५।५८	९:०७	भ	५६।२१	५:१६	प	२७।५६	कौ	३७।३३	चर	मेष	२५।५८	६:४४	१७:०७	9	**सोमप्रदोषव्रतम्**,
	२४	मं.	१३	८।४८	१०:१६	कृ	५९।३१	६:३३	शि	२६।५३	ग	३९।४६	गद	१२।१४=११:३८	२५।५७	६:४५	१७:०७	10	विश्वमानवाधिकारदिवसः, ❹ पिशाचमोचनतीर्थे श्राद्धं, ❸
	२५	बु.	१४	१०।२३	१०:५४	रो	६०।००	समस्त	सि	२४।५२	भ	४०।४२	शुभ	वृष	२५।५६	६:४५	१७:०८	11	भ.१०।२३उ. ४०।४२या., **पूर्णिमाव्रतं**, दत्तात्रेय जयन्ती, काशीस्थ ❹
	२६	बृ.	१५	१०।४१	११:०२	रो	१।२५	७:२०	सा	२१।५१	बा	४०।२१	उत्पात	३१।५५=१९:३२	२५।५५	६:४६	१७:०८	12	**धान्यपूर्णिमा**, धान्यपर्वतदानं, धनेश्वरमेला, उधौलीपूजा, ❻

मं.मा.उ., बु.मा.उ.पू., वृ.मा.उ., शु.मा.उ.प., श.मा.उ.

❻ (थिलापुन्हि-योमरीपुन्हि), गैँडुपूजा, भपुरानीकोट बाघभैरवपर्व-अनन्तलिङ्गेश्वरमेला, छोटोदिनसम्बद्धपूर्णिमा, गढीमाई मेलासमाप्तिः,

गतेकम ग्रह-सञ्चार (बजेमा)

११ अनुभे३सूर्यः ९:१६
११ स्वात्यां २ भौमः१६:२
१४ अनुभे४सूर्यः १५:५९
१५ पू.षा.यांशुक्रः ११:३४
१६ स्वात्यां ३ भौमः१९:२
१७ ज्येष्ठायां१सूर्यः २२:३६
१९ वि४वृश्चिके बुधः १४:७
२० ज्येष्ठायां२सूर्यः ५:८
२१ स्वात्यां४ भौमः२१:४७
२१ अनुभे बुधः ०:२
२४ ज्येष्ठायां३सूर्यः ११:३५
२५ उ.षा.यांशुक्रः ५:५३
२६ विशाखायां १ भौमः०:१६

पा. शनिः७, राहुः११केतुः५, ११रविः७-मं१०,१४रविः८, १६भौमः११,१७रविः ९, २०रविः १०, २१भौमः१२, २४ रविः११, २६भौमः१,

राशिप्रवेशः १९बुधः८,

षोडषसंस्कारः:- मानवलाई सुखी र व्यवस्थित बनाउन पूर्वाचार्यहरूले मानवजीवनमा सोह्र प्रकारका संस्कारहरूको विधान गरेका छन–१.**गर्भाधान**,२.**पुंसवन**, ३.**सीमन्तोन्नयन**, ४.**जातकर्म** ५.**नामकरण**, ६.**निष्क्रमण**,७.**अन्नप्रासन**, ८.**चूडाकरण**, ९.**कर्णवेध** १०.**यज्ञोपवितम्** ११.**वेदारम्भ**, १२.**केशान्त**(गोदान) १३.**समापवर्तन**,१४.**विवाह**, १५.**विवाहाग्निपरिग्रह**, १६. **त्रेताग्निसंग्रह**(अन्त्येष्टि)।

गर्भाधानं पुंसवनं सीमन्तो जातकर्म च । नामक्रियानिष्क्रमणेऽन्नप्राशनं वपनक्रियाः ॥
कर्णवेधो व्रतादेशो वेदारम्भक्रियाविधिः । केशान्तः स्नानमुद्वाहो विवाहाग्निपरिग्रह ॥
केशान्तः स्नानमुद्वाहो विवाहाग्निपरिग्रह । त्रेताग्निसंग्रहश्चैति संस्काराः षोडशस्मृताः ॥ (व्यासस्मृति)

अथ गर्भिणी प्रश्नः प्रश्न समयको तिथि,नक्षत्र,प्रहरको संख्यामा गर्भिणीनामाक्षर संख्या जोड्नू त्यसमा७ जोडी ३ले गुणी ७ ले भागगर्दा विषम अंक शेष रहे छोरो तथा सम अंक शेष रहे छोरी जन्म हुन्छ। **दशावतारसमयः**:- अन्होर्मध्ये वामनो रामरामौ मत्स्यः क्रोडश्चापरान्हे विभागे । कूर्मो सिंहो बौद्धकल्कीश्च सायं कृष्णो रात्रौ कालसाम्ये च पूर्वे॥ **वायुफलम्**-पूर्ववायुर्धनोत्कर्ष वन्हौ वायुर्धनक्षयम् । दक्षिणे पशुनाशं च नैऋत्ये धान्य हानिकृत् ॥ पश्चिमे मेघवृद्धिश्चवायव्ये स्थितिमादिदेश। उत्तरे धान्यलाभस्तु रुद्रेवायुर्धनप्रदः॥

३४	मार्ग १५ रवौ २४।५५	
सू.	७।१४।२२।३५	६।१४
मं	६।१२।३६।५८	३९।१६
बु.	६।२५।५।४५	७०।३६
वृ.	८।६।५९।८	१३।१९
शु.	८।१३।३५।३६	७४।२०
श.	८।२१।९।२६	६।२९
रा.	२।१५।१।५७	३।११

के.श.
९गु.श.
८ सू.
७बु.मं
१०
६
११
५
१२
२
४
१
३रा.

३५	मार्ग २२ रवौ २४।४१	
सू.	७।२१।३०।२३	६१।१२
म.	६।१७।१०।४१	३९।२२
बु	७।४।१९।१८	८७।३४
वृ.	८।८।३३।१९	१३।३२
शु.	८।२२।१६।७	७४।११
श.	८।२१।५४।४६	६।४७
रा.	२।१४।३९।४२	३।११

श्री संवत् २०७६ श्री शाके १९४१ ने. सं.११४० **पौषकृष्णपक्षः** (थिंल्लागा)पा.आ.ति.वि.मू.पूषा. (दिसं.१२ सन् २०१९) दक्षिणायनं हेमन्तर्तुः, परिधावीनामकः संवत्सरः

	ग.	बा.	ति.	घ.प.	बजेसम्म	न.	घ.प.	बजेसम्म	यो.	घ.प.	क.	घ.प.	[illegible]	च.रा. घ.प.=बजेसम्म	दिनमान	सूर्योदय	सूर्यास्त	ता.
	२७	शु.	१	९।४२	१०:३९	मृ	२।०६	७:३७	शु	१७।५१	तै	३८।४६	मानस	मिथुन	२५।५४	६:४७	१७:०८	13
	२८	श.	२	७।३२	९:४८	आ	१।३७	७:२६	शु	१२।५७	व	३६।०४	मुद्गर	४५।३४=१:१	२५।५३	६:४७	१७:०९	14
	२९	आ.	३	४।१९	८:३१	पु	०।१५ / ५७।४०	६:५० / ५:५२	ब्र	७।१३	ब	३२।२२	ध्वज	कर्कट	२५।५२	६:४८	१७:०९	15
	३०	सो.	४	०।११ / ५५।२९	६:५५ / ४:५७	श्ले	५४।३१	४:३७	ऐं	०।४७ / ५३।४७	कौ	२७।५१	सौम्य	५४।३१=४:३७	२५।५१	६:४९	१७:९	16
	१	मं.	६	४९।५७	२:४८	म	५०।४	३:०९	वि	४६।१९	ग	२२।४२	काल	सिंह	२५।५१	६:४९	१७:१०	17
	२	बु.	७	४४।११	०:३०	पू	४६।४५	१:३२	प्री	३८।३३	भ	१७।०५	स्थिर	सिंह	२५।५०	६:५०	१७:१०	18
	३	बृ.	८	३८।१५	२२:०८	उ	४२।३३	२३:५१	आ	३०।३८	बा	११।१३	मातङ्ग	०।४१=७:७	२५।५०	६:५०	१७:१०	19
	४	शु.	९	३२।२३	१९:४८	ह	३८।२५	२२:१३	सौ	२२।४४	तै	५।१७ / ५९।३३	अमृत	कन्या	२५।५०	६:५१	१७:११	20
	५	श.	१०	२६।४७	१७:३४	चि	३४।३४	२०:४१	शो	१५।०२	व	५४।०९	काण	६।२६=९:२६	२५।५०	६:५१	१७:११	21
	६	आ.	११	२१।३८	१५:३१	स्वा	३१।११	१९:२०	अ	७।३९	कौ	४९।१८	लुम्ब	तुला	२५।५०	६:५२	१७:१२	22
प्र.	७	सो.	१२	१७।०८	१३:४४	वि	२८।२९	१८:१६	सु	०।४५ / ५७।२९	ग	४५।११	मित्र	१४।५=१२:३०	२५।५०	६:५३	१७:१२	23
	८	मं.	१३	१३।२७	१२:१६	अनु	२६।३७	१७:३२	शू	४८।५६	भ	४१।५९	वज्र	वृश्चिक	२५।५०	६:५३	१७:१३	24
	९	बु.	१४	१०।४६	११:१२	ज्ये	२५।४५	१७:११	गं	४४।१४	च	३९।५०	ध्वांक्ष	२५।४५=१७:११	२५।५०	६:५३	१७:१३	25
	१०	बृ.	३०	९।१२	१०:३५	मू	२६।००	१७:१८	वृ	४०।२७	किं	३८।५३	धूम्र	धनु	२५।५१	६:५४	१७:१४	26

शेष पर्वहरूलाई ❺, ❼ आदि चिन्हहरूले जोडी पृष्ठमा अन्यत्र राखिएको हुन्छ, सोही अनुसार पढ्नुहुन अनुरोध गरिन्छ।

ता.	व्रतपर्व तथा भद्रादि विवरणम् (घट्यादौ)
13	कोकाकौशीकीसंगमे मेला,
14	भ.३६।४उ.,त्रिपुष्करः१।३७उ.७।३२या.,**पश्चिमास्तो गुरुः४८।८,**
15	भ.४।१९या.,
16	धनुष्यर्कः४३।४१,
17	भ.४९।५७उ.,**पौषसंक्रान्तिः,**
18	भ.१७।५या.,
19	**अष्टमीव्रतं**, गोकापूजा, ❹ (सायनमकरसंक्रान्तिः)
20	भ.५९।३३उ. ❷त्रिपुष्करः३१।११उ., सबैभन्दा छोटोदिन,❹
21	भ.२६।४७या., (दिसिपूजा),
22	**सफला एकादशी व्रतं**, मकरेदृश्यार्कः ७।११(९:४५बजे) ❷
23	**सोमप्रदोषव्रतम्,** ❶**सूर्यग्रहणं खण्डग्रासः,**
24	भ.१३।२७उ.४१।५९या., (दिशीचःह्वे पूजा),
25	**दर्शश्राद्धं, निशीबार्ने, क्रिसमस डे,**
26	स्नानदानादौ मौनी अमावास्या, हलोबार्ने, (पौषेऔंसी), ⓿
	⓿गयाविष्णुपादका-गोकर्ण-वेत्रावती-वराहादिक्षेत्रेस्नानम्, ❶

राशिप्रवेशः
२८शु१०, ३०सू.९, ८बु.९

गतेक्रम ग्रह-सञ्चार (बजेमा)

२७ ज्येष्ठायां४सूर्यः १७:५८
२८ उ.२मकरेशुक्रः २२:३६
२८पश्चिमास्तो गुरुः२।३,
३० ज्येष्ठर्क्षे बुधः १६:३०
३० मू.१धनुष्यर्कः ०:१७
१ विशाखायां २ भौमः२:२८
२ पूर्वास्तो बुधः ७:५३
३ मूलभे२सूर्यः ६:३३
४ अभिजितिशुक्रः ८:१५
४ पूषा४शनिः ५:३६
६ श्रवणेशुक्रः १:१२
६ विशाखायां ३ भौमः४:२२
७ मूलभे३सूर्यः १२:४६
७ अभिजितत्यागशुक्रः १८:३३
८ मू१ धनुषि बुधः १४:५०
९ पश्चिमास्तःशनिः १६:३३
१० मूलभे४सूर्यः १८:५७

अथ स्वप्नविचारः स्वप्नमा धेरै विचार छ, अस्वस्थावस्थामा तर्कवितर्क धेरै चिन्ता अपशोच परेको अवस्थामा देखिएको स्वप्न प्रायः निष्फल हुन्छ। रात्रिको पूर्वभागमा देखिएको परोक्षफल परभागमा देखिएको प्रत्यक्ष फल मिल्दछ। शुभाशुभमा- शुभफल दिने यथा- नदी नाला या समुन्द्र पार गर्नु, आकाशमा उड्नु, ग्रह नक्षत्र तारा सूर्य चन्द्र मंडल देख्नु, घरमहल दरवारमा प्रवेश गर्नु, मदिरापान, वसा, मांसभक्षण, विष्टालेपन, रक्तलेपन गर्नु, दहीभात खानु, श्वेतवस्तु आभरणादिले खुशी हुनु, देवता ब्राम्हण राजाबाट कुनै मंगलवस्तु पाउनु, देवी स्वरुप असल स्त्रीजाती देख्नु, वयल, हात्ती, पर्वत, दुध आउने वृक्षमाथि चढ्नु, दर्पण आमिष वस्तु पाउनु, सेतो फूलमाला कपडा लगाउनु, यस्तो स्वप्न देखियो भने धन ऐश्वर्य लाभभई रोगनाश हुन्छ भन्ने मान्यता रहेको छ। **स्वप्नशान्तिः**- नराम्रो स्वप्न देखियो भने भरसक निदाउने, उठेर जलाशयमा गएर स्नान गर्नु विद्वान् सज्जनलाई सुनाई आशीर्वाद लिने, पिपलको गौको दर्शन यथाशक्य सुवर्ण, गाई,द्रव्य आदि दान स्वप्नाध्याय श्रवण वा पाठ गर्नुपर्दछ। **तिथि विचार**-स्थानिक स्पष्ट सूर्य र स्पष्ट चन्द्रको स्थितिका आधारमा तिथिहरू व्यवस्थित हुन्छन् यथा सूर्य र चन्द्रमा ० अंशको अन्तरमा हुँदा अमावाश्या तिथि समाप्त हुन्छ त्यस्तै १२ अंशको अन्तरमा हुँदा शुक्ल प्रतिपदा र १८० अंशको अन्तरमा हुँदा पूर्णिमा तिथि समाप्त हुन्छ त्यस्तै १९२ अंशको अन्तरमा हुँदा कृष्ण प्रतिपदा तिथि समाप्त हुन्छ। एवं रीतिले ३६० वा ० अंशको अन्तरमा पुनः अमान्त भई चक्रपूर्ण हुन्छ।

वक्रमार्गोदयास्तः
म.मा.उ.,बु.मा.२अ.पू., वृ.मा.२८अ.,शु.मा.उ.प., श.मा.९अ.

पापांशाः शनिः७, राहुः११-केतुः५,२७रविः१२,३०रविः१, १भौमः२, ३सू.२, ४शनिः८, ६भौमः३,७रविः३,१०रविः४

३६	मार्ग २९रवौ २४।२९	
सू.	७।२८।३९।३	६१।१८
मं.	६।२१।४५।१४	३९।२९
बु.	७।१५।३१।८	९७।४७
बृ.	८।१०।८।३८	१३।४०
शु.	९।०।५५।३३	७३।५९
श.	८।२२।४१।४९	७।१
रा.	२।१४।१७।२७	३।११

३७	पौष ६रवौ २४।१९	
सू.	८।५।४८।२४	६१।२३
मं.	६।२६।२०।३९	३९।३६
बु.	७।२६।४१।४१	१०३।३५
बृ.	८।११।४४।३५	१३।४५
शु.	९।९।३३।३०	७३।४२
श.	८।२३।३०।१०	७।१२
रा.	२।१३।५५।१२	३।११

श्री संवत् २०७६ श्री शाके १९४१ ने. सं.११४० **पौषशुक्लपक्षः** (पोहेलाथ्व) पा.पूषा.ध.२ आ.पुन.(दिसं.१२ सन् २०१९-जन.१ सन्२०२०) दक्षि. हेमन्तर्तुः, परिधावीनामकः संवत्सरः

ग.	बा.	ति.	घ.प.	बजेसम्म	न.	घ.प.	बजेसम्म	यो.	घ.प.	क.	घ.प.	योगाः	च.रा. घ.प.=बजेसम्म	दिनमान	सूर्योदय	सूर्यास्त	ता.	व्रतपर्व तथा भद्रादि विवरणम्,(घट्यादौ)
११	शु.	१	८।५३	१०:२७	पू	२७।२९	१७:५४	धु	३७।४०	बा	३९।१२	प्रवर्द्ध	४३।३=०:८	२५।५१	६:५४	१७:१५	27	चन्द्रोदयः, **तोललोसार,**
१२	श.	२	९।५१	१०:५१	उ	३०।१३	१९:००	व्या	३५।५२	तै	४०।५०	रक्ष	मकर	२५।५१	६:५५	१७:१५	28	त्रिपु.९।५१या.,
प्र. १३	आ.	३	१२।०६	११:४६	श्र	३४।०९	२०:३५	ह	३५।०१	व	४३।४२	गद	मकर	२५।५२	६:५५	१७:१६	29	भ.४३।४२उ., ❸(जमवाहद्यन्हवं), गो.का.पूजा,
१४	सो.	४	१५।३३	१३:०९	ध	३९।१०	२२:३६	व	३५।०१	ब	४७।४०	शुभ	६।३२=९:३२	२५।५३	६:५५	१७:१७	30	भ.१५।३३या., ध.पं.प्रवृत्तिः ६।३२,
१५	मं.	५	१९।५९	१४:५६	श	४५।०२	०:५७	सि	३५।४२	कौ	५२।३०	मृत्यु	कुम्भ	२५।५३	६:५६	१७:१७	31	**तमुल्होछार, कविशिरोमणि लेखनाथजयन्ती,**
प्र. १६	बु.	६	२५।०७	१६:५९	पू	५१।२६	३:३१	व्य	३६।५१	ग	५७।५१	पद्म	३४।४८=२०:५१	२५।५४	६:५६	१७:१८	1	(जनवरी १ ता.३१, सन्२०२० प्रारम्भः),
१७	वृ.	७	३०।३५	१९:१०	उ	५७।५९	६:०८	व	३८।१०	भ	६०।००	छत्र	मीन	२५।५५	६:५६	१७:१९	2	भ.३०।३५उ., राष्टिय पोशाकदिवसः,
१८	शु.	८	३५।५४	२१:१८	रे	६०।००	समस्त	प	३९।२१	भ	३।१७	श्रीवत्स	मीन	२५।५६	६:५७	१७:१९	3	भ.३।१७या.,**अष्टमीव्रतं**, श्रीश्वेतमत्स्येन्द्रनाथस्नानं ❸
१९	श.	९	४०।४०	२३:१३	रे	४।१२	८:३८	शि	४०।०६	बा	८।२२	धाता	४।१२=८:३८	२५।५८	६:५७	१७:२०	4	ध.पं.निवृत्तिः ४।१२,
२०	आ.	१०	४४।३३	०:४६	अ	९।४५	१०:५१	सि	४०।१२	तै	१२।४४	आनन्द	मेष	२५।५९	६:५७	१७:२१	5	गुरु गोविन्दसिंहजयन्ती, ⓿परिषदस्थापनादिवसः,
२१	सो.	११	४७।१८	१:५३	भ	१४।२१	१२:४२	सा	३९।२८	व	१६।०४	चर	३०।२०=१९:५	२६।००	६:५७	१७:२१	6	भ.१६।४उ.४७।१८या., **पुत्रदा एका.व्रतं**, मन्वादिः,
२२	मं.	१२	४८।४९	२:२९	कृ	१७।४९	१४:०५	शु	३७।४७	ब	१८।१३	गद	वृष	२६।०२	६:५७	१७:२२	7	मुस्याडुली,त्रिपु.१७।४९या., ❾भ.पु.हनुमत्तीर्थेत्रिवेणीमेला,
प्र. २३	बु.	१३	४९।०१	२:३४	रो	२०।०३	१४:५९	शु	३५।०८	कौ	१९।०५	शुभ	५०।४२=३:१४	२६।०३	६:५८	१७:२३	8	**प्रदोषव्रतं,** ❼मिलापुन्हि, चाँगुनारायणहैगु,❾
२४	वृ.	१४	४७।५८	२:०९	मृ	२१।०२	१५:२३	ब्र	३१।२९	ग	१८।३९	मृत्यु	मिथुन	२६।०५	६:५८	१७:२४	9	भ.४७।५८उ., **पूर्वोदितो गुरुः४४।३५**, नेपाल ज्योतिष⓿
२५	शु.	१५	४५।४४	१:१५	आ	२०।५०	१५:१८	ऐं	२६।५४	भ	१६।५९	पद्म	मिथुन	२६।०७	६:५८	१७:२५	10	भ.१६।५९या., **पूर्णिमाव्रतं,श्रीस्वस्थानीव्रतारम्भः**, माघस्नानारम्भः,❼

गतेक्रम ग्रह-सञ्चार (बजेमा)

११ वि४वृश्चिके भौमः६:०
१३ पू.षा.यां१सूर्यः १:७
१३ पूषायां गुरुः १५:१६
१५ पूषाया बुधः ६:५
१७ पू.षा.यांरसूर्य ७:१५
१७ अनुभे १ भौमः ७:२०
१७ आर्द्रायां २ राहुः मूले ४ केतुः १८:२०
१७ धनिष्ठायांशुक्रः २२:१५
२० पू.षा.यां३सूर्यः १३:२३
२२ अनुभे २ भौमः ८:२१
२३ ध.३कुम्भेशुक्रः ९:३९
२३ पू.षा.यां४सूर्य १९:३२
२३ उषायां बुधः २०:३९
२४पूर्वोदितो गुरुः०।४८,
२५ उषारमकरे बुधः १८:५२

राशिप्रवेशः
११ मं.८,
२३ शु.१, २५बु.१०,

वक्रमार्गोदयास्तः
मं.मा.उ.,बु.मा.अ.पू., वृ.मा.२४उ.,
शु.मा.उ.प., श.मा.अ.

पापांशाः शनिः८, रा.११-के.५, ११भौ.४, १३रविः५, १७रविः६-मं५-रा.१०-के.४,२०रविः७,२२भौम.६,२३रविः८,

सूचनाः– ज्योतिष, वास्तुशास्त्र, हस्तरेखा, संस्कृतभाषा एवं जन्मपत्री (चिना) बनाउने सफ्टवेयर **स्काइ भिजनका** दुई संस्करण **(लाइट र प्रोफेशनल)** देशभरी डेलिभरी सुविधासहित उपलब्ध छन्। सम्पर्क–

पूर्वीय दर्शन विद्यापीठ, डिल्लीबजार,
काठमाण्डौ, फोन-०१-४४३४९०९,
९८४१२८७७५७
e–mail:
info@orientalphilosophy.edu.np

पूर्वादि दिशामा आवश्यकत्वे गमन गर्दा खाने पदार्थ- (स्वरणामृत) पूर्वमा घृत, दक्षिणमा तील-चामल, पश्चिममा , उत्तरमा दूध। सूर्यादि वारमा क्रमशः -आइतवार , सोमवार पायस, मङ्गलवार मद, बुधवार तातोदूध, बिहीवार दही, शुक्रवार काँचो दूध, शनिवार तिलचामल। प्रतिपदादि तिथिमा क्रमशः - अर्कपत्र, चौलानी, घृत, जौको सातु, मुगी, सुनपानी, मालपुवा, विजौरा, पानी, गोमूत्र, यवान्न, पायस, गुँड, , मूगीमाष खानयोग्य वस्तु भए खाई अयोग्य वस्तु भएमा हेरी वा सम्फेरमात्र यात्रा गरेमा सफलता पाइने मान्यता छ।

३८	पौष १३ रवौ २४।११	
सू.	८।१२।५८।१२	६१।२६
मं.	७।०।५६।५९	३९।४२
बु.	८।८।४९।५१	१०६।१४
वृ.	८।१३।२०।४५	१३।४६
शु.	९।१८।९।१४	७३।२२
श.	८।२४।१९।२५	७।१९
रा.	२।१३।३२।५७	३।११

१० शु.
८ म.
११
के. ९ बु.
श. सू. गु.
७
१२
६
१
३ रा.
५
२
४

३९	पौष २० रवौ २४।६	
सू.	८।२०।८।१३	६१।२६
मं.	७।५।३४।१४	३९।४९
बु.	८।२१।८।०	१०६।६
वृ.	८।१४।५७।०	१३।४६
शु.	९।२६।४२।१२	७२।५७
श.	८।२५।९।१०	७।२२
रा.	२।१३।१०।४१	३।११

श्री संवत् २०७६ श्री शाके १९४१ ने. सं.११४० **माघकृष्णपक्षः** (पोहेलागा) पा.पुन.श्ले.अनु.मू.पूषा.उषा.अभि.श्र. (जनवरी १ सन् २०२०) दक्षि. हेमन्त-उत्तरायणं शिशिरर्तुः, परिधावीनामकः संवत्सरः

	ग.	वा.	ति.	घ.प.	बजेसम्म	न.	घ.प.	बजेसम्म	यो.	घ.प.	क.	घ.प.	योगाः	च.रा. घ.प.=बजेसम्म	दिनमान	सूर्योदय	सूर्यास्त	ता.	व्रतपर्व तथा भद्रादि विवरणम् (घट्यादौ)
	२६	श.	१	४२।२७	२३:५७	पुन	१९।३४	१४:४७	वै	२१।२७	बा	१४।१३	छत्र	४।४८=८:५७	२६।०९	६:५८	१७:२५	11	❻ देवघाटमकरस्नानारम्भः,रुरु(रिडी)क्षेत्रे त्रिदिवसीयमेला, ❹
	२७	आ.	२	३८।१७	२२:१७	ति	१७।२१	१३:५४	वि	१५।१६	तै	१०।२८	श्रीवत्स	कर्कट	२६।११	६:५८	१७:२६	12	**पृथ्वीजयन्ती** तथा **रा.एकतादिवसः**,
प्र.	२८	सो.	३	३३।२४	२०:१९	श्ले	१४।२२	१२:४३	प्री	८।२७	व	५।५५	सौम्य	१४।२२=१२:४३	२६।१३	६:५८	१७:२७	13	भ.५।५५उ.३३।२४या.,
	२९	मं.	४	२७।५९	१८:०९	म	१०।४८	११:१७	आ	१।८ / ५६।१२	व	०।४५ / ५५।१७	काल	सिंह	२६।१५	६:५८	१७:२८	14	**मंगल चतुर्थीव्रतं**, काशीस्थबडागणेशोत्सवः,
मा	१	बु.	५	२२।१३	१५:५१	पू	६।५०	९:४२	शो	४५।३८	ग	४९।१६	स्थिर	२०।४८=१५:१७	२६।१७	६:५८	१७:२९	15	मकरेऽर्कः २।२२, (**माघसंक्रान्तिः**), **माघीपर्व**,उत्तरायणारम्भः, ❻
प्र.	२	बृ.	६	१६।१९	१३:२९	उ	२।४० / ५८।३१	८:२ / ६:२२	अ	३७।४४	भ	४३।२२	मातङ्ग	कन्या	२६।१९	६:५८	१७:२९	16	भ.१६।१९उ.४३।२२या.,
	३	शु.	७	१०।२९	११:०९	चि	५४।३१	४:४८	सु	२९।५८	बा	३७।४०	मुसल	२६।३२=१७:३४	२६।२१	६:५८	१७:३०	17	**अष्टमीव्रतं**, गोरखकालीपूजा,
	४	श.	८	४।५६ / ५९।५२	८:५६ / ६:२४	स्वा	५१।०८	३:२५	धृ	२२।२९	तै	३२।२०	सिद्धि	तुला	२६।२४	६:५८	१७:३१	18	
	५	आ.	१०	५५।२७	५:०८	वि	४८।१७	२:१६	शू	१५।२६	व	२७।३४	उत्पा.	३३।५६=२०:३२	२६।२६	६:५७	१७:३२	19	भ.२७।३४उ.५५।२७या.,
	६	सो.	११	५१।५३	३:४२	अनु	४६।१५	१:२७	गं	८।५७	ब	२३।३४	मानस	वृश्चिक	२६।२९	६:५७	१७:३३	20	**षट्तिला एकादशी व्रतं**, कुम्भेदृश्यार्कः२६।१ (१७:२२बजे),
	७	मं.	१२	४९।१९	२:४१	ज्ये	४५।१०	१:०१	वृ	३।१० / ५८।१२	कौ	२०।२८	मुद्गर	४५।१०=१:१	२६।३२	६:५७	१७:३४	21	
प्र.	८	बु.	१३	४७।५३	२:०६	मू	४५।११	१:०१	व्या	५४।०७	ग	१८।२७	ध्वज	धनु	२६।३४	६:५७	१७:३४	22	भ.४७।५३उ., **प्रदोषव्रतम्**,
	९	बृ.	१४	४७।४२	२:०१	पू	४६।२४	१:३०	ह	५१।०२	भ	१७।३८	धाता	धनु	२६।३७	६:५६	१७:३५	23	भ.१७।३८या.,लैचःह्रेपूजा, ❷परासीक्षेत्रे त्रिवेणीमेला,
	१०	शु.	३०	४८।४८	२:२८	उ	४८।५३	२:२९	व	४८।५६	च	१८।०६	आनन्द	१।५५=७:४२	२६।४०	६:५६	१७:३६	24	**दर्शश्राद्धं**, निशी-हलोबार्ने, आर्यघाटक्षेत्रे माधवनारायणमेला, ❸ ❹ल.पु.शङ्खमूलस्नानं,तेह्रथुमगौखुरीमेला, घ्योचाकुसल्हु,

शेष पर्वहरूलाई ❺,❼आदि चिन्हहरूले जोडी पृष्ठमा अन्यत्र राखिएको हुन्छ, सोही अनुसार पढ्नुहुन अनुरोध गरिन्छ।

गतेक्रम ग्रह-सञ्चार (बजेमा)

२६ उ.षा.यां१सूर्यः १:४२
२७ अनुभे ३ भौमः९:५
२८ शतभिषायांशुक्रः २१:४६
२९ अभि. बुधः १६:४२
१ उ.२मकरेऽर्कः ७:५५
२ श्रवणे बुधः १६:३६
२ अभित्यागः बुधः ५:३०
३ अनुभे ४ भौमः ९:३१
४ उषायां १ शनिः १०:२५
४उषायां ३सूर्यः१४:१०
७उषा४अभिजितिसूर्यः२०:२८
७ प.उ. बुधः४:५३
८ ज्येष्ठर्क्षे१ भौमः ९:३९
१० श्रवणे१सूर्यः २:४९
१० पू.भा.यांशुक्रः ०:३१
१० धनिष्ठायां बुधः ३:४०

राशिप्रवेशः १ रविः १०,

अथ प्रथम रजवतीनारीणां फलम्- पहिला रजस्वला हुँदा शुभकालः वैशाख, ज्येष्ठ, श्रावण, आश्विन, मार्ग, माघ, फाल्गुन मास, शुक्लपक्ष १।२।३।५।७।१०।११।१३।१५ तिथि,सेतो कपडा लगाएको बेलामा, सोम, बुध, गुरु, शुक्रवार, श्र.ध.श.मृ.रे.चि.अनु.ह.अश्वि.ति ३उत्तरा.रो.स्वा.यी नक्षत्र, २।३।४।६।७।९।१२लग्न आदिमा रजस्वला हुनु शुभ हुन्छ। कृष्णपक्ष,रात्रि, भद्रा, संक्रान्ति दिन, रोगबेला, वैधृति-व्यतिपात योग,आइत, मंगल, शनिवार तथा ज्ये.आ.श्ले.३पूर्वा.म.यी नक्षत्र र १।३।८।१०।११ यी लग्नमा रजस्वला हुनु अशुभ छ। **त्यसको परिहारः-** अन्य अनुकूल नभए पनि रजस्वला भएको लग्नमा शुभस्थानमा रहेका गुरु-शुक्रको दृष्टि परेमा सबै दोष नाश हुन्छ। यसको दोष शान्तिः- पानी छुने दिन घृत, दुर्वा, तिलाक्षत सहित मृत्युञ्जय मन्त्रले १०८ हवन गरेमा दोष समाप्त हुन्छ भन्ने मान्यता रहेको छ।

माता भार्या रजस्वला हुँदा- विवाहव्रतचूडाषुमाताभार्या रजस्वला। तदा न मङ्गलकार्य शुद्धौ कार्यं शुभेप्सुभिः॥ नववधु पतिगृहनिवास विचार- विवाह भएपछि पतिगृहमा र हुँदा प्रथम आषाढमा सासु, ज्येष्ठमा जेठाजु, पौषमा शशुरा मलमासमा पति क्षयमासमा आफैलाई कष्ट गर्दछ चैत्रमा माइतमा नबस्नू पितालाई अनिष्ट हुन्छ।

पञ्चाङ्गप्राप्ति स्थानहरू

पवन पुस्तक भण्डार, धनगढी,
दुर्गा पुस्तक भण्डार, महेन्द्रनगर,
मालयनाथ पुस्तक भण्डार, गोकुलेश्वर, दार्चुला,
माछापुच्छ्रे बुक्स एण्ड स्टेशनर्स, नेपालगञ्ज,
पर्वत पुस्तक भण्डार, नेपालगञ्ज,
प्रभात पुस्तक भण्डार, नेपालगञ्ज,

यस पञ्चाङ्गका वितरक
श्री दुर्गा साहित्य भण्डार, नेपाली खपडा, वाराणसी, भारत

वक्रमार्गोदयास्तः
मं.मा.उ.,बु.मा.७उ.प, बृ.मा.उ., शु.मा.उ.प., श.मा.अ.

पापांशाः श.८,रा.१०-के.४, २६रविः९,२७मं७,१रविः१०, ३भौमः८,४श.९-स११, ७रविः१२,८भौमः९, १०रविः१,

४०	पौष २७ रवौ २४।४	
सू.	८।२७।१८।५	६१।२४
मं.	७।१०।१२।२७	३९।५५
बु.	९।३।१६।५	१०३।१२
बृ.	८।१६।३३।१६	१३।४२
शु.	१०।५।११।५३	७२।२७
श.	८।२५।५९।३	७।२३
रा.	२।१२।४८।२६	३।११

बु.१०
८ म.
११शु.
के.श.९
सू.गु.
७
१२
६
१
३रा.
५
२
४

४१	माघ ५ रवौ २४।६	
सू.	९।४।२७।३२	६१।२०
मं.	७।१४।५१।३८	४०।२
बु.	९।१४।५३।४७	९६।५७
बृ.	८।१८।९।४	१३।३५
शु.	१०।१३।३७।४६	७१।५३
श.	८।२६।४८।५८	७।२२
रा.	२।१२।२६।१०	३।११

श्री संवत् २०७६ श्री शाके १९४१ ने. सं.११४० माघशुक्लपक्षः (शिल्लाथ्व)पा.श्र.कृ.मृ.आ.पुन.ति.९ (जन.१-फर.२ सन् २०२०) उत्तरायणं शिशिरर्तुः,परिधावीनामकः संवत्सरः

ग.	बा.	ति.	घ.प.	बजेसम्म	न.	घ.प.	बजेसम्म	यो.	घ.प.	क.	घ.प.	योगाः	च.रा. घ.प.=बजेसम्म	दिनमान	सूर्योदय	सूर्यास्त	ता.	व्रतपर्व तथा भद्रादि विवरणम् (घट्यादौ)
११	श.	१	५११११	३:२४	श्र	५२।३५	३:५८	सि	४७।४९	किं	१९।५१	स्थिर	मकर	२६।४३	६:५६	१७:३७	25	**सोलम तथा तामाङ्ल्होछार**, श्री वल्लभजयन्ती, द्विपु.५२।३५उ.,
१२	आ.	२	५४।४५	४:४९	ध	५७।२४	५:५३	व्य	४७।३५	बा	२२।५०	मातङ्ग	२४।५२=१६:५२	२६।४६	६:५६	१७:३८	26	चन्द्रोदयः, ध.पं.प्र.२४।५२,द्विपु.५४।४५या.,
१३	सो.	३	५९।१६	६:३८	श	६०।००	समस्त	व	४८।०६	तै	२६।५५	अमृत	कुम्भ	२६।४८	६:५५	१७:३९	27	(0)हलसांरो गर्ने, **शहीददिवसः**,
प्र. १४	म.	४	६०।००	समस्त	श	३।०८	८:१०	प	४९।१०	व	३१।४८	मृत्यु	५२।५०=४:३	२६।५२	६:५५	१७:३९	28	भ.३१।४८उ., तिलकुन्दचतुर्थी, **मङ्गलचतुर्थी व्रतम्**,
१५	बु.	४	४।२८	८:४२	पू	९।२८	१०:४२	शि	५०।३१	ब	३७।११	पद्म	मीन	२६।५५	६:५४	१७:४०	29	भ.४।२८या., (6)मन्वादिः, (फरवरी २ ता.२९),
१६	बृ.	५	९।५६	१०:५२	उभा	१६।०३	१३:१९	सि	५१।५०	कौ	४२।३७	छत्र	मीन	२६।५८	६:५४	१७:४१	30	**श्री पञ्चमी**, वसन्तश्रवणं, **सरस्वतीपूजा**, रतिकामपूजा,(0)
प्र. १७	शु.	६	१५।१३	१२:५९	रे	२२।२५	१५:५१	सा	५२।४९	ग	४७।३९	श्रीवत्स	२२।२५=१५:५१	२७।०१	६:५३	१७:४२	31	स्कन्दषष्ठी, ध.पं.निवृत्तिः२२।२५,
१८	श.	७	१९।५५	१४:५१	अ	२८।११	१८:०९	शु	५३।१३	भ	५१।५५	सौम्य	मेष	२७।०४	६:५३	१७:४३	1	भ.१९।५५उ.५१।५५या.,अचला-रथसप्तमी, लगलाचुयके, (6)
१९	आ.	८	२३।४२	१६:२१	भ	३३।०३	२०:०६	शु	५२।५०	बा	५५।१०	काल	४९।६=२:३१	२७।०८	६:५२	१७:४३	2	**अष्टमीव्रतं**, भीष्माष्टमी, गोरखकालीपूजा,
२०	सो.	९	२६।२१	१७:२४	कृ	३६।५०	२१:३६	ब्र	५१।३३	तै	५७।१२	स्थिर	वृष	२७।१०	६:५२	१७:४४	3	द्रोणनवमी,
२१	मं.	१०	२७।४४	१७:५७	रो	३९।२२	२२:३६	ऐं	४९।१७	व	५७।५६	मातङ्ग	वृष	२७।१४	६:५१	१७:४५	4	भ.५७।५६उ., शल्यदशमी,
२२	बु.	११	२७।५०	१७:५९	मृ	४०।४०	२३:०७	वै	४६।०१	ब	५७।२३	अमृत	१०।११=१०:५५	२७।१८	६:५१	१७:४६	5	भ.२७।५० या., **भीमा एकादशी व्रतम्**,
प्र. २३	बृ.	१२	२६।४०	१७:३०	आ	४०।४६	२३:०९	वि	४१।४८	कौ	५५।३७	काण	मिथुन	२७।२१	६:५०	१७:४७	6	**प्रदोषव्रतं**, भीमद्वादशी, वटु माघयात्रा, सन्याङुली,
२४	शु.	१३	२४।२०	१६:३४	पु	३९।४५	२२:४४	प्री	३६।४१	ग	५२।४५	लुम्ब	२५।१७=१६:५२	२७।२५	६:५०	१७:४७	7	सौभाग्यशूर्पदानम्, (4)झापा किचकबधमेला,
२५	श.	१४	२०।५८	१५:१२	ति	३७।४६	२१:५५	आ	३०।४८	भ	४८।५६	मित्र	कर्कट	२७।२८	६:४९	१७:४८	8	भ.२०।५८उ.४८।५६या.,**पूर्णिमाव्रतं**, श्री पशुपतेच्छायादर्शनं,
२६	आ.	१५	१६।४३	१३:३०	श्ले	३४।५९	२०:४८	सौ	२४।१४	बा	४४।१९	वज्र	३४।५९=२०:४८	२७।३२	६:४८	१७:४९	9	**श्रीस्वस्थानीव्रतसमाप्तिः**,माघस्नानसमाप्तिः, माघयात्रा(सिंपुन्हि), (4)

गतेक्रम ग्रह-सञ्चार (बजेमा)

११अभिजितित्यागसूर्य २३:४३
१३ ज्येष्ठर्क्षे २भौमः ९:२९
१३ पू.उ.शनि २२:३९
१४ श्रवणे२सूर्यः९:१४
१५ धनि३ कुम्भे बुधः २२:१६
१७ श्रवणे३सूर्यः १५:४४
१८ ज्येष्ठर्क्षे३ भौमः ९:१
१९ पू.४मीनेशुक्रः ११:१९
२० श्रवणे४सूर्यः २२:१९
२१ शतभे बुधः १४:४८
२२उ.भा.यांशुक्रः ७:३४
२३ धनिष्ठायां१सूर्यः १५:०
२३ ज्येष्ठर्क्षे४ भौमः ८:१७

मं.मा.उ.,बु.मा.उ.प.,
बृ.मा.उ., शु.मा.उ.प.,
श.मा.१३उ.

यस पक्षको पञ्चमीलाई **श्रीपञ्चमी** पनि भनिन्छ यसमा सरस्वतीपूजा, वसन्तश्रवण र वसन्तोत्सव गर्ने विधान छ, विद्याकी अधिष्ठात्री देवी सरस्वती तथा सिद्धिविनायकको पूजा गरी आफ्ना साना बालबालिको अक्षरारम्भ गराउने पनि चलन छ यस दिन अक्षरारम्भ गर्न साइत जुराउनु पर्दैन, साथै यसै दिन कृषिकार्यको सम्मान र हिउँद समाप्त भई बर्षा (खेतीपाती गर्ने मुख्य समय)प्रारम्भ हुने प्रतीकस्वरूप हलोको पूजा गरी हलसारो पनि गरिन्छ। सप्तमीलाई रथसप्तमी भनिन्छ यसमा गंगास्नानको अत्यन्त महत्व छ।

उक्तञ्च- सूर्यग्रहण तुल्यास्तु शुक्ला माघस्य सप्तमी । अरुणोदयबेलायां तस्या स्नानं महाफलम् ॥
माघे मासिसितेपक्षे सप्तमी कोटिभाष्करा । कुर्यात्स्नानार्घ्य दानाभ्यामायुरारोग्य संपदः ॥

माघमासे नियमाः- भूमिशायी प्रातः प्रयोगे वा गंगानदी तालाब अन्यतमे पुण्यतीर्थे प्रयागस्मरणेन स्नानम्।

तन्मन्त्रः- **दुःखदारिद्र्यनाशाय श्रीविष्णोस्तोषणाय च । प्रातः स्नानं करोम्यद्य माघे पापविनाशनम्।**

सूर्यार्घ्यदानम्- सवित्रे प्रसवित्रे च परं धामजले मम । स्वतेजसा परिभ्रष्टं पापयातु सहस्त्रधा ॥

माघे- तिलस्नान तिलतर्पण तिलजलपानं तिलहोम तिलदानं तिलभक्षणं भूमिशायी ब्रम्हचर्यपालनं मुलुक परित्यागञ्च कृत्वा इन्धन, कम्बल, उपानह वस्त्राणि तैलकपास, सुवर्ण अन्नञ्चदानान्महाफलमिति ॥

राशिप्रवेशः
१५बुधः११,१९शुक्रः१२,

पापांशाः श.९,रा.१०-के.४,१३मं१०, १४रविः२,१७रविः३,१८भौमः११, २०रविः४,२३रविः५-भौमः१२,

४२	माघ १२रवौ २४।१०	
सू.	९।११।३६।२२	६१।१४
म.	७।१९।३१।४८	४०।८
बु.	९।२५।३४।१	८५।५७
बृ.	८।१९।४३।५९	१३।२४
शु.	१०।२१।५९।१२	७१।१३
श.	८।२७।३८।३८	७।१७
रा.	२।१२।३।५४	३।११

४३	माघ १९ रवौ २४।१८	
सू.	९।१८।४४।२२	६१।६
मं.	७।२४।१२।५५	४०।१३
बु.	१०।४।३५।५८	६७।३७
बृ.	८।२१।१७।३२	१३।९
शु.	११।०।१५।२९	७०।२५
श.	८।२८।२७।४१	७।९
रा.	२।११।४१।३८	३।११

४४	माघ २६ रवौ २४।२८	
सू.	९।२५।५१।२०	६०।५७
मं.	७।२८।५४।५८	४०।१८
बु.	१०।१०।५६।६	३८।१७
बृ.	८।२२।४९।१२	१२।५०
शु.	११।८।२५।४६	६९।३०
श.	८।२९।१५।४४	६।५८
रा.	२।११।१९।२२	३।११

श्री संवत् २०७६ श्री शाके १९४१ ने. सं.११४० **फाल्गुनकृष्णपक्षः** (शिल्लागा)पा.वि.मू.पूषा.उषा.शत. (फरवरी २ सन् २०२०) उत्तरायणं शिशिरर्तुः, परिधावीनामकः संवत्सरः

	ग.	वा.	ति.	घ.प.	बजेसम्म	न.	घ.प.	बजेसम्म	यो.	घ.प.	क.	घ.प.	योगाः	च.रा. घ.प.=बजेसम्म	दिनमान	सूर्योदय	सूर्यास्त	ता.	व्रतपर्व तथा भद्रादि विवरणम् (घट्यादौ)
	२७	सो.	१	११।४७	११:३०	म	३१।३३	१९:२५	शो	१७।०८	तै	३९।०५	ध्वांक्ष	सिंह	२७।३५	६:४८	१७:५०	10	
	२८	मं.	२	६।१९	९:१८	पू	२७।४२	१७:५२	अ	९।३८	व	३३।२६	धूम्र	४१।४०=२३:२७	२७।३९	६:४७	१७:५१	11	भ.३३।२६उ.,
प्र.	२९	बु.	३	०।३२ / ५४।३५	६:५९ / ४:३६	उ	२३।३५	१६:१२	सु	१।५३ / ५४।०	ब	२७।३३	प्रवर्द्ध	कन्या	२७।४३	६:४६	१७:५१	12	भ.०।३२या., देवघाटमकरस्नानसमाप्तिः,
फा	१	बृ.	५	४८।४६	२:१६	ह	१९।२६	१४:३२	शु	४६।१४	कौ	२१।४०	रक्ष	४७।२५=१:४३	२७।४६	६:४५	१७:५२	13	कुम्भेऽर्कः२९।४४,**फाल्गुनसंक्रान्तिः**,
	२	शु.	६	४३।१४	०:०२	चि	१५।२९	१२:५६	गं	३८।४२	ग	१५।५८	मुसल	तुला	२७।५०	६:४५	१७:५३	14	भ.४३।१४उ.,
प्र.	३	श.	७	३८।१२	२२:०१	स्वा	११।५६	११:३०	वृ	३१।३३	भ	१०।४०	सिद्धि	५४।३६=४:३४	२७।५४	६:४४	१७:५३	15	भ.१०।४०या., त्रिपु.११।५६उ.३८।१२या.,
	४	आ.	८	३३।५१	२०:१५	वि	८।५७	१०:१८	ध्रु	२४।५६	बा	५।५७	उत्पात	वृश्चिक	२७।५८	६:४३	१७:५४	16	**अष्टमीव्रतं**, गोरखकालीपूजा,
	५	सो.	९	३०।२०	१८:५०	अनु	६।४३	९:२४	व्या	१८।५८	तै	१।५६ / ५८।५५	मानस	वृश्चिक	२८।०२	६:४२	१७:५५	17	भ.५८।५५उ.,
	६	मं.	१०	२७।४९	१७:४९	ज्ये	५।२६	८:५२	ह	१३।४६	ब	५६।५९	मुद्गर	५।२६=८:५२	२८।०६	६:४१	१७:५६	18	भ.२७।४९या.,मीनेदृश्यार्कः५६।३६ (५:२०बजे),
	७	बु.	११	२६।२८	१७:१६	मू	५।१३	८:४६	व	९।२८	कौ	५६।१४	ध्वज	धनु	२८।०९	६:४१	१७:५६	19	**विजया एकादशीव्रतं, राष्ट्रियप्रजातन्त्रदिवसः**,
प्र.	८	बृ.	१२	२६।२१	१७:१२	पू	६।११	९:०८	सि	६।०७	ग	५६।४६	धाता	२१।३६=१५:२८	२८।१३	६:४०	१७:५७	20	**प्रदोषव्रतम्**, ⓪ पाशुपतादिसमस्तशिवक्षेत्रे मेला,सिलाचःह्रेपूजा,
	९	शु.	१३	२७।३२	१७:४०	उ	८।२३	१०:००	व्य	३।४५	भ	५८।३५	काल	मकर	२८।१७	६:३९	१७:५८	21	भ.२७।३२उ.५८।३५या.,**महाशिवरात्रि १४ व्रतं**, काशी- ⓪
	१०	श.	१४	२९।५८	१८:३७	श्र	११।५०	११:२२	व	२।२३	च	६०।००	स्थिर	४३।५९=०:१४	२८।२१	६:३८	१७:५८	22	ध.पं.प्रवृत्तिः४३।५९,
	११	आ.	३०	३३।३४	२०:०३	ध	१६।२६	१३:११	प	१।५७	च	१।३९	मातङ्ग	कुम्भ	२८।२५	६:३७	१७:५९	23	**दर्शश्राद्धं**, द्वापरयुगादिः, निशी-हलोबार्ने,

गतेक्रम ग्रह-सञ्चार (बजेमा)

२७ धनिष्ठायां२सूर्यः ११:४६
२८ मू.१धनुषि भौमः ७:१६
१ ध.३कुम्भेऽर्कः १८:३९
३ वक्री बुधः १:४०
३ मूले २ भौमः ५:५९
४ उषा २ मकरे शनिः ८:१
४ रेवत्यांशुक्रः २०:२६
४ प.अ. बुधः १:२०
४ धनिष्ठायां ४सूर्यः १:३८
८ शतभिषायां१सूर्यः ८:४५
८ मूले ३ भौमः ४:२७
११ शतभिषायां२सूर्यः १५:५९

वक्रमार्गोदयास्तः मं.मा.उ., बु.३व.४अ.प., वृ.मा.उ., शु.मा.उ.प., श.मा.उ.

राशिप्रवेशः २८मं ९, १ सू.११, ४श.१०,

अर्थशिवरात्रि व्रतमहात्म्यम्-

परात्परतरं नास्ति शिवरात्रिः परात्परम् ।
ये नार्चयन्ति भक्तेशं रुद्रं त्रिभुवनेश्वरम् ।।
जन्तु जन्मसहस्रेषु भ्रमन्ते नात्र संशय ।
वर्षे वर्षे महादेवी नरोनारी पतिव्रता ।।
शिवरात्रौ महादेवं नित्यं भक्त्या प्रपूजयेत् ।
अर्णवो यदि वा शुष्येत् क्षीयते हिमवानपि ।।
चलत्यन्ते कदाचिद्वैनिश्चलंहि शिवव्रतम् ।
शिव भक्तस्तु यो देवि शिव रात्रिमुपोषकः ।।
गणत्वमक्षयंदिव्यं लभते शिवशासनात् ।
सर्वान्भुक्त्वामहाभोगान् ततो मोक्षमवाप्नुयात् ।।

नारायणगढमा यस पञ्चाङ्गका प्रमुख प्राप्ति स्थानहरूः

अरूण पुस्तक भण्डार,
मास्के पुस्तक भण्डार,
दिलमाया पुस्तक भण्डार,
पंकज पुस्तक भण्डार,
वैदिक पुस्तक तथा पूजा सामग्री भण्डार,
धार्मिक पुस्तक पसल,
नारायणी पुस्तक सदन,
दैनिक पूजा सामग्री भण्डार,
ओम धार्मिक पुस्तक पसल,
पुष्पाञ्जली बुक्स एण्ड स्टेशनर्स,
पन्त स्टेशनरी सप्लायर,

पुष्पाञ्जली पुस्तक पसल,गोर्खा,
एभरेष्ट बुक्स, नेपालगञ्ज,
भेरी न्यूज, नेपालगञ्ज,
उज्वल स्टेशनर्स, नेपालगञ्ज,
शुभम् स्टेशनरी, नेपालगञ्ज,

पापांशाः शनिः९,राहुः१०-केतुः४, २७सूर्यः६, २८भौमः१,१रविः७, ३भौमः२,४श.१०,४रविः८, ८रविः९,८भौमः३, ११रविः१०,

गुरू पुस्तक विक्रेता, भोटाहिटी काठमाण्डौ,

४५	फाल्गुन ४ रवौ २४।४१	
सू.	१०।२।५७।७	६०।४६
मं.	८।३।३७।५४	४०।२२
बु.	१०।१३।७।४४	३।२७
बृ.	८।२४।१८।२९	१३।२६
शु.	११।१६।२९।२	६८।२४
श.	९।०।२।२०	६।४२
रा.	२।१०।५७।६	३।११

१२ शु.
१० श.
१
११बु. सू.
गु. के. मं. ९
२
८
३रा.
५
७
४
६

४६	फाल्गुन ११ रवौ २४।५७	
सू.	१०।१०।१।३३	६०।३३
मं.	८।८।२१।४०	४०।२५
बु.	१०।१०।१७।३६	४२।५३
बृ.	८।२५।४४।५०	११।५८
शु.	११।२४।२४।१	६७।६
श.	९।०।४७।७	६।२४
रा.	२।१०।३४।४९	३।११

श्री संवत् २०७६ श्री शाके १९४१ ने. सं.११४० **फाल्गुनशुक्लपक्षः (चिल्लाथ्व)** पा.श.मृ.आ.पुन. (फर.२/मार्च ३ सन् २०२०) उत्तरायणं शिशिरर्तुः, परिधावीनामकः संवत्सरः

	ग.	बा.	ति	घ.प.	बजेसम्म	न.	घ.प.	बजेसम्म	यो.	घ.प.	क.	घ.प.	योगाः	च.रा. घ.प.=बजेसम्म	दिनमान	सूर्योदय	सूर्यास्त	ता.	व्रतपर्व तथा भद्रादि विवरणम् (घट्यादौ)
	१२	सो.	१	३८।०७	२१:५१	श	२२।००	१५:२४	शि	२।१९	कि	५।४६	अमृत	कुम्भ	२८।२९	६:३६	१८:००	24	**ग्याल्पोल्होसार,**
	१३	मं.	२	४३।१७	२३:५४	पू	२८।१५	१७:५३	सि	३।१८	बा	१०।४०	काण	११।३९=११:१५	२८।३३	६:३५	१८:००	25	चन्द्रोदयः, त्रिपु. २८।१५या.,
	१४	बु.	३	४८।४२	२:०३	उ	३४।५०	२०:३०	सा	४।४०	तै	१६।०१	लुम्ब	मीन	२८।३७	६:३४	१८:०१	26	
प्र.	१५	वृ.	४	५३।५५	४:०७	रे	४१।१८	२३:०४	शु	६।०७	व	२१।२३	मित्र	४१।१८=२३:४	२८।४१	६:३३	१८:०२	27	भ. २१।२३उ.५३।५५या., ध.पं.निवृत्तिः ४१।१८,
	१६	शु.	५	५८।३०	५:५६	अ	४७।१५	१:२६	शु	७।१८	ब	२६।१९	वज्र	मेष	२८।४५	६:३२	१८:०२	28	
	१७	श.	६	६०।००	समस्त	भ	५२।२३	३:२८	ब्र	८।००	कौ	३०।२९	ध्वाक्ष	मेष	२८।४९	६:३१	१८:०३	29	
प्र.	१८	आ.	६	२।१२	७:२३	कृ	५६।२६	५:०५	ऐं	७।५८	ग	३३।३६	धूम्र	८।३२=९:५५	२८।५३	६:३०	१८:०४	1	त्रिपु. २।१२उ.५६।२६या.,(मार्च ३ ता.३१),
	१९	सो.	७	४।४४	८:२३	रो	५९।१७	६:१२	वै	७।०३	भ	३५।३०	प्रवर्द्ध	वृष	२८।५७	६:२९	१८:०४	2	भ. ४।४४उ.३५।३०या., ❺(चीस्वाये),माझी लदीपूजा,
	२०	मं.	८	५।५९	८:५२	मृ	६०।००	समस्त	वि	५।१०	बा	३६।०६	रक्ष	३०।१६=१८:३५	२९।०१	६:२८	१८:०५	3	**भौमाष्टमीव्रतं**, गोरखकालीपूजा, होलिकारम्भः,चीरोत्थानं ❺
	२१	बु.	९	५।५७	८:५०	मृ	०।५६	६:५०	प्री	२।१८ / ५८।२४	तै	३५।२६	अमृत	मिथुन	२९।०६	६:२७	१८:०५	4	
	२२	वृ.	१०	४।३९	८:१८	आ	१।१९	६:५८	सौ	५३।३८	व	३३।३३	काण	४५।४९=०:४६	२९।१०	६:२६	१८:०६	5	भ. ३३।३३उ.,
	२३	शु.	११	२।१२ / ५८।४२	७:१८ / ५:५४	पु	०।३४ / ५८।४६	६:३९ / ५:५६	शो	४८।०३	ब	३०।३४	लुम्ब	कर्कट	२९।१४	६:२५	१८:०७	6	भ. २।१२ या., **आमलकी एकादशीव्रतं**, गोविन्दद्वादशी,
प्र.	२४	श.	१३	५४।२१	४:०९	श्ले	५६।१०	४:५२	अ	४१।४५	कौ	२६।३९	मानस	५६।१०=४:५२	२९।१८	६:२४	१८:०७	7	**शनिप्रदोषव्रतम्,** ❾ मन्वादिः,तोरल पर्व (थकाली),
	२५	आ.	१४	४९।२०	२:०७	म	५२।५३	३:३२	सु	३४।५२	ग	२१।५७	मुद्गर	सिंह	२९।२२	६:२३	१८:०८	8	भ. ४९।२०उ.,**नारीदिवसः**, ❼ रात्रौचीरदाह (पहाडमा होली), ❾
	२६	सो.	१५	४३।४९	२३:५३	पू	४९।०७	२:०१	धृ	२७।३३	भ	१६।३९	ध्वज	सिंह	२९।२६	६:२२	१८:०८	9	भ. १६।३९या., **पूर्णिमाव्रतं**, **फागुपूर्णिमा**, (होलिपुन्हि), ❼

गतेक्रम ग्रह-सञ्चार (बजेमा)

१३ मूले ४ भौमः २:४२
१४ शतभे ३ सूर्यः २३:२१
१५ पुनः धनि. बुधः ५:३०
१६ अ१ मेषे शुक्रः१७:३३
१६ उषायां गुरुः७:३७
१८ शतभे ४ सूर्यः ६:५१
१८ पूषा १ भौमः ०:४४
२० पू.उ. बुधः १२:४०
२१ पू.भा.यां१सूर्यः १४:३०
२२ आर्द्रायां १ राहुः मूले ३ केतुः १५:१२
२३ पूषा २ भौमः २२:३५
२४ पू.भा.यां२सूर्यः २२:१७
२६ मार्गी बुधः ८:१५

वक्रमार्गोदयास्तः

मं.मा.उ.,बु.२६मा.२० उ.पू.,वृ.मा.उ.,शु.मा उ.प., श.मा.उ.

राशिप्रवेशः १६शु१

पञ्चाङ्गका प्राप्ति स्थानहरूः

पोखरा साहित्य सदन, पोखरा
गोरखापत्र बाजे, महेन्द्रपुल, पोखरा,
जोशी पुस्तक पसल, महेन्द्रपुल,
सरस्वती पुस्तक पसल, पोखरा,
ओजन बुक्स एण्ड स्टेशनर्स,पोखरा,
मनकामना बुक्स एण्ड स्टेशनर्स, पालिखेचोक, पोखरा,
आशीर्वाद पुस्तक पसल,पोखरा,
कञ्चन बुक्स एण्ड स्टेशनर्स, महेन्द्रपुल, पोखरा,

श्रद्धासरस्वती पुस्तक पसल पालिखेचोक, पोखरा,
बुक मार्ट, गैह्रापाटन,पोखरा,
हेलो स्टेशनरी एण्ड बुक्स हाउस महेन्द्रपुल, पोखरा
पालिखे बुक्स एण्ड स्टेशनर्स महेन्द्रपुल, पोखरा,
कोरोना बुक्स एण्ड स्टेशनर्स, पालिखेचोक,पोखरा
न्यु लक्ष्मी पुस्तक पसल,पोखरा,
प्रतिक्षा स्टेशनरी,शिशुवाचोक,कास्की
कालिका पुस्तक पसल, कालिकास्थान,कास्की

भवानी पूजा सामग्री, नालाकोमुख, पोखरा
त्रिकोण स्टेशनरी, बुढीबजार, कास्की,
धार्मिक पुस्तक पसल, दमौली,
जय दुर्गे स्टेशनरी, कुश्मा, पर्वत,
सरस्वती पुस्तक पसल, कुश्मा, पर्वत,
नमस्ते बुक्स एण्ड स्टेशनर्स, कुश्मा, पर्वत,
राधा स्टेशनरी दुलेगौंडा, तनहुँ
लालचन्द्र राजेशचन्द्र राजभण्डारी, बाग्लुङ,
वैंशालु पुस्तक पसल, रिडी, गुल्मी,
पुस्तक भवन, स्याङ्जा,
मलेपति पुस्तक पसल, बाग्लुङ,
गण्डकी पुस्तक भण्डार, दमौली,

रेसुङ्गा पुस्तक पसल, राममन्दिर, बुटवल
दिव्यज्योति पुस्तक पसल, राममन्दिर,बुटवल,
आशिष स्टेशनर्स, राममन्दिर, बुटवल,

पापांशाः शनिः१०, राहुः१०-केतुः४,१३भौमः४, १४रविः११,१८रविः१२-भौमः५, २१रविः१, २२राहुः९-केतुः३, २३भौमः६, २४रविः२,

४७	फाल्गुन १८ रवौ २५।१३	
सू.	१०।१७।४।२९	६०।२०
मं.	८।१३।६।१२	४०।२८
बु.	१०।४।४४।१५	४३।३९
वृ.	८।२७।७।४०	११।२६
शु.	०।२।९।८	६५।३२
श.	९।१।२९।३९	६।२
रा.	२।१०।१२।३३	३।११

१२ | १०श. | ११बु. सू. | १शु. | के. ९ गु.मं. | २ | ८ | ३रा. | ५ | ७ | ४ | ६

४८	फाल्गुन २५ रवौ २५।३२	
सू.	१०।२४।५।५०	६०।६
मं.	८।१७।५१।२१	४०।२९
बु.	१०।१।४५।१९	४।३०
वृ.	८।२८।२६।२४	१०।४८
शु.	०।९।४२।२१	६३।३८
श.	९।२।९।३१	५।३६
रा.	२।९।५०।१६	३।११

श्री संवत् २०७६ श्री शाके १९४१ ने. सं.११४० **चैत्रकृष्णपक्षः** (चिल्लागा) पा.चि.मू.पूषा.उषा.उभा.(मार्च ३ सन् २०२०) उत्त.शिशिरर्तुः/वसन्तर्तुः, परिधावीनामकः संवत्सरः

	ग.	वा.	ति.	घ.प.	बजेसम्म	न.	घ.प.	बजेसम्म	यो.	घ.प.	क.	घ.प.	योगाः	च.रा. घ.प.=बजेसम्म	दिनमान	सूर्योदय	सूर्यास्त	ता.	व्रतपर्व तथा भद्रादि विवरणम् (घट्यादौ)
	२७	मं.	१	३७।५८	२१:३२	उ	४५।०४	०:२२	शू	१९।५५	बा	१०।५६	धाता	३।१०=७:३७	२९।३०	६:२१	१८:०९	10	वसन्तादिस्तैलाभ्यङ्गं, चूतपुष्पप्राशनं (चकंयातधूलयात) ⓿
	२८	बु.	२	३२।००	१९:०८	ह	४०।५५	२२:४२	गं	१२।०९	तै	५।११/५९।१२	आनन्द	कन्या	२९।३४	६:२०	१८:१०	11	भ.५९।२उ., ❾ **तराईमा होली**, त्रिपु.३७५८उ.४५।४या.,
प्र.	२९	बृ.	३	२६।०९	१६:४६	चि	३६।५५	२१:०५	वृ	४।२४/५६।४८	व	५३।१८	चर	८।५५=९:५३	२९।३९	६:१९	१८:१०	12	भ.२६।९या., नाला मत्स्येन्द्रनाथरथयात्रा(नालायात्रा),
	३०	शु.	४	२०।३६	१४:३२	स्वा	३३।१६	१९:३६	व्या	४९।३५	कौ	४७।५९	गद	तुला	२९।४३	६:१८	१८:११	13	⓿नाला मत्स्येन्द्रनाथस्नानं (नालान्हवं),गणगौरपूजा प्रारम्भः, ❾
चै	१	श.	५	१५।३३	१२:३०	वि	३०।०९	१८:२०	ह	४२।५१	ग	४३।१५	शुभ	१५।५३=१२:३८	२९।४७	६:१६	१८:११	14	मीनेऽर्कः२०।९ (**चैत्रसंक्रान्तिः**),
प्र.	२	आ.	६	११।११	१०:४४	अनु	२७।४५	१७:२१	व	३६।४३	भ	३९।१७	मृत्यु	वृश्चिक	२९।५१	६:१५	१८:१२	15	भ.११।११उ.३९।१७या.,
	३	सो.	७	७।४०	९:१८	ज्ये	२६।१५	१६:४४	सि	३१।२१	बा	३६।१५	पद्म	२६।१५=१६:४४	२९।५५	६:१४	१८:१२	16	**अष्टमीव्रतं**, गोरखकालीपूजा,
	४	मं.	८	५।०९	८:१७	मू	२५।४७	१६:३२	व्य	२६।५०	तै	३४।१८	छत्र	धनु	२९।५९	६:१३	१८:१३	17	शीतलाष्टमी, वासेरा,(दू दू च्यॉं च्यॉं),
	५	बु.	९	३।४८	७:४३	पूषा	२६।२८	१६:४७	व	२३।१५	व	३३।३३	श्रीवत्स	४१।५०=२२:५६	३०।०३	६:१२	१८:१३	18	भ.३३।३३उ., ❶वारुणीयोगः१०।५०या.,**जलदिवसः**,
	६	बृ.	१०	३।४१	७:३९	उषा	२८।२४	१७:३३	प	२०।४०	ब	३४।०४	सौम्य	मकर	३०।०८	६:११	१८:१४	19	भ.३।४१या.,मेषदृश्यार्कः५२।२० (३:७ बजे),
	७	शु.	११	४।५१	८:०६	श्र	३१।३५	१८:४८	शि	१९।०५	कौ	३५।५३	धूम्र	मकर	३०।१२	६:१०	१८:१५	20	**पापमोचनीएका.व्रतम्**, ❷द्विपु.७।१६या.,महावारुणीयोगः३५।५६उ.,
प्र.	८	श.	१२	७।१६	९:०३	ध	३५।५६	२०:३१	सि	१८।२७	ग	३८।५४	प्रवर्द्ध	३।३९=७:३६	३०।१६	६:०९	१८:१५	21	**शनिप्रदोषव्रतं**,देवपत्तने देशोद्धारपूजा, ध.पं.प्रवृत्तिः३।३९, ❷
	९	आ.	१३	१०।५०	१०:२७	शत	४१।१९	२२:३९	सा	१८।४१	भ	४२।५७	रक्ष	कुम्भ	३०।२०	६:०८	१८:१६	22	भ.१०।५०उ.४२।५७या.,पिशाच चतुर्दशीव्रतं,पाशाचःह्रेपूजा, ❶
	१०	सो.	१४	१५।१९	१२:१४	पूभा	४७।२६	१:०५	शु	१९।३५	च	४७।४८	मुसल	३०।५२=१८:२७	३०।२४	६:०६	१८:१६	23	**दर्शश्राद्धं**, निशीबार्ने, भद्रकालीपीठलिङ्गोत्थानम्,
	११	मं.	३०	२०।२६	१४:१६	उभा	५३।५९	३:४१	शु	२०।५७	किं	५३।०४	सिद्धि	मीन	३०।२८	६:०५	१८:१७	24	स्नानदानादौ अमावाश्या,(अश्व)**घोडेजात्रा**, हलोबार्ने,

गतेक्रम ग्रह-सञ्चार (बजेमा)

२७ पू.भा.यां३सूर्यः ६:१४
२८ भरण्यांशुक्रः ३:१०
२८ पूषा ३ भौमः २०:१७
१ पू.४मीनेऽर्कः १४:२०
३ पूषा ४भौमः १७:५१
४ मकरे गुरुः १५:१३
४ उ.भा.यां१सूर्यः २२:३६
६ शतभे बुधः ६:४३
८ उ.भा.यां२सूर्यः ७:१
८ उषा १ भौमः १५:१९
९ उषायां ३ शनिः १८:३४
११ उ.भा.यां३सूर्यः १५:३७

रा.प्रवे.१ सू१२, ४गु.१०

वक्रमार्गोदयास्तः
मं.मा.उ.,बु.मा.उ.पू., बृ.मा.उ.,शु.मा.उ.प., श.मा.उ.

पापांशाः शनिः१०, राहुः९-केतुः३, २७रविः३, २८भौमः७, १रविः४,३भौमः८, ४रविः५, ८रविः६-भौमः९, ९शनिः११,११रविः७,

४९	चैत्र २ रवौ २५।५१	
सू.	११।१५।२९	५९।५१
मं.	८।२२।३७।२	४०।२८
बु.	१०।३।५०।२८	३८।११
बृ.	८।२९।४०।२३	१०।६
शु.	०।१७।१।३	६१।१७
श.	९।२।४६।१९	५।७
रा.	२।९।२७।५९	३।११

शु.१
११बु.
१२ सू.
२
श. १०
३रा.
के.९ मं.गु.
४
६
८
५
७

५०	चैत्र ९ रवौ २६।१०	
सू.	११।८।३।२२	५९।३५
मं.	८।२७।२३।३	४०।२६
बु.	१०।१०।१२।४७	६८।३७
बृ.	९।०।४९।०	९।१८
शु.	०।२४।१।४६	५८।२१
श.	९।३।१९।३८	४।३५
रा.	२।९।५।४३	३।११

श्री संवत् २०७६ श्री शाके १९४२ ने. सं.११४० **चैत्रशुक्लपक्षः** (चौलाश्व)पा. मृ.आ.पुन.उफा.(मार्च ३/अप्रैल ४ सन् २०२०) उत्तरायणं, वसन्तर्तुः,प्रमादीनामकः संवत्सरः

	ग.	बा.	ति.	घ.प.	बजेसम्म	न.	घ.प.	बजेसम्म	यो.	घ.प.	क.	घ.प.	योगाः	च.रा. घ.प.=बजेसम्म	दिनमान	सूर्योदय	सूर्यास्त	ता.	व्रतपर्व तथा भद्रादि विवरणम् (घट्यादौ)
	१२	बु.	१	२५।४६	१६:२२	रे	६०।००	समस्त	ब्र	२२।२९	बा	५८।२१	उत्पात	मीन	३०।३३	६:०४	१८:१७	25	चन्द्रोदयः, **वत्सरारम्भः**, तैलाभ्यङ्ग, निम्बपत्रप्राशनं, ❺
	१३	बृ.	२	३०।५२	१८:२४	रे	०।३५	६:१७	ऐं	२३।५२	तै	६०।००	मित्र	०।३५=६:१७	३०।३७	६:०३	१८:१८	26	ध.पं.निवृत्तिः ०।३५, ❺चोभारआदिनाथस्नानं(चोवाहान्हवं), ❻
प्र.	१४	शु.	३	३५।२०	२०:१०	अ	६।४१	८:४२	वै	२४।४८	तै	३।१३	वज्र	मेष	३०।४१	६:०२	१८:१८	27	मत्स्यजयन्ती, गौरीव्रतं, मन्वादिः,
	१५	श.	४	३८।५३	२१:३४	भ	१२।०२	१०:५०	वि	२५।०५	व	७।१६	ध्वांक्ष	२८।१२=१७:१८	३०।४५	६:०१	१८:१९	28	भ.७।१६उ३८।५३या.,
	१६	आ.	५	४१।१६	२२:३०	कृ	१६।२१	१२:३२	प्री	२४।३१	ब	१०।१५	धूम्र	वृष	३०।४९	६:००	१८:१९	29	❷श्रीभवान्युत्पत्तिः, अशोककलिकाष्टप्राशनं,श्रीश्वेतमत्स्येन्द्र ⓿
	१७	सो.	६	४२।२४	२२:५६	रो	१९।३०	१३:४७	आ	२३।००	कौ	१२।०१	प्रवर्द्ध	५०।३५=२:१२	३०।५३	५:५९	१८:२०	30	⓿नाथरथयात्रा, (जवयात), (अप्रैल ४ता.३०),
प्र.	१८	मं.	७	४२।१५	२२:५१	मृ	२१।२४	१४:३१	सौ	२०।२९	ग	१२।३१	रक्ष	मिथुन	३०।५७	५:५७	१८:२०	31	भ.४२।१५उ., द्विपु.२१।२४या.,
	१९	बु.	८	४०।५१	२२:१७	आ	२२।०३	१४:४६	शो	१६।५९	भ	११।४३	मुसल	मिथुन	३१।०१	५:५६	१८:२१	1	भ.११।४३या.,**बुधाष्टमीव्रतं** चैत्राष्टमी,गोकापूजा, (**चैतेदशैं**), ❷
	२०	बृ.	९	३८।१८	२१:१४	पु	२१।३३	१४:३३	अ	१२।३२	बा	९।४४	सिद्धि	६।४८=८:३८	३१।०५	५:५५	१८:२१	2	**श्रीरामनवमीव्रतं**, श्रीरामजयन्ती, श्रीरामयात्रा,
	२१	शु.	१०	३४।४३	१९:४७	ति	२०।०१	१३:५५	सु	७।१४	तै	६।३९	उत्पात	कर्कट	३१।०९	५:५४	१८:२२	3	❾ल्हुतिपुन्हि,श्रीहनुमज्जयन्ती, बालाजु २२ धारास्नानमेला, ❶
	२२	श.	११	३०।१८	१८:०	श्ले	१७।३६	१२:५५	धृ	१।११ / ५४।२८	व	३।३८ / ५७।४८	मानस	१७।३६=१२:५५	३१।१४	५:५३	१८:२२	4	भ.२।३८उ.३०।१८या., **कामदा एकादशी व्रतम्**,
प्र.	२३	आ.	१२	२५।१२	१५:५७	म	१४।२८	११:३९	गं	४७।१९	कौ	५२।२५	मुद्गर	सिह	३१।१८	५:५२	१८:२३	5	**प्रदोषव्रतम्**, ❶लमजुङ्गयलुङ्गपोखरीमेला, मन्वादिः, वैतडी ❹
	२४	सो.	१३	१९।३५	१३:४१	पू	१०।४८	१०:१०	वृ	३९।४९	ग	४६।३८	ध्वज	२४।४८=१५:४६	३१।२२	५:५१	१८:२३	6	महावीरजयन्ती,❹गजुरबनारसी मन्दिरे कोटीहोम मेलासमाप्तिः,
	२५	मं.	१४	१३।४०	११:१८	उ	६।४७	८:३३	ध्रु	३२।०८	भ	४०।३८	धाता	कन्या	३१।२६	५:५०	१८:२४	7	भ.१३।४०उ.४०।३८या.,**पूर्णिमाव्रतम्**,
	२६	बु.	१५	७।३९	८:५२	ह	३।३९ / ५८।३	६:४३ / ५:१४	व्या	२४।२५	बा	३४।३८	आनन्द	३०।३४=१८:२	३१।३०	५:४९	१८:२४	8	**देवीपूर्णिमा**, देवीयात्रा, वैशाखस्नानारम्भः, ल्हुतिस्नानं, ❾

गतेक्रम ग्रह-सञ्चार (बजेमा)

१२कृत्तिकायांशुक्र: १०:६
१३उषा रमकरे भौम:१२:४४
१४ उ.मा.यां४सूर्य: ०:२३
१५ वृषेशुक्र: २३:१६
१६ पूभायां बुध: १:३४
१८ रेवत्यां१सूर्य: ९:१९
१८ उषायां३ भौम:१०:९
२१ रेवत्यां२सूर्य: १८:२५
२३ उषा ४ अभिजिति भौम: ७:३६
२३ मीने बुध: ९:३३
२४ रेवत्यां३सूर्य: ३:४२
२५ उभायां बुध: ९:०

वक्रमार्गोदयास्तः

मं.मा.उ.,बु.मा.उ.पू., वृ.मा.उ., शु.मा.उ.प., श.मा.उ.

चैत्रशुक्ल प्रतिपदा चान्द्र वर्षारम्भको दिन हो, यस दिनमा चन्दनसहित निम्बपत्र (निमको पात) खानाले वर्षभर रोग लाग्दैन । निमको पात अत्यन्त राम्रो प्राकृतिक विषाणुरोधी हो । **मन्त्रः** *सचन्दनानि पत्राणि निम्बस्य प्रपिवाम्यहम्। संवत्सरमारोग्यं भूयान्निम्बस्य भक्षणात् ।।* **तृतीयामा** गौरीव्रत गरी द्विज दम्पत्तिको पूजा गर्नू । **चैत्रशुक्लाष्टमी** श्री भवानीको उत्पत्तिको दिन हो यसलाई चैतेदशैं मान्ने चलन पनि छ, यसमा ब्रम्हपुत्र नदीको स्नान, अशोकवृक्षको मुजुरा खाने महात्म्य छ. **मन्त्रः** त्वामशोकवराभीष्ट मधुमास समुद्भव । पिवामि शोकसंतप्तो मामशोकं सदा कुरु । यस दिन ८ वटा अशोकको मुजुरा खानव्यक्ति शोकले रहित हुन्छ। **नवमी** श्रीरामचन्द्रको जन्मोत्सव हो, यसमा भगवान्को विधिपूर्वक पूजन गर्नाले पुनर्जन्म भोग्नुपर्दैन। त्रयोदशीमा कामदेवको शालिग्राम वा जलमा पूजा गर्नाले सुखभोग मिल्दछ ।

❻भद्रकालीपीठलिङ्गपातनं,वैतडी गजुरबनारसी मन्दिरे कोटीहोम मेलारम्भः, (रा.प्रवे.१३मं१०,१५शु.२,२३बु.१२)

पापांशाः शनि:११, राहु:९-केतु:३, १३भौ.१०, १४ रवि:८, १८रवि:९-म११, २१सू.१०, २३मं१२, २४ सू.११,

५१	चैत्र १६ रवौ २६।३०	
सू.	११।१४।५९।२६	५९।१९
मं.	९।२।१९।१३	४०।२२
बु.	१०।१९।२६।५४	८७।५८
बृ.	९।१।५१।३३	८।२५
शु.	१।०।३९।५१	५४।३९
श.	९।३।४९।५	४।०
रा.	२।८।४३।२६	३।११

१ | ११ बु. | १२ सू. | २श. | श.गु. मं.१० | ३रा. | के.९ | ४ | ६ | ५ | ७ | ८

५२	चैत्र २३ रवौ २६।४९	
सू.	११।२१।५३।३९	५९।२
मं.	९।६।५५।११	४०।१६
बु.	११।०।२९।२३	९९।३५
बृ.	९।२।४७।२२	७।२६
शु.	१।६।४९।३	४९।५२
श.	९।४।१४।१९	३।२१
रा.	२।८।२९।१९	३।११

श्री संवत् २०७६ श्री शाके १९४२ ने. सं.११४० **वैशाखकृष्णपक्षः** (चौलागा) पा. मू.पूषा. (अप्रैल ४ सन् २०२०) उत्तरायणं, वसन्तर्तुः,प्रमादीनामकः संवत्सरः

	ग.	बा.	ति.	घ.प.	बजेसम्म	न.	घ.प.	बजेसम्म	यो.	घ.प.	क.	घ.प.	योगाः	च.रा. घ.प.=बजेसम्म	दिनमान	सूर्योदय	सूर्यास्त	ता.
	२७	बृ.	२	१।४४ / ५६।५४	६:२९ / ४:१३	स्वा	५४।४८	३:४३	ह	१६।५१	तै	२८।५१	स्थिर	तुला	३१।३४	५:४८	१८:२५	9
	२८	शु.	३	५०।५७	२:९	वि	५१।३२	२:२३	व	९।३५	व	२३।२८	मातङ्ग	३७।१८=२०:४२	३१।३८	५:४६	१८:२६	10
प्र.	२९	श.	४	४६।३१	०:२२	अनु	४८।५७	१:२०	सि	२।४५ / ५६।२८	ब	१८।४०	अमृत	वृश्चिक	३१।४२	५:४५	१८:२६	11
	३०	आ.	५	४२।५६	२२:५५	ज्ये	४७।१३	०:३८	व	५०।५७	कौ	१४।३८	काण	४७।१३=०:३८	३१।४६	५:४४	१८:२७	12
प्र.	१	सो	६	४०।२२	२१:५२	मू	४६।३०	०:१९	प	४६।१५	ग	११।३२	लुम्ब	धनु	३१।४९	५:४३	१८:२७	13

व्रतपर्व तथा भद्रादि विवरणम् (घट्यादौ)

विशालनगरे श्रीवैष्णवीदेवीयात्रा, ल.पु.श्रीमत्स्येन्द्रनाथस्नानं, (बुगन्हव) ⓿
भ. २३।२८उ.५०।५७ व्या, साँखुयात्रा, सकोयाः,
❸ विश्वध्वजपातनं,(खाँयुसन्हु),चम्पादेवीमेला,टोखासपनतीर्थ मेला,
भ.पु.विश्वध्वजोत्थानं,विश्व ज्यौतिष महासंघ स्थापनादिवसः,
भ.४०।२२उ.,मेषेऽर्कः४२।४२, **वैशाखसंक्रान्तिः**,नववर्षारम्भः,भपु ❸
⓿ भपु.भैरवभद्रकाली रथयात्रा,सौरात् आनन्दनामसंवत्सरः प्रवेशः २१।२१,

गतेक्रम ग्रह-सञ्चार (बजेमा)

२७ रोहिण्यांशुक्रः १४:३७
२७ श्रवणे १ भौमः ५:९
२८ रेवत्यां ४ सूर्यः १३:१०
२९ भौमस्याभिगितित्यागः १२:३१
१ अ.१ मेषेऽर्कः २२:४८

रा.प्र १ रविः१,

वक्रमार्गोदयास्तः
मं.मा.उ., बु.मा.उ.पू., बृ.मा.उ.,शु.मा.उ.प., श.मा.उ.

पापांशाः शनिः११, राहुः९- केतुः३, २७मं१,२८ सूर्यः १२,१सू१,

॥ शैक्षिकसत्र २०७६ को भर्ना खुल्यो ॥

अखिल भारतीय ज्योतिष महासंघ दिल्लीको नेपाल शाखा, पोखरा ज्योतिष महाविद्यालयमा प्रोफेशनल ज्योतिष डिप्लोमा तहमा भर्ना खुल्यो

१. जन्मकुण्डली लेखक, (पूर्णाङ्क १००, उत्तिर्णाङ्क ९९), २.ज्योतिष भविष्यवक्ता, ३. हस्तज्योतिष भविष्यवक्ता, ४.राशिफल लेखक, ५.ज्योतिष प्रशिक्षक, ६.ज्योतिष पत्रकारिता, ७.मुहूर्तज्योतिष विज्ञान, ८.ज्योतिष वास्तु विज्ञान, ९.रेडियो ज्योतिष पत्रकारिता, १०.टेलिभिजन ज्योतिष पत्रकारिता, ११. अनलाइन ज्योतिष पत्रकारिता। भर्नाका लागि न्यूनतम योग्यताः १०+२ उत्तीर्ण उत्तरमध्यमा वा सो सरह।

प्रत्येक तहको अवधिः एक महिना। पूर्णाङ्क १००।- उत्तीर्णाङ्क ६०।

नेपाल बाहेक जुन देशमा यो ज्योतिष व्यवसाय तालिम दिइनेछ माथि तोकिएको शुल्क त्यस देशको मुद्रामा नै बुझाउनु पर्नेछ। पत्राचार अथवा दूरशिक्षा संस्थागत रुपमा ज्योतिष व्यवसायी तालिममा सहभागी हुन चाहने आवेदकले माथि तोकिएको सम्पर्क केन्द्रमा स्वयं सम्पर्क गरी अथवा इमेल jbweekly2055@gmal.com मार्फत् प्रवेश फर्म झिकाई सो माध्यमबाट नै पठाउन सकिने छ, तालिम शुल्क नगदमात्र स्वीकारिने छ। पाठ्यक्रम भिडियो कन्फरेन्स, मेसेन्जर अनलाइन माध्यमबाट पनि पूरा गर्न सकिने छ।

संस्थापक अध्यक्ष/प्रिन्सिपल

प्रा.डा.बलराम उपाध्याय रेग्मी

मोवाइलः +९७७-९८५६०२०९१४, ९८५६०३०९१४, ०६१-५३२५३५, ०६१-५४०३४७

पोखरा ज्योतिष महाविद्यालय, पो.ब.नं. २०७, पोखरा-२, ज्योतिष मेडियाग्राम, कास्की, नेपाल

भारतमा पञ्चाङ्ग प्राप्तिका केही स्थानहरू

मित्र पुस्तक भण्डार, कालापहाड, मनिपुर
शान्ति पुस्तक पसल, मोरेह गेट नं.२, मनिपुर
देवीप्रसाद रिजाल, गुवाहटी,
कृष्णप्रसाद शर्मा, गुवाहटी, असोम
पुष्पा म्युजिक सेन्टर (एन.बि खत्री) नई दिल्ली
दुर्गा साहित्य भण्डार, नेपाली खपडा,वाराणसी-१

धर्म-संस्कृतिसम्वन्धित निर्णय गर्न र धार्मिक जागरणको अभियान चलाउनलाई सदैव सम्झौं।

राष्ट्रिय धर्मसभा, नेपाल
अनामनगर, काठमाण्डौ,
फोनः ०१-४२१८३०९

पञ्चाङ्गका वितरक

अन्तर्राष्ट्रिय ज्योतिष धार्मिक पुस्तक तथा पत्रपत्रिका प्रकाशन केन्द्र, नेपाल,
(पोखरा-२, विन्ध्यवासिनीमन्दिर उत्तरगल्ली),मो. नं :९८५६०२०९१४, ९८५६०३०९१४

पञ्चाङ्गका वितरक
ज्यो.पं. कैलाश दहाल
खोटाङ ऐसेलुखर्क-८,
हाल कुमारीगाल
काठमाण्डौ, ९८४१३१६०९७

पञ्चाङ्ग परिचय प्रकाशित छ।

२शु.
१२बु.
१ सू.
३रा.
११
४
गु.१०मं.
श.
५
७
९के.
६
८

१	वैशाख १ सोमे ४२।४२	
सू.	०।०।०।०	५८।४३
मं.	९।१२।३२।२३	४०।६
बु.	११।१४।५५।३१	१०८।१
बृ.	९।३।४३।३७	६।१०
शु.	१।१३।१५।४०	४२।१७
श.	९।४।३८।१३	२।३२
रा.	२।७।५४।५२	३।११